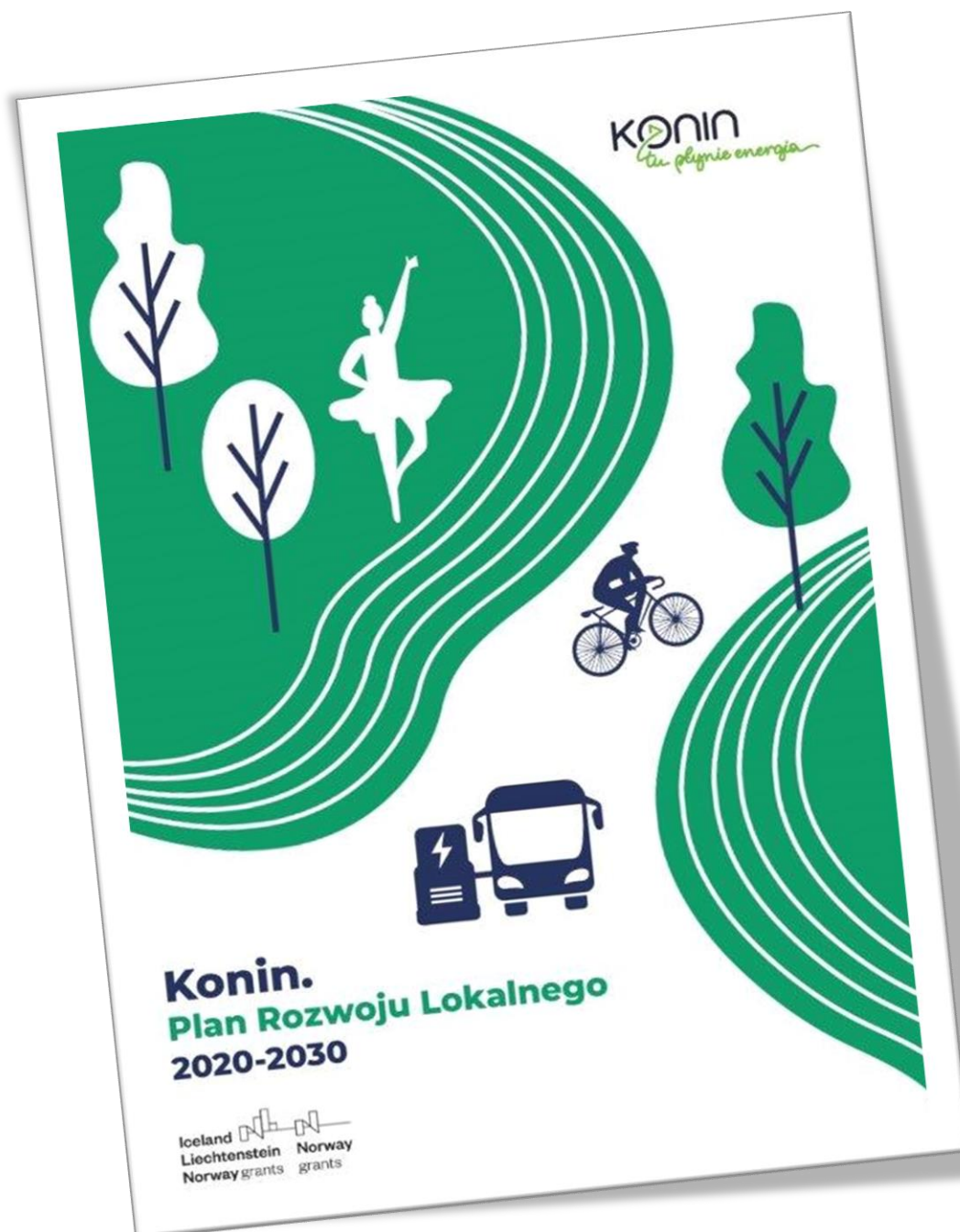

DIAGNOZA DO PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

SPIS TREŚCI

I. Charakterystyka miasta pod kątem jego uwarunkowań	3
1. Lokalizacja miasta	4
2. Genius loci	4
3. Dziedzictwo przyrodnicze	6
4. Dziedzictwo kulturowe	7
5. Aktualna rola miasta w strukturze osiedleńczej regionu i jego kluczowe funkcje	7
6. Stan miasta	8
6.1. Sytuacja demograficzna	9
6.2. Formy aktywności ekonomicznej mieszkańców	10
6.3. Majątek miasta oraz źródła i wielkość dochodów mieszkańców i miasta	12
6.4. Obecny stan aktywności społecznej mieszkańców, poziom integracji społecznej i formy aktywności społecznej mieszkańców oraz poczucie tożsamości lokalnej społeczności	16
6.5. Dostępność i jakość infrastruktury oraz usług dla mieszkańców, przedsiębiorców i przyjezdnych	18
6.6. Stan środowiska, zasobów naturalnych	25
6.7. Stan bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców	26
Podsumowanie ogólne	27
II. Diagnoza problemów i barier rozwojowych miasta	30
1. Sytuacja demograficzna (zmiana struktury wieku, przyrost naturalny, migracja)	30
2. Identyfikacja przyczyn zjawisk kryzysowych oraz ich skutków w przyszłości	36
3. Przyczyny i skutki zmian w aktywności ekonomicznej mieszkańców i konkurencyjności lokalnej gospodarki	47
4. Przyczyny i skutki problemów (zjawisk kryzysowych) związanych z obecnym i przyszłym stanem aktywności społecznej mieszkańców, integracji społecznej i poczucia tożsamości lokalnej	53
5. Stan współpracy z kluczowymi partnerami	56
6. Stopień dostosowania zakresu i jakości usług oraz infrastruktury do potrzeb mieszkańców (z pogłębioną diagnozą Smart City)	61
7. Stan problemów środowiskowych	66
8. Stan poczucia bezpieczeństwa oraz zdrowia mieszkańców	68
III. Analiza potencjałów i mocnych stron miasta	70
1. Przewagi konkurencyjne miasta oparte na materialnych i niematerialnych zasobach wewnętrznych	70
2. Kluczowe podmioty	77
3. Kluczowe produkty (potencjały) miasta	82

I. CHARAKTERYSTYKA MIASTA POD KĄTEM JEGO UWARUNKOWAŃ

Z uwagi na objętość dokumentu wstępna część diagnozy (charakterystyka miasta) jest bardzo syntetyczna – ma na celu wskazanie podstawowych uwarunkowań, popartych danymi statystycznymi. Charakterystyka, zgodnie ze wskazaniem, została następnie pogłębiona w rozdziale II – diagnostycznym.

Jeśli nie podano inaczej, dane statystyczne dotyczą roku 2018. Porównania dotyczą przede wszystkim grupy porównawczej miast na prawach powiatu (GP), stanowiących rdzenie OF miast subregionalnych (C1) w ujęciu Monitora Rozwoju Lokalnego (MRL) – narzędzia analiz Związku Miast Polskich. Dane z MRL stanowią podstawę charakterystyki miasta w rozdziale I, o ile nie podano inaczej. Grupę miast podobnych, porównywanych bezpośrednio, stanowią: Kalisz, Piła, Płock, Wałbrzych i Włocławek.

Na końcu podrozdziałów umieszczano podsumowania, stanowiące zbiór kluczowych wniosków, przyczynków do diagnozy. Normalnym drukiem zostały oznaczone źródła potencjałów miasta, *pochyłym – deficyty, słabe strony*.

Kluczowe problemy w poszczególnych sferach zostały wyróżnione kolorami. Z uwagi na założenia programu, diagnozowano głównie problemy i bariery rozwojowe miasta, stąd wskazania pozytywne stanowią swego rodzaju kontrapunkt tych pierwszych. Wiele z nich będzie jednak szerzej omówionych w późniejszych rozdziałach Planu.

1. LOKALIZACJA MIASTA

- Położenie w środkowej części kraju, nad Wartą, w odległości 100 km od Poznania, 219 km od Warszawy i 120 km od Łodzi, 115 km od węzła Stryków – miejsca skrzyżowania autostrad A1 i A2, niecałe 40 km od przecięcia linii kolejowej E20 z magistralą Górny Śląsk – Gdynia;
- Dobra dostępność komunikacyjna do większych ośrodków wszelkimi rodzajami transportu (zwłaszcza linią kolejową E30, autostradą A2 w ramach transeuropejskiego korytarza wschód-zachód) - Konin cechuje wysoki w skali Polski wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej¹;
- Miasto liczy około 74 tys. mieszkańców i zajmuje powierzchnię 82,2 km²;
- Konin jest miastem na prawach powiatu, siedzibą powiatu konińskiego oraz głównym ośrodkiem zagłębia węgla brunatnego – wydobywanie tego surowca i produkcja na tej bazie energii elektrycznej zdeterminowało profil społeczno-gospodarczy miasta po II wojnie światowej;
- Sytuacja w sektorze węglowym (szerzej opisana w dalszych rozdziałach) rzutuje niekorzystnie na sytuację Konina. Miasto cechuje silna utrata funkcji i niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza, co obrazuje raport P. Śleszyńskiego przygotowany na potrzeby Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (Śleszyński 2016), gdzie Konin plasuje się na 25. miejscu wśród 122 miast pod względem utraty funkcji.

2. GENIUS LOCI

- Miasto przechodziło wiele transformacji w ciągu swojej historii – także zmiany lokalizacji miasta i jego centrum;
- Początki miastu dał gród strzegący przeprawy przez Wartę oraz istniejąca w sąsiedztwie osada targowa na terenie dzisiejszej miejscowości Stare Miasto. Przed 1283 rokiem książę wielkopolski Przemysław II przeniósł osadę, lokując ją jako miasto na kępie przy krawędzi wysoczyzny nad brzegiem Warty. Jest to najstarsza część obecnego Konina, która z przyczyn opisanych nazywa się Starówką (nie Starym Miastem).
- Konin był przez większość swych dziejów miastem średnim (powiatowym), ośrodkiem handlu i rzemiosła;
- W czasie rozbiorów rozwój na uboczu głównych szlaków (Konin, położony na zachodnich rubieżach imperium carskiego, nie miał połączenia kolejją normalnotorową);
- Okres międzywojenny oznaczał powolną budowę potencjału miasta po wcześniejszej marginalizacji, dołączenie do głównych tras (połączenie kolejowe z Warszawą i Poznaniem – 1922, Kanał Warta-Gopło 1937), wyróżniający poziom szkół średnich i życia kulturalnego. Absolwentem konińskiego

¹ Wskaźnik ten jest „syntetyczną miarą wzajemnej potencjalnej dostępności czasowej krajowych ośrodków osadniczych oraz węzłów transportowych (wewnętrznych i granicznych), uwzględniającą wszystkie podstawowe rodzaje transportu (w proporcji do ich udziału w pracy przewozowej) oraz ważoną poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego – Komornicki T., Śleszyński P., Rosik P., Pomianowski W. 2009. Dostępność przestrzenna jako przesłanka kształtowania polskiej polityki transportowej, Biuletyn KPZK PAN nr 241.

gimnazjum humanistycznego był m. in. Mieczysław Bekker, konstruktor pojazdu (łazika) księżycowego, dyrektorem gimnazjum żydowskiego – Leopold Infeld, wybitny fizyk teoretyczny, współpracownik A. Einsteina;

- W czasach PRL nastąpiła gwałtowna urbanizacja i industrializacja, rozwój górnictwa i przemysłu, od 1975 r. przyznanie funkcji wojewódzkich, rozwój instytucji. Konin stał się miastem, za jakie jest powszechnie uważane w Polsce – ukształtował się wizerunek miasta średniego, związanego z węglem, energetyką, przemysłem². Rozwój innych funkcji pozostawał w pewnym opóźnieniu w stosunku do górnictwa i ciężkiego przemysłu. Choć nastąpił napływ kadr administracyjnych, ludzi kultury, wysoko wykształconych specjalistów, dominował profil robotniczy, a w dużej mierze chłoporobotniczy, ponieważ gwałtownie rozbudowywany sektor paliwowo-energetyczny i zakłady potrzebowały pracowników, a upaństwowione budownictwo nie nadążało z wykonywaniem swoich zadań. Miasto na co dzień zaludniali więc mieszkańcy okolicznych terenów o charakterze wiejskim, małomiasteczkowym. Starówka pozostała na uboczu tego procesu socjalistycznego rozwoju i rozbudowy, jako traktowany bez większej uwagi relikw po poprzednich epokach. Stary Konin stał się obszarem niedoinwestowanym, pełnym rozpadających się domów, zaludnionych przez mieszkańców o innym statusie społecznym niż nowe dzielnice na północnym brzegu Warty. Wokół Starówki rozbudowywały się osiedla lepiej sytuowanych mieszkańców, często przedstawicieli branż wykorzystujących niedobory socjalistycznej gospodarki;
- Konin współczesny, po 1990 r. to ciągłe zmiany społeczno-gospodarcze, utrata funkcji wojewódzkich w 1999 r., odpływ ludności, w tym kadr administracyjnych, części specjalistów. Podjęto starania na rzecz zmiany ścieżki rozwoju i wizerunku miasta (przy zachowaniu energii jako motywu wiodącego), powstała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa (w 1998 r.), podjęto działania na rzecz rozwoju funkcji turystycznej, jednak ciągle zachowują się skojarzenia z górnictwem i przemysłem. Okres prosperity, gwałtownej rozbudowy, napływu nowych, młodych mieszkańców był w wielowiekowej historii Konina (ale także na tle XX i XXI wieku) epizodem.

² Badania wizerunku miasta szerzej opisano w rozdz. I

Fot. 1. Widok na Starówkę. Źródło: <http://www.konin.pl/index.php/miasto-konin.html>

3. DZIEDZICTWO PRZYRODNICZE

O indywidualności terytorium Konina pod względem zasobów środowiska stanowią:

- Zielona pradolina w środku miasta – Dolina Konińska stanowi fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, ukształtowanej po okresie zlodowacenia bałtyckiego (północnopolskiego), a więc w ostatnich kilkunastu tysiącletniach; na terenie miasta ta forma przestrzenna ulega znaczącemu przewężeniu, czemu towarzyszy wyraźne zaznaczenie krawędzi pradoliny 20-25 i więcej metrów ponad dnem doliny Warty, która ma tu szerokość około 2-2,5 km.
- Jest to więc teren rzeźby „młodej”, stąd różnicowanie form terenu;
- Zróżnicowane są też użytkowania i zagospodarowania terenu – z powodu warunków naturalnych a także eksploatacji węgla. Pradolina w wyraźnymi krawędziami, poprzecinana dolinami bocznymi dopływów Warty czy Kanału Warta-Gopło, liczne jeziora (w tym Gosławskie – 380 ha, Pątnowskie 283 ha), stawy rybne, pozostałości licznych odkrywek, zwałowisk, innych obszarów pogórnich i przemysłowych tworzą mozaikę zbiorowisk roślinnych a także siedliska licznych gatunków zwierząt.
- Na terenie miasta utworzono liczne formy ochrony przyrody - 2 obszary Natura 2000, 2 obszary chronionego krajobrazu, 5 pomników przyrody, jest także 6 parków oraz ok. 300 ha lasów.
- Formy te koncentrują się zwłaszcza w otwartej, zielonej dolinie Warty, która ma charakter ekosystemu zbliżonego do naturalnego, a jednocześnie znajduje się pomiędzy dwoma obszarami zurbanizowanymi współtworzącymi współczesny Konin.

4. DZIEDZICTWO KULTUROWE

- Starówka pełna jest pamiątek historii od czasów średniowiecza. Cenny jest układ urbanistyczny z czasów lokacji miasta;
- Do najcenniejszych zabytków należy pochodząca z początku XIV w. Fara (kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja) i postawiony obok słup drogowy, który datuje się na 1151 r., a który miał wyznaczać połowę drogi między Kruszwicą a Kaliszem. Słup, najstarszy zabytek drogownictwa w Polsce, należy do najbardziej charakterystycznych obiektów Konina;
- Wielokulturowe jest dziedzictwo miasta – prócz polskiego także żydowskie, niemieckie/ewangelickie); Konin jest uznawany za jedną z 12 pierwszych osad żydowskich na ziemiach polskich. Stanowił znaczący ośrodek społeczności żydowskiej, która liczyła w 1939 r. 3 tys. osób na 13 tys. mieszkańców miasta, z rozbudowanym szkolnictwem, bogatą biblioteką, rozwiniętym rzemiosłem.

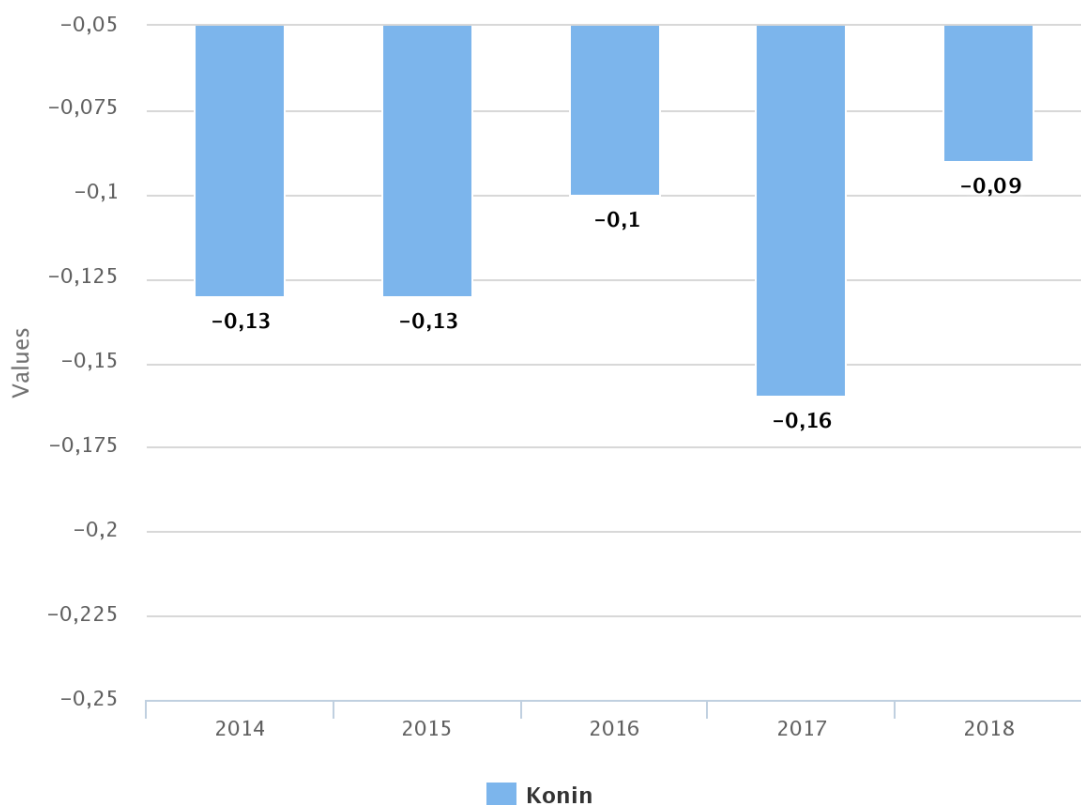
5. AKTUALNA ROLA MIASTA W STRUKTURZE OSIEDLEŃCZEJ REGIONU I JEGO KLUCZOWE FUNKCJE

- Konin stanowi ośrodek rangi subregionalnej w województwie wielkopolskim, 4. co do wielkości miasto województwa;
- Miasto oddziałuje na 4 powiaty ziemskie subregionu konińskiego (koniński, kolski, słupecki, turecki), które w przybliżeniu stanowiły dawne województwo konińskie;
- O znaczeniu miasta stanowi obecność funkcji – wyspecjalizowanych instytucji o znaczeniu regionalnym, takich jak szpital wojewódzki, PWSZ, agencje gospodarcze;
- Funkcje wyższego rzędu pełnią metropolie, gł. Poznań, dogodnie dostępny w ciągu 1 h i mniej (w tym przypadku kolejją). Połączeń kolejowych w kierunku Poznania jest w dni robocze niemal 40 na dobę. Konin znajduje się także w zasięgu umożliwiającym dojazd, załatwienie sprawy i powrót w ciągu tego samego dnia do ośrodków takich jak Łódź, Warszawa, Wrocław, Lublin, Bydgoszcz i Toruń, Białystok, Trójmiasto, Konurbacja Górnośląska, Częstochowa, Kraków.

6. STAN MIASTA

Wskaźnik ogólnej sytuacji miasta wg MRL wyniósł w 2018 r. -0,09 (w 2014 r. -0,13) co znamionuje nieco gorszą od średniej pozycję Konina w porównywanej grupie miast (ryc. 1). Dynamika 0,08 wskazuje na umiarkowaną tendencję do poprawy, uzasadniając podjęcie działań na rzecz systemowej transformacji społeczno-gospodarczej miasta.

Ryc. 1. Ogólny wskaźnik rozwoju miasta.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin>

6.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

- Sytuacja na tle grupy porównawczej miast średnich na prawach powiatu (GP) jest niekorzystna (wsk. syntetyczny -0,5), jednak dynamika (0,22) wskazuje na relatywną poprawę pozycji;
- Spadek liczby urodzeń (w 2014 r. 660, w 2018 r. 626, 10 lat wcześniej rodziło się ponad 800 dzieci, 25 lat temu – ponad 900 rocznie - BDL);
- Rosnąca umieralność (2014: 689 zgonów 2018: 813, wcześniej umierało 600-650 osób na rok - BDL);
- Bardzo niski poziom dzietności (2015: 1,16, 2018: 1,28);
- Ujemne saldo migracji – ubytek około 500 osób rocznie (56% do pow. konińskiego, pozostali do Poznania, Warszawy, Wrocławia - zrywają codzienne relacje z Koninem – GUS 2018);
- Niekorzystna struktura demograficzna: wiek przedprodukcyjny 15,4%, produkcyjny 59,1% (mobilny 35,9%, niemobilny 23,3%), poprodukcyjny 25,5% (BDL);
- W wyniku opisanych procesów – ciągły spadek liczby ludności (w 2014 r. 76 547 osób, w 2018 r. 74 151; w 1998 r. Konin liczył 83 426 mieszkańców); w latach 2014–2018 ubytek wyniósł 2 396 osób, tj. 3,13% podczas gdy w GP średnio - 1,54%;
- Starzenie się społeczeństwa (ponad 20% osób w wieku 65+); średni wiek mieszkańców miasta wynosi 43,6 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa i nieco większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski;
- Niekorzystne prognozy ludnościowe - przewiduje się spadek liczby mieszkańców do 64,3 tys. w 2030 r. i 45,6 tys. w 2050 r., spośród których połowa osiągnie lub przekroczy 60. rok życia (BDL);
- Prognozowany ubytek siły roboczej 6,7% za 15 lat (MRL);
- Wysoki współczynnik feminizacji (111 kobiet na 100 mężczyzn);

Podsumowanie

- ***Sytuacja demograficzna miasta jest niekorzystna, choć wykazuje relatywną poprawę na tle GP***
- ***Występuje naturalny i migracyjny ubytek ludności, z dominującym znaczeniem odpływu mieszkańców***
- ***Następuje nasilone starzenie się mieszkańców***
- ***Prognozy wskazują na znaczący ubytek ludności, w tym siły roboczej w najbliższych dekadach***

6.2. FORMY AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ MIESZKAŃCÓW

- W 2018 roku, w Koninie było 8,2 tys. podmiotów gospodarczych, 24 423 zatrudnionych, na 1000 mieszkańców pracowało 329 osób (BDL);
- Liczebnie dominują podmioty z sekcji G – handel i naprawy (motoryzacyjne) (23,7%, w województwie 32,1%); udział tej grupy sukcesywnie maleje z uwagi na likwidację małych sklepów i hurtowni (w 2002 r. r. wynosił 36,2%, w 2013 r. 26,9%, wśród nowo zakładanych firm w latach 2014-2018 20,7% w sekcji G) - ma na to wpływ niewątpliwie rozwój dyskontów i handlu wielkopowierzchniowego (BDL).
- Niski wskaźnik zatrudnienia w porównaniu z podobnymi miastami (dopiero w 2017 r. przekroczył 50% - 54,2%, w innych miastach pracuje większy odsetek osób w wieku produkcyjnym (Kalisz 57%, Leszno 60%)(Analiza statystyczna... 2019);
- Zatrudnienie według sektorów gospodarki: 3,6% w sektorze rolniczym (sekcja A PKD), 29,1% w górnictwie, przemyśle, budownictwie i energetyce (grupa sekcji B, C, D, E, F), 25,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja – sekcje G, H, I, J), 4,3% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości – sekcje K i L) – struktura podobna jak w Grudziądzu, Jeleniej Górze, Lesznie, Kaliszu, Piotrkowie Tryb., Płocku, Słupsku, Tarnobrzegu, Wałbrzychu;
- Rynek pracy jest dość rozległy, Konin charakteryzuje wysoki iloraz przepływów - 3 261 osób wyjeżdża do pracy do innych ośrodków, a 7 091 przyjeżdża spoza Konina (Analiza statystyczna... 2019);
- Największym pracodawcą pozostaje Grupa ZE PAK SA (Zespół Elektrowni Pątnów Adamów Konin), zatrudniająca 4 811 osób w subregionie konińskim(<https://ri.zepak.com.pl/pl/o-spolce/informacje-ogolne.html> [dostęp: 1.05.2020 r.]);
- Wśród podmiotów gospodarczych 98,8% to firmy małe i mikrofirmy, $\frac{3}{4}$ to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (Analiza statystyczna... 2019);
- Wskaźnik przedsiębiorczości (110 podmiotów na 1 000 mieszkańców – wzrost z 1 108 w 2014 r. głównie z powodu ubytku ludności) jest niski w porównaniu z innymi miastami średnimi, zwłaszcza w Wielkopolsce (średnia GP 114);
- Ujemne saldo migracji firm (w latach 2014-2018 r. -272) nie rekompensowane przez dodatni bilans liczby firm nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych (+114) (Analiza statystyczna... 2019);
- Odsetek firm kreatywnych niższy niż w GP (6,2%, w Lesznie 7,1%, Kaliszu 6,9%, w Pile 6,7%) (Analiza statystyczna... 2019);
- Mały zasób nowych powierzchni komercyjnych – $\frac{2}{3}$ średniej dla GP;
- Firmom rodzinnym brak sukcesorów, ale nie jest to postrzegane jako problem, podobnie jak trudności we współpracy przedsiębiorstw między sobą (wyniki ankiet wśród przedsiębiorców na potrzeby projektu, 2020);
- Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynoszący w 2018 r. 5,1 % (6,1 % wśród kobiet i 4,1 % wśród mężczyzn)(BDL GUS) jest znacznie wyższy niż w województwie i kraju; w powiecie konińskim bezrobocie jest najwyższe w Wielkopolsce ;

- Większość bezrobotnych stanowią kobiety, a ich udział wzrasta – od ok. 52% na początku dekady do 58,7% w październiku 2018 r.; występują sezonowe wahania – w miesiącach letnich i jesiennych udział kobiet jest najwyższy w całym roku – ponieważ wielu mężczyzn wyjeżdża do sezonowych prac, zwłaszcza w budownictwie (Analiza statystyczna... 2019);
- Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku 25-34 lata – ok. 30% (por. wskaźnik Florydy!), ale udział młodych bezrobotnych maleje, rośnie natomiast najstarszych, którym najtrudniej adaptować się do zmian na rynku pracy;
- Problemy ze znalezieniem pracy spadają wraz ze wzrostem wykształcenia.

Podsumowanie

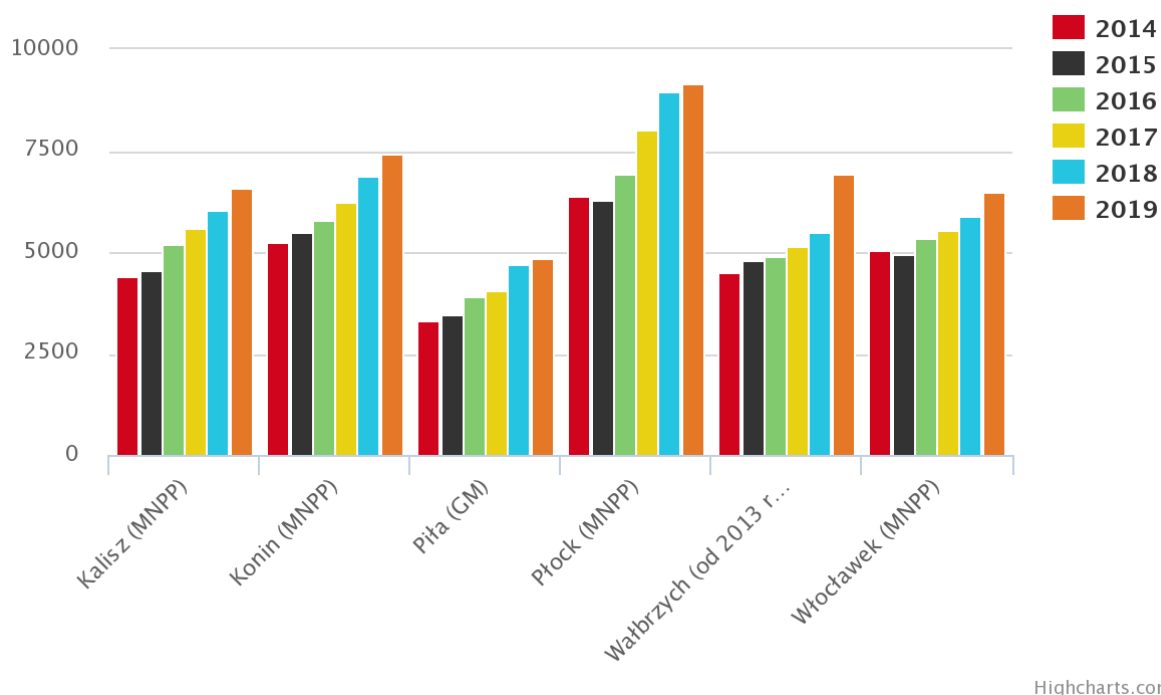
- ***Niskie wskaźniki przedsiębiorczości***
- ***Niski wskaźnik zatrudnienia w porównaniu z podobnymi miastami***
- ***Duży lokalny rynek pracy z nadwyżką przyjazdów i dominującą rolą ZE PAK***
- ***Wysokie bezrobocie z dużym udziałem kobiet***

6.3. MAJĄTEK MIASTA ORAZ ŹRÓDŁA I WIELKOŚĆ DOCHODÓW MIESZKAŃCÓW I MIASTA

- Wskaźnik sytuacji materialnej mieszkańców według MRL wykazuje pogorszenie pozycji miasta (w 2014 r. 0, w 2018 r. -0,19) i niekorzystne rokowania – dynamika jest ujemna (-0,09);
- Sytuacja społeczno-gospodarcza miasta jest złożona. Z racji funkcjonowania w granicach Konina 3 elektrowni zawodowych (Konin, Pątnów i Pątnów II) oraz znacznych powierzchni przekształconych w związku z odkrywkowym wydobywaniem węgla brunatnego do budżetu miasta odprowadzane są znaczne kwoty związane z korzystaniem ze środowiska. Także obecność licznych firm produkcyjnych i duże zatrudnienie w sektorze wydobywczym stanowią znaczące źródła podatków lokalnych.
- W 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Koninie wynosiło 3 930,94 zł (86,8% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce); w ostatnich 20 latach wyraźny spadek (w 1999 r. 104,7%), ale to wciąż więcej niż w Kaliszu czy Lesznie (Analiza statystyczna... 2019);
- Pracownicy energetyki zarabiali średnio 6 091,98 zł, czyli 55% więcej niż przeciętnie w Koninie;
- Struktura zarobków mieszkańców miasta jest podobna do innych miast o istotnej funkcji przemysłowej, zwł. Grudziądz i Włocławek (w latach 2016-2018 dochody ze stosunku pracy stanowiły 58-60%, dochody z działalności gospodarczej oraz rent i emerytur po 16-19%); odmiennosć Konina polega na tym, że w tym okresie wzrost dochodów ze stosunku pracy był najwolniejszy (9,6%), a w działalności gosp. największy (27,1%) (Monitor Miast);
- Stale ujemna wartość wskaźnika syntetycznego dla obszaru Stan finansów lokalnych (**zdolność finansowania rozwoju**) w MRL (w 2014 r. -0,09, w 2018 r. -0,04) wskazuje na nieco mniej korzystną pozycję Konina na tle średniej w GP, lecz dodatnia dynamika (0,26) rokuje poprawę sytuacji;
- Dochody budżetu Konina wyniosły w 2018 roku 513,2 mln złotych, co daje 6 935 złotych na jednego mieszkańca (w tym dochody własne wynosiły 247,8 mln złotych); wzrost dochodów w porównaniu do roku 2017 osiągnął 15,2%, do roku 2014 26,8% (wówczas 404,8 mln zł);
- W grupie miast podobnych Konin ustępuje tylko Płockowi – oba miasta mają specyficzną strukturę gospodarki, związaną z obecnością dużych firm z sektora paliwowego (ryc. 2)

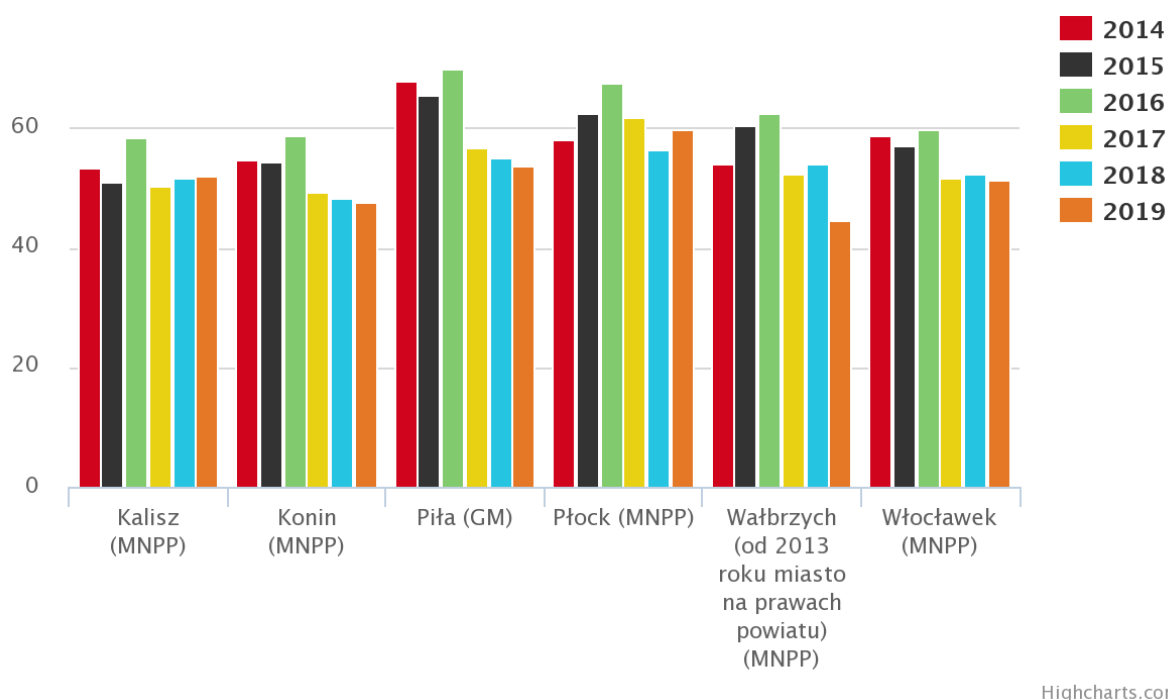
Ryc. 2. Dochody budżetu miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania) w zł.

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=nZmue32IBK> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Dochody na 1 mieszkańca były stale wyższe niż w Kaliszu czy Lesznie, a w 2018 r. Konin wyprzedzał także Poznań – głównie z powodu wysokiego udziału podatków od nieruchomości i innych opłat odprowadzanych przez podmioty gospodarcze (Analiza statystyczna... 2019);
- Udział dochodów majątkowych jest budżecie Konina średnio mniejszy niż w GP (4,6% wobec 5,6% w 2018 r.), aczkolwiek widoczna jest wysoce dodatni dynamika.
- Udział dochodów własnych od 2016 r. ma tendencję spadkową. Sytuacja jest lepsza niż średnia w grupie porównawczej (w 2018 r. Konin 49,9%, GP 48,8%), ale widoczne jest pogorszenie sytuacji i przewaga Konina się zmniejsza;
- Natomiast w grupie miast podobnych Konin (obok Wałbrzycha) ma najniższy udział dochodów własnych, choć podobną tendencję spadkową ich udziału wykazuje kilka innych miast (ryc. 3).

Ryc. 3. Udział dochodów własnych w dochodach budżetu miasta (%).

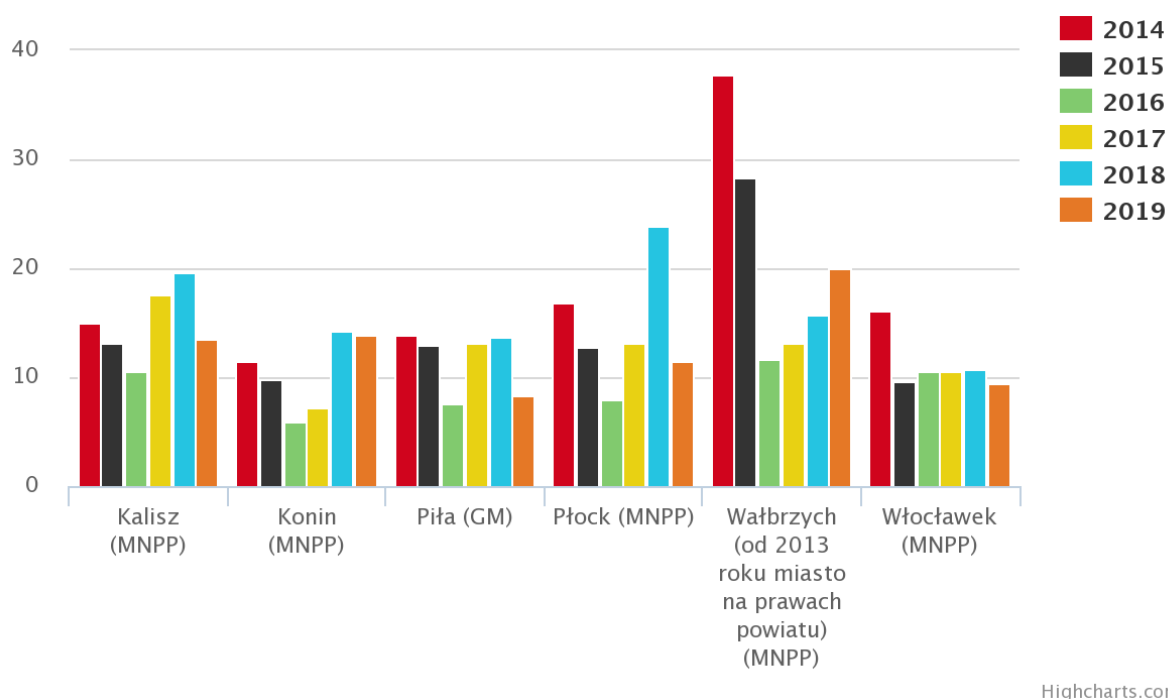

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=qmloRrjllz> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Konin skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne. W obecnej kadencji samorządu pozyskano już ponad 344 mln zł. Szerzej o realizowanych projektach traktuje rozdz. 1.2 Planu Rozwoju Instytucjonalnego. W 2018 r. miasto wyemitowało obligacje na kwotę 70 mln zł.
- Wydatki z budżetu wyniosły 540,0 mln złotych i rosły w okresie 2017-2018 szybciej niż dochody; w latach 2017-2018 wystąpił deficyt budżetu w związku z rosnącymi wydatkami na inwestycje; w latach 2014-2018 wzrosły o 33,4%;
- Wzrost wydatków majątkowych, zwłaszcza inwestycyjnych, ma miejsce szczególnie od 2018 r. We wcześniejszym okresie ich udział był na tle GP niski (ryc. 4.). Oznacza to pewne odbicie po swoistym „spowolnieniu inwestycyjnym” w latach 2016-2017, co oznacza, że Konin musi odrabiać pewien dystans w stosunku do miast podobnych, w trudniejszych warunkach (wzrost cen wykonania, następnie kryzys pandemiczny).

Ryc. 4. Wydatki majątkowe inwestycyjne w stosunku do wydatków budżetu ogółem (%).

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=ZkpPvfzno3> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Maleje nadwyżka operacyjna budżetu – wydłuża się okres spłaty zadłużenia, ale jego ogólny poziom jest niewielki na tle innych miast; zobowiązania miasta na koniec 2018 r. wynosiły 183 346 629,74 zł, nie przekraczając 36% dochodów uzyskanych w budżecie w 2018 r. ([Raport o stanie miasta Konina za 2019](#)).
- Wartość majątku miasta wyniosła na koniec 2018 r. 1 221 522 923,00 zł brutto (o 2,39% więcej niż w 2017 r.), a dochody z mienia komunalnego 18 729 762,35 zł i były o 11% wyższe niż rok wcześniej,
- Wysoki jest wskaźnik ubóstwa wśród Koninian – ze świadczeń pomocy społecznej korzysta ponad 7% ludności, w GP 5%.

Podsumowanie

- ***Pogarszające się relacje płacowe***
- ***Wysokie dochody budżetu, ale spadający udział dochodów własnych***
- ***Wysokie wydatki inwestycyjne zwiększone w ostatnich latach – pojawianie się deficytu budżetu***
- ***Wysoki wskaźnik ubóstwa***

6.4. OBECNY STAN AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW, POZIOM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I FORMY AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW ORAZ POCZUCIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

- Pozycja Konina w zakresie sfery Zasoby instytucjonalne, integracja i kapitał społeczny gminy jest stale mniej korzystna niż przeciętnie w GP (wskaźnik MRL w 2014 r. -0,31, w 2018 r. -0,14) ale ma tendencję do poprawy (0,29);
- Niska ogólna aktywność społeczna (liczba organizacji pozarządowych wyniosła w 2014 r. 2,9, w 2018 r. 3,2 na 1000 mieszk., w GP 3,5);
- Wysokie wydatki miasta na dotacje dla tego rodzaju organizacji (wyższe niż w GP w 2014 r. o 16%, w 2018 r. o prawie 18%);
- Korzystne tendencje powstawania organizacji społecznych (0,19); Od 2016 r. przybywa ich więcej niż w GP (2 na 10 tys. mieszkańców rocznie, w GP w 2018 r. 1,83);
- Rozwinięta modelowo współpraca NGO - Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) stanowi wydział Urzędu Miasta a jednocześnie jest pomostem między administracją a III sektorem; COP jest laureatem wielu nagród i wyróżnień na szczeblu krajowym;
- Rozwija się spółdzielczość socjalna w oparciu o miejscowy Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej;
- W mieście funkcjonuje system aktywnej rehabilitacji, z mieszkaniem treningowymi – Akademią Życia;
- Frekwencja w wyborach samorządowych była przez długi okres niska, w 2018 r. przekroczyła 50% w związku ze zmianą władzy w mieście;
- Koniński Budżet Obywatelski (KBO) – corocznie „dysponuje” kwotą 2 mln zł (mimo wzrostu dochodów miasta o 27% w okresie 2014-2018); notuje się rosnące zaangażowanie mieszkańców – w zakresie liczby wniosków i głosujących (www.kbo.Konin.pl [dostęp: 23.04.2020 r.]);
- Badania wykonane z udziałem 1104 uczniów konińskich szkół ponadpodstawowych (78% populacji) wykazały przewagę negatywnych ocen miasta i perspektyw dalszych związków z Koninem. Zaledwie ok. 16% młodych ludzi uważa Konin za dobre miejsce do życia, a tylko ok. 5% widzi tu swoją przyszłość – miejsce pracy i zamieszkania (Wyniki badań planów edukacyjnych i zawodowych młodzieży, Konin, luty 2020);
- Ankietowani liderzy lokalni mają ambiwalentne postrzeganie Konina; z jednej strony podkreślają kryzys sektora górniczego i przekonanie (które ma cechować zwł. osoby z zewnątrz), że miasto jest nudne i „nic się tu nie dzieje”, z drugiej – jest to „miejsce o dobrej lokalizacji, z dobrą komunikacją, pozbawianą korków ulicznych, wygodne do życia (w tym niskie koszty życia) z dostępem do jezior oraz z dobrą ofertą kulturalną” (Potencjał rozwojowy miasta i potencjał współpracy. Arkusz odpowiedzi i wniosków do wywiadu grupowego z lokalnymi liderami – ZMP 2020);
- Liderzy opinii podkreślali, że Konin jest miastem znanym w skali kraju, także co do lokalizacji, ale rozpoznawanym poprzez położenie „koło Lichenia” (Potencjał rozwojowy...2020).

Podsumowanie

- ***Ogólnie niska aktywność społeczna mieszkańców***
- ***Wysokie wydatki miasta na współpracę z sektorem pozarządowym***
- ***Wzrost dynamiki powstawania nowych organizacji***
- ***Modelowo rozwinięta współpraca z NGO***
- ***Rosnąca frekwencja wyborcza i zaangażowanie w budżet obywatelski***
- ***Młodzież przeważnie nie wykazuje związków z miastem, wyraża negatywne opinie, przeważa tendencja do opuszczenia Konina***

6.5. DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ INFRASTRUKTURY ORAZ USŁUG DLA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I PRZYJEZDNYCH

- Wskaźnik MRL dotyczący dostępności i jakości zasobów mieszkaniowych jest stale niekorzystny na tle GP (w 2014 r. -0,2, w 2018 r. -0,12), choć pozycja Konina nieznacznie się poprawia (dynamika 0,05);
- Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców (400) – mniejsza niż w porównywanym miastach (BDL);
- Zaludnienie mieszkań kształtuje się korzystnie - przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania jest dość wysoka (63,9 m², przy średniej liczbie izb w mieszkaniu 3,7 (0,67 osoby na 1 izbę) (BDL);
- Większość koninian mieszka w blokach z okresu PRL, w tym okresie powstało prawie ¾ zasobów mieszkaniowych;
- Niska jakość części zasobów (zwł. starszych); tylko 1/3 korzysta z sieci gazowej, wyposażenie w pozostałe instalacje (woda, kanalizacja, CO) jest powszechne, ale to dziś standard;
- Mało mieszkań komunalnych (26 na 1000 mieszkańców, 32,4 w GP);
- Mała dynamika budownictwa (w 2018 r. oddano 133 mieszkania - 1,8 na 1000 mieszkańców, w GP 2,9) i obrotu nieruchomościami - za wysokie ceny wobec siły nabywczej;
- Obszar Dostępność i jakość usług oraz infrastruktury w MRL wykazuje korzystną pozycję Konina na tle GP (0,44 w 2018 r.) i minimalną poprawę (0,03).
- Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 0,66 dzieci w wieku przedszkolnym, jednak liczba dzieci w przedszkolach jest znacznie więcej – są zapisywane przez rodziców dojeżdżających spoza Konina;
- Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypadało 19 uczniów;
- Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosił 111,72 – do szkół konińskich jest zapisywanych wiele dzieci spoza miasta, najczęściej z rodzin, które wyprowadziły się z Konina do gmin sąsiednich (BDL);
- Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypadało 27 uczniów, podobnie jako w szkołach zawodowych i artystycznych;
- Poziom kształcenia mierzony wynikami egzaminów jest niesatysfakcjonujący, choć wyższy niż średnia w województwie;
- Wyniki egzaminu ósmoklasistów w 2019 r. były średnio niższe niż w GP (Monitor Miast), a w grupie miast bezpośrednio porównywanym Konin plasował się na środku stawki (najlepsze wyniki osiągnięto w Płocku, najgorsze w Wałbrzychu);
- W zakresie zdawalności matur w porównaniu z dużymi miastami Wielkopolski lokaty Konina prezentują się następująco:
w roku 2018:

Miejsce	Język polski	Język angielski	Język niemiecki	Matematyka
1	Konin	Poznań	Poznań	Poznań
2	Poznań	Leszno	Kalisz	Konin
3	Leszno	Konin	Konin	Kalisz

4	Kalisz	Kalisz	Leszno	Leszno
---	--------	--------	--------	--------

w roku 2019:

Miejsce	Język polski	Język angielski	Język niemiecki	Matematyka
1	Kalisz	Poznań	Poznań	Poznań
2	Poznań	Leszno	Kalisz	Konin
3	Konin	Konin	Konin	Kalisz
4	Leszno	Kalisz	Leszno	Leszno

- Lepsze rezultaty uzyskiwano w ostatnim okresie w kształceniu zawodowym w porównaniu do ogólnokształcącego. W sesji zimowej (styczeń-luty) 2019 r. wyniki uczniów przystępujących po raz pierwszy do nowego egzaminu zawodowego przedstawiały się następująco:

Miasto	liczba kwalifikacji	liczba szkół	przystąpiło po raz pierwszy	zdało egzamin	zdało egzamin %
Kalisz	17	9	317	261	82,3%
Konin	24	8	286	242	84,6%
Leszno	19	8	384	254	66,1%
Piła	18	8	456	366	80,3%
Poznań	58	36	1734	1378	79,5%

Natomiast w sesji letniej (czerwiec-lipiec) 2019 r. osiągnięto następujące wyniki:

Miasto	liczba kwalifikacji	liczba szkół	przystąpiło po raz pierwszy	zdało egzamin	zdało egzamin %
Kalisz	38	13	991	653	65,9%
Konin	40	11	892	662	74,2%
Leszno	41	9	986	768	77,9%
Piła	19	11	411	329	80%
Poznań	67	46	2702	2073	76,7%

W sesji zimowej zdawalność absolwentów szkół konińskich była wyższa o 9,7 punktów procentowych od średniej województwa oraz o 28,8 pp. od średniej krajowej.

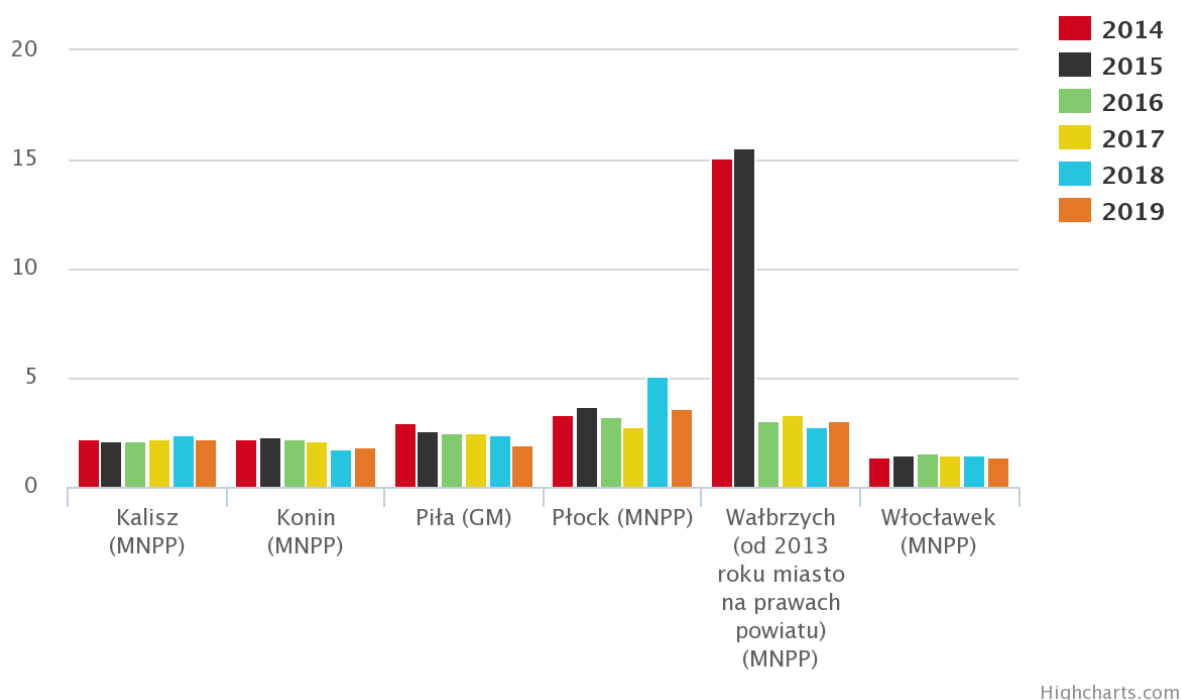
W sesji letniej zdawalność w Koninie była od średniej województwa o 2 pp. oraz wyższa od średniej dla Polski o 10,1 pp (Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2018/2019, UM w Koninie, październik 2019).

- Najlepsze konińskie LO (III) zajmuje 297. miejsce w Polsce, 23. W województwie, najlepsze technikum (Technikum w ZS im. Mikołaja Kopernika) 418. w kraju, 37. w województwie (Ranking „Perspektyw” 2019);
- Rozwinięte szkolnictwo zawodowe - liczba uczniów w szkołach zawodowych do liczebności odpowiedniej grupy wiekowej jest ponad dwukrotnie wyższa niż średnio w grupie porównawczej (32,6% do 15,9%) i Konin „powiększa dystans” w tym zakresie;
- Miasto było współorganizatorem Kongresu Edukacyjnego „Szkoła Naszych Marzeń”, na którym w 2019 r. spotkali się przedstawiciele lokalnych szkół oraz

entuzjaści przemiany edukacji, otwarcia jej na potrzeby i rozwój człowieka oraz dostosowania jej do potrzeb zmieniającego się świata. Owocem Kongresu jest opracowana wizja zmian w edukacji.

- Niższe niż średnio w GP są wydatki na kulturę (128 a 153 zł/rok/mieszkańca), ale Konin „nadrabia dystans” w tym zakresie, ponieważ w innych miastach następuje relatywny spadek.
- Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego poniżej 2% budżetu w ostatnich latach, co plasują Konin na przedostatnim miejscu w grupie miast podobnych (ryc. 5).

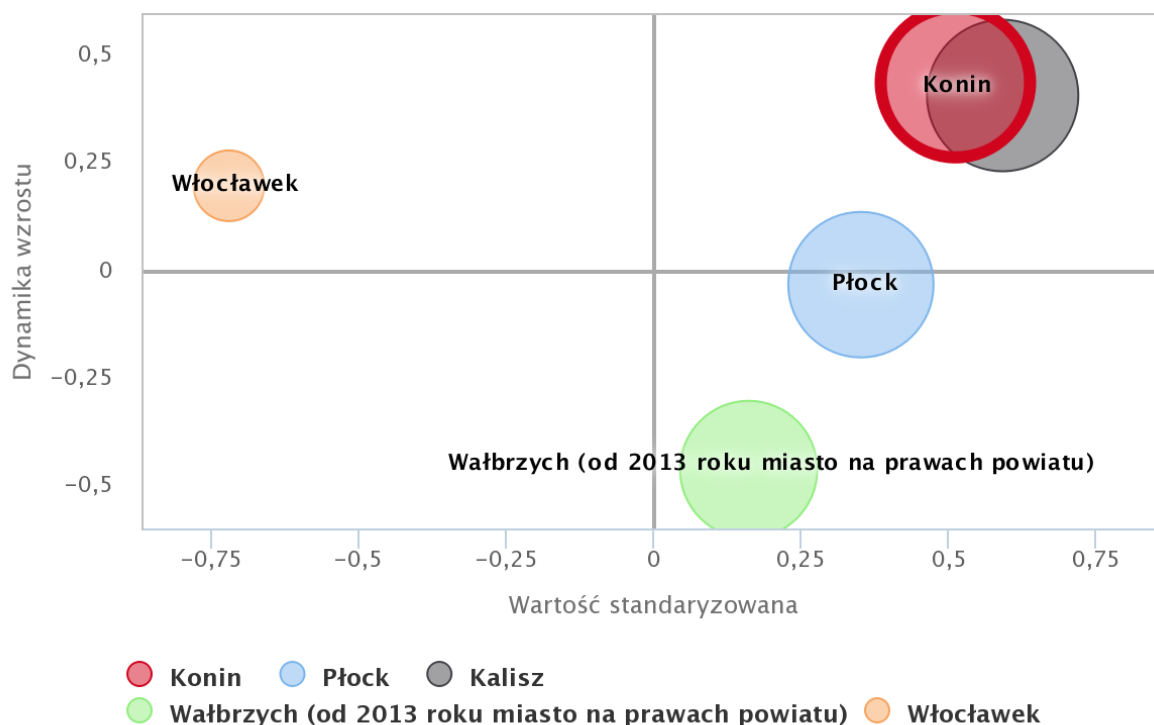
Ryc. 5. Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu miasta ogółem (%).

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=2VbpJKe3jZ> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Wydatki na kulturę fizyczną, sport i rekreację rosły nieznacznie szybciej niż w grupie porównawczej (w latach 2014-2018 w Koninie z 155 do 185 zł, w grupie ze 157 do 180,4 zł)
- W mieście funkcjonuje wiele instytucji kultury (3 domy kultury, galerie, 3 kina), lecz żadna z nich nie jest szerzej znana poza środowiskiem lokalnym;
- Znaczący jest poziom uczestnictwa Koninianek i Koninian w kulturze – wydarzeń jest wiele, a każde przyciąga stosunkowo dużo uczestników (średnio ponad 450 osób, najwięcej spośród podobnych miast – Konin zdystansował Płock i Wałbrzych). Statystycznie mieszkańcy Konina biorą udział w wydarzeniach kultury.

Ryc. 6. Liczba odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty na 1000 mieszkańców w 2018 r.

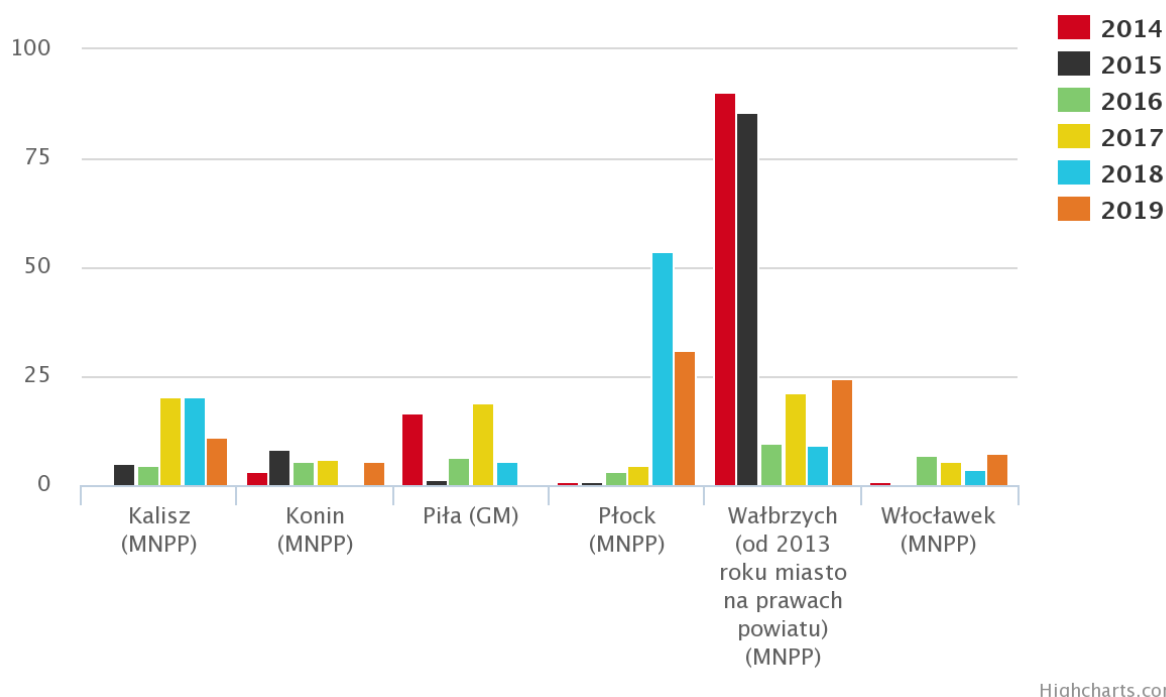

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=5>

- Większość placówek kultury jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- Obiekty kultury wykazują duże potrzeby remontowe. Niewystarczające jest także wyposażenie placówek kultury w urządzenia techniczne niezbędne do realizacji wydarzeń kulturalnych. Brakuje nowoczesnego wyspecjalizowanego sprzętu. Brak też profesjonalnej sali koncertowej.
- „Flagową” imprezą jest Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca, jednak nie został uwzględniony w Strategii Rozwoju Konina na lata 2015-2020, w aktualnej został wzmiankowany; Impreza rozśławia miasto, zwłaszcza wśród najmłodszych. Tradycyjnie odbywał się w Amfiteatrze „Na Skarpie”, jednak z powodu stanu obiektu (zagrożającego wręcz życiu uczestników) 40. Jubileuszowa edycja w 2019 r. wymagała wzniesienia specjalnej sceny na 3,5 tys. osób na Pl. Wolności. W wywiadach prowadzonych na cele projektu pojawiały się opinie, że „zamknięcie amfiteatru to symbol upadku Konina”.
- Wydatki majątkowe wśród wydatków na kulturę kształtowały się w ostatnich latach na niewysokim, choć dość stabilnym poziomie – rzędu 5-6%. Wskazuje to na wymiar powstały wymiar potrzeb inwestycyjnych w tym zakresie (ryc.7).

Ryc. 7. Wydatki majątkowe w wydatkach na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego ogółem (%).

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=TjmTegZcvS> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- 1 placówkę biblioteczną przypada 4,6 tys. osób – analogicznie jak w Polsce i w województwie przy nieco lepszych wskaźnikach czytelnictwa (BDL);
- Działają 33 kluby sportowe z 42 sekcjami; liczba członków na 1000 mieszkańców wykazuje stagnację (zmiana z 25,6 na 26,7 w latach 2014-2018 – MRL) i Konin ma coraz większy dystans do średniej w grupie, która w tym okresie wzrosła z 29 do 31,8 (dynamika -0,18);
- Do dyspozycji są: 2 ogólnodostępne kryte baseny, 4 kąpieliska, 4 stadiony, w tym 1 lekkoatletyczny z nawierzchniami syntetycznymi, 2 hale sportowe, pawilon szermierczy, 2 zespoły kortów tenisowych oraz 9 kompleksów boisk ze sztuczną nawierzchnią „Orlik” (<http://www.konin.pl/index.php/osrodki-sportowe.html>) [dostęp: 24.04.20120 r.];
- Rozległe tereny pokopalniane – możliwość organizacji gier terenowych, rajdów, a nawet pewnych konkurencji związanych ze sztuką przetrwania (*survival*);
- Największe sukcesy klubowe odnoszą piłkarki KKPK Medyk POLOmarket (4x Mistrzyni Polski, 8x Puchar Polski, występy w pucharach europejskich);
- Rozwinięty jest sport Osób z Niepełnosprawnościami (Mustang Konin - zdobywcy Pucharu Polski w koszykówce na wózkach, grają w 1 lidze; są też uczestnicy olimpiad specjalnych, zdobywcy medali w Paraolimpiadach zimowych i letnich);
- Bardzo korzystne wskaźniki w zakresie kadry i bazy leczniczej (łóżek szpitalnych); liczba lekarzy i lekarzy dentystów pracujących w Koninie jako podstawowym miejscu pracy na 1000 mieszkańców wzrosła w latach 2014-2018 z 3,8 do 4,6, a w GP prawie się nie zmieniła (z 3,9 do 4) – Konin zanotował „odbicie” po wcześniejszych spadkach;
- Na 1 aptekę przypada 1 800 mieszkańców, jest to wskaźnik znacząco korzystniejszy niż w porównywanym miastach, w województwie i kraju (BDL);

- Liczba samochodów osobowych na 1 000 mieszkańców znacznie przekracza średnią dla GP (w 2014 r. 517 wobec 456, w 2018 596 do 547), zauważyć można lekką konwergencję – w grupie miast przybywa samochodów nieco szybciej, czego wyrazem jest zmiana wskaźnika standaryzowanego dla Konina z 0,85 do 0,57 z dynamiką -0,15.
- Wskaźnik liczby pojazdów samochodowych i ciągników na 1 km długości dróg o nawierzchni twardej wykazuje fluktuację pomiędzy 315 i 327, generalnie bez wzrostu, natomiast w GP wzrósł z 296 do 332; Konin okazuje się więc miastem z mniejszym (potencjalnym) natężeniem zjawiska zatłoczenia dróg;
- W mieście nie wyznaczono buspasów, długość ścieżek rowerowych wynosi 38,3 km – jest to wartość przeciętna w stosunku do podobnych miast;
- Miasto przyjęło standardy dostępności, poziom spełnienia jest niski; standardy spełnia w pełni 17% przejść dla pieszych (nie spełnia w ogóle 44%), żaden z przystanków MZK (brak spełnienia 69%), 40% parkingów i 61% budynków użyteczności publicznej (Raport o dostępności architektonicznej miasta Konina 2019);
- MPEC-Konin Sp. z o.o. obsługuje 2 sieci ciepłownicze: sieć nr 1 zasilana jest z dwóch źródeł: Elektrowni Konin (moc cieplna 154 MW_t), i Zakładu Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZTUOK), potocznie zwanego Spalarnią (moc 15,4 MW_t – źródło rezerwowe); długość sieci wynosi prawie 116 km, długość przyłączy – ponad 53 km – jest to znacznie więcej niż w porównywanych miastach (<https://www.mpec.konin.pl/index.php/charakterystyka-systemu.html> [dostęp: 24.04.2020 r.]);
- Sieć nr 2 obejmuje osiedle Cukrownia Gosławice i zasilana jest z kotłowni opalanej węglem (Ekogroszek), o mocy 1,5 MW_t;
- Jako paliwo w Elektrowni Konin przeważa biomasa (63%), poza tym stosowany jest przede wszystkim węgiel brunatny (36%), jednak ciepło do sieci MPEC jest zakupywane z członu ciepłowniczego kotła biomasowego. Spalarnia bazuje na zmieszanych odpadach komunalnych, tak więc ciepło w Koninie pochodzi prawie w 100% ze źródeł odnawialnych;
- W 2019 wynegocjowano warunki dalszej dostawy ciepła z ZE PAK, dostawa dla miasta jest zapewniona do 2032 r.;
- Sieci ciepłownicze charakteryzują się wysoką stratnością ciepła i niską sprawnością - w roku 2018 strata sięgnęła 193 352 GJ (9,1% wszystkich strat ciepła w zbiorczych systemach ciepłowniczych w Wielkopolsce) (Energetyka ciepła w liczbach – 2018. URE Warszawa 2019); sprawność sieci nr 1 wyniosła 82,87%, sieci nr 2 84,62%, tymczasem przeciętnie w kraju 86,6% a w województwie 86,1%;
- Miasto powołało grupę zakupową energii elektrycznej, co pozwala uzyskać niższe ceny energii kupowanej hurtowo dla wielu jednostek publicznych na raz;
- Mała jest (i kurcząca się w minionych latach) baza noclegowa, spada liczba udzielonych noclegów – miasto nie wykorzystuje swego tranzytowego położenia.

Podsumowanie

- *Mała liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, małe gospodarstwa domowe*
- *Większość mieszkańców mieszka w blokach z okresu PRL*
- *Niska jakość części zasobów mieszkaniowych z czasów przedwojennych*
- *Stosunkowo niewielki komunalny zasób mieszkaniowy*
- *Niska dynamika budownictwa mieszkaniowego*
- *Niesatysfakcjonujące wyniki matur, egzaminów, niska pozycja szkół w rankingach*
- *Konin jest znaczącym ośrodkiem kształcenia zawodowego*
- *Miasto podejmuje działania na rzecz rozwoju edukacji, nowych metod kształcenia*
- *Szeroka oferta kulturalna, ale brak wzmocnienia produktów flagowych, wiodących, rozpoznawalnych, także przez zły stan infrastruktury obiektów kulturalnych*
- *Wysoki poziom uczestnictwa w kulturze*
- *Niski stopień spełnienia standardów dostępności przestrzeni*
- *Bardzo rozbudowana sieć ciepłownicza z wysoką stratnością*
- *Kurcząca się baza noclegowa, spada liczba udzielanych noclegów*

6.6. STAN ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH

- Pozycja Konina gorsza niż średnia miast w GP – wskaźnik w 2014 r. -1,38, w 2018 r. -0,89 r. Dodatnia dynamika (0,54) wskazuje na tendencję do poprawy niekorzystnej sytuacji.
- Sytuacja miasta uwarunkowana bardzo dużą (na tle innych miast) ilością emitowanych do atmosfery pyłów, zużyciem wody, wolumenem ścieków wymagających oczyszczenia i produkowanych odpadów – czyli obciążeniem środowiska przez działalność energetyki i przemysłu w mieście;
- Emisja pyłów przekracza coraz bardziej (obecnie prawie 4-krotnie) średnią dla GP, a zużycie wody na 1 mieszkańca – ponad 19-krotnie; 99,9% pyłów jest wychwytywanych przez urządzenia filtrujące;
- Około 5 000 mieszkańców jest wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego (Raport WIOŚ 2017);
- Ilość wytwarzanych odpadów innych niż komunalne z roku na rok spada, ale wciąż przekracza 6-krotnie miary średnie dla GP - wynika to z trwałości procesów technologicznych, szczególnie w energetyce – rodzaju używanego paliwa (węgiel brunatny) i sposobu chłodzenia;
- Udział ścieków oczyszczanych biologicznie, chemicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w ogólnej ilości ścieków wymagających wynosi 86%, w innych miastach 100% lub niemal 100%.
- Duża ilość produkowanych i składowanych odpadów przemysłowych; trzykrotnie niższy niż w GP jest udział odpadów innych niż komunalne, poddanych odzyskowi (około 4%);
- Na terenie Konina występują wody geotermalne, które odwiercono na wyspie Pocijewo w otworze GT-1 z głębokości około 3 000 m. Temperatura wody wynosi 97°C (po wypompowaniu na powierzchnię 94°C - rekord w skali Polski) a wydajność otworu około 150 m³/h. Wody należą zostały zaklasyfikowane jako 15,04% solanka chlorkowo-sodowa, jodkowa, hiperosmotyczna, termalna i mogą znaleźć wielorakie zastosowanie w balneologii, rekreacji, kosmetyce (Ocena właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z otworu Konin GT-1 w aspekcie możliwości jej wykorzystania do celów leczniczych lub rekreacyjnych. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH, Poznań 2015).
- Niska lesistość terenu miasta (3,2% wobec 13,7% w GP) jest kompensowana sporą ilością zieleni osiedlowej, a przede wszystkim dużym udziałem terenów otwartych, jezior, stawów, wód płynących i kanałów, a szczególnie szeroką pradoliną rzeczną).

Podsumowanie

- ***Poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (wysoka emisja pyłów, zużycie wody, znaczna ilość produkowanych odpadów) - aczkolwiek z tendencją do poprawy***
- ***5 000 osób wystawionych na hałas drogowy***
- ***Możliwość wykorzystania wód geotermalnych o najlepszych parametrach w Polsce***

6.7. STAN BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

- Wskaźnik syntetyczny MRL dla obszaru bezpieczeństwa wykazuje przewagę na tle GP, aczkolwiek tendencję spadkową (z 0,65 w 2014 r. do 0,21 w 2018 r.) a dynamika jest ujemna (-0,42); W ujęciu cząstkowym analogiczna sytuacja dotyczy bezpieczeństwa osobistego i zdrowotnego;
- Wskaźnik przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, aczkolwiek wciąż znacząco niższy niż w grupie porównawczej, wykazuje pewną konwergencję. W latach 2014-2018 liczba tego rodzaju zdarzeń na 10 tys. mieszkańców wzrosła z 3,8 do 4,2, podczas gdy w grupie porównawczej spadła z 6,8 do 6,2;
- Wskaźnik przestępstw przeciwko mieniu również utrzymuje się poniżej średniej dla GP, jednak tu różnice wydają się być trwalsze. W analizowanym okresie w Koninie nastąpiła zmiana liczby takich zdarzeń na 10 tys. mieszkańców ze 118 do 108, a w GP ze 156 do 144. Konin odznacza się więc minimalnie ujemną dynamiką (-0,02);
- Wskaźnik przestępstw drogowych od 2016 r. przekracza średnią w grupie porównawczej. W latach 2014-2018 wzrósł z 17,7 do 19,15, podczas gdy w GP zmalał z 20,8 do 16,95. Oddaje to wartość standaryzowaną, która spadła z 0,66 do -0,58, a dynamika wynosi -1,4;
- Wyraźnie spadła liczba wypadków drogowych - średnia 3-letnia w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców wyniosła w 2014 r. 104, a w 2018 r. 72,7 - nastąpiła więc poprawa na tle GP, gdzie wartości te stale oscylują wokół 76.;
- Liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych - liczona jako średnia 3-letnia w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców - spadła jeszcze znacznie - z 7,3 do 4, podczas gdy w GP wykazuje nawet minimalny wzrost - z 3,1 do 3,3. Można więc zauważyć, że bezpieczeństwo na konińskich drogach znacznie się poprawiło, jednak są wciąż mniej bezpieczne niż średnio w innych miastach;
- W zakresie liczby wypadków przy pracy pozycja Konina również uległa relatywnemu pogorszeniu, mimo spadku wskaźnika, który jest stale niższy niż średnia dla porównywanych miast - nastąpił spadek z 14 do 9,5 na 1 000 zatrudnionych, jednak w całej grupie spadek był o wiele bardziej znaczący - z 21,7 do 10,7; wartość standaryzowana spadła więc z 0,94 do 0,42, a dynamika jest znacząco ujemna (-2,16);
- Współczynnik zgonów na 1 000 osób w grupie poniżej 65 lat spadł w latach 2014-2018 z 17,3 do 14,3, a w GP z 19,1 do 15,3; wartość dla Konina stanowiła więc początkowo niecałe 91% wielkości dla grupy, a ostatnio ponad 93%, przeto i po standaryzacji spadła z 0,69 do 0,46, a dynamika wynosi -0,35;
- Liczba zgonów z powodu nowotworów i chorób układu krążenia w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców utrzymuje się stale poniżej średniej w GP, jednak z uwagi na wzrosty w obu przypadkach (z 5,8 do 6,05 i z 6,8 do 7) wartość standaryzowana w przypadku Konina obniżyła się z 0,85 do 0,77 a dynamika wynosi -0,04.
- W grupie porównywanych bezpośrednio miast Konin ma stosunkowo niski wskaźnik zgonów, co wynika z dość późnego rozpoczęcia procesu gwałtownego starzenia się społeczeństwa. Niski jest też odsetek zgonów na choroby układu krążenia. Jednak odsetek zgonów z powodu nowotworów jest w Koninie niemal w każdym roku najwyższy.

- W grupie miast bezpośrednio porównywanych Konin odznacza się najniższą umieralnością osób w wieku do 65 roku życia (w przeliczeniu na 1 000 w tej grupie wiekowej). W okresie od 2002 r. współczynnik stale mieści się w przedziale 3-3,2, co jest ewenementem, gdyż jedynie w Płocku osiągał ostatnio wartości zbliżone (3,3-3,4), ale w poprzednich latach wyższe (około 4), a w Kaliszu, Wałbrzychu i Włocławku przekracza znacznie 4, a nawet 5.

Podsumowanie

- **Wskaźniki przestępczości niższe niż średnia w innych miastach, *ale spadają wolniej***
- ***Wyjątkiem bezpieczeństwo na drogach – duża liczba przestępstw drogowych, ofiar śmiertelnych***
- **Stosunkowo niska umieralność, zwłaszcza do 65. roku życia**
- ***Wysoka umieralność na nowotwory***

PODSUMOWANIE OGÓLNE

Powyżej przedstawiono pokrótce sytuację Konina w poszczególnych obszarach funkcjonowania miasta i sytuację według dziedzin, wskazując na specyficzne cechy miasta – silne i słabe strony, uwarunkowania przyczyniające się do zwiększenia lub osłabienia potencjału rozwoju miasta.

Wymiar społeczny:

Sytuacja Konina jest stale minimalnie poniżej średniej dla grupy porównawczej (2014: -0,03, 2018: -0,02) z tendencją do minimalnej poprawy (dynamika 0,03). Jest to de facto najbardziej problemowa sfera rozwoju miasta, ponieważ:

- wskaźniki demograficzne są wysoce niekorzystne (szczególnie odpływ ponad 500 mieszkańców rocznie),
- mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem i są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina.

Źródłami potencjału miasta są:

- rozwinięty sektor pozarządowy (w tym aktywna rehabilitacja, ekonomia społeczna) i współpraca z administracją,
- dobra oferta usług publicznych (jednak bez silnych produktów „flagowych”),
- dobry poziom bezpieczeństwa.

Wymiar gospodarczy:

Wskaźnik syntetyczny obniżył się z -0,01 w 2014 r. do -0,11 w 2018 r., czyli Konin znamionuje gorszą niż przeciętna pozycję w stawce porównywanych miast, jednak z tendencją do poprawy (dynamika 0,05). Kluczowymi problemami są:

- wysokie „uzależnienie” lokalnej gospodarki od kompleksu górniczo-energetycznego przy braku realnych perspektyw utrzymania dotychczasowego sposobu funkcjonowania i konieczności głębokich przeobrażeń,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości,
- pogarszające się relacje płacowe.

Jako źródła potencjału można wskazać:

- rozwój wyspecjalizowanego szkolnictwa (PWSZ, szkolnictwo zawodowe) i dostęp do kadr z wykształceniem technicznym,
- centralne położenie w Polsce, dużą paletę terenów inwestycyjnych,
- możliwość rozwoju różnego rodzaju działalności (produkcji i magazynowania energii, produkcji przemysłowej, transportu i logistyki, usług, działalności twórczej),
- dobrą sytuację lokalnego budżetu.

Wymiar środowiskowy:

Wskaźnik sytuacji Konina w sferze środowiskowej ukazuje pozycję wyraźnie gorszą niżeli średnia w grupie (2014: -0,46, 2018: -0,17) jednak z wyraźną tendencją do poprawy stanu (dynamika 0,21). Główne problemy występują w sferach poza wpływem lokalnego samorządu, a są nimi:

- poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (aczkolwiek z tendencją do poprawy),

Sferą, w której samorząd może mieć większy wpływ jest:

- słaby (jak dotąd) rozwój środków i infrastruktury transportu zrównoważonego,

Kluczowe potencjały w tej dziedzinie to:

- zielona pradolina w środku miasta i różnorodność krajobrazu,
- możliwość wykorzystania złóż wód geotermalnych o najlepszych parametrach w Polsce.

Wymiar przestrzenny:

- Wskaźnik syntetyczny MRL w obszarze ład i struktura przestrzenna obszaru wskazuje na korzystną (2014 r. 0,15, 2018 r. 0,45) i minimalnie polepszającą się sytuację Konina (dynamika 0,03);
- Miasto zawdzięcza to głównie objęciu niemal całego obszaru miejskiego miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- Struktura miasta jest bowiem rozczłonkowana, a gęstość zaludnienia niska (902 osoby na 1 km² w 2018 r.). Wynika to z dużego udziału terenów przemysłowych (19,1%), poprzemysłowych i nieużytków (2,5%), a małej powierzchni zabudowanej i zurbanizowanej (26,8%). Duży jest też łączny udział użytków rolnych (w tym łąk) i wód;
- Rozciągłość miasta z północy na południe osiąga 16 km (wzdłuż DK 25), ze wschodu na zachód 9 km (wzdłuż linii kolejowej i dróg: DK 92 i drogi wojewódzkiej nr 266) poszczególne części są najczęściej wyraźnie od siebie oddzielone barierami przestrzennymi, głównie pochodzenia naturalnego, stanowiącymi progi rozwojowe;
- „Stary” i „Nowy” Konin – raczej konkurencja niż dopełnianie i jednocześnie komplikacje związanych z lokalizacją instytucji publicznych;
- Brak równowagi demograficznej pomiędzy obu częściami miasta (75 % osób zamieszkuje Konin prawobrzeżny);
- Marginalizacja Starówki – nie jest postrzegana jako „serce miasta”;
- Występują trudności w prowadzeniu spójnej polityki przestrzennej służącej interesowi całego miasta;

- Duży areał terenów inwestycyjnych (ponad 225 ha³), ale skomplikowana struktura własnościowa i zróżnicowany poziom uzbrojenia; brakuje w mieście dużych (pow. 10 ha) pól inwestycyjnych, mających jednego właściciela;
- Wyspa Pocijewo jako potencjalny zwornik; szansą – duży udział gruntów miejskich, rozwój geotermii;
- Polityka przestrzenna miasta, wyrażona w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazuje na promowanie dotychczasowej specjalizacji gospodarczej miasta z jednoczesnym dążeniem do rozwoju usług, równomiernego rozwoju wszystkich obszarów, jednocześnie rewitalizację terenów centralnych i rozwój funkcji mieszkaniowej, także budownictwa jednorodzinnego.

Podstawowymi problemami są:

- zróżnicowanie warunków fizjograficznych powodujące brak spójności przestrzennej miasta,
- rzadkie zaludnienie, ekstensywne zagospodarowanie,
- marginalizacja Starówki.

Potencjałami miasta są:

- bardzo dobra dostępność wszelkimi rodzajami transportu,
- objęcie terenu planami miejscowymi,
- możliwość zagospodarowania wyspy Pocijewo jako zwornika Starówki z „Nowym Koninem”.

Wymiar inteligentnego zarządzania miastem:

- Sytuacja pandemii COVID-19 ujawniła duże potrzeby w zakresie rozwoju kształcenia zdalnego. Miasto podjęło pewne działania w tym zakresie, poprzez projekty „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” – zakupiono łącznie 118 laptopów z oprogramowaniem.
- W mieście wdrożono w pełnym zakresie 18 e-usług publicznych, najwięcej w zakresie geodezji (KOSiT – geoportal miejski), poza tym alertownik (3 rodzaje powiadomień, aplikacja BLISKO <http://www.konin.pl/index.php/sisms.html>).
- Nie wdrożono niemal żadnych rozwiązań Smart City umożliwiających zintegrowane zarządzanie rozwojem miasta, w tym zdalne zarządzanie infrastrukturą, otwarty dostęp do danych.

Skutkiem tego stanu jest:

- mniejsza sprawność zarządzania miastem, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.

Diagnozę obszaru inteligentnego zarządzania, z uwagi na strukturę dokumentu opartą na dokumentach programowych, rozwinięto i pogłębiono w rodz. II.6.

³ <http://gospodarka.konin.pl/Konin-w-liczbach.htmlx> [dostęp: 4.04.2020 r.]

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW I BARIER ROZWOJOWYCH MIASTA

Dane do diagnozy, jeśli nie podano inaczej, zostały pobrane z Monitora - narzędzia do analiz pogłębionych (www.monitor.miasta.pl)

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA (ZMIANA STRUKTURY WIEKU, PRZYROST NATURALNY, MIGRACJA)

- Zjawisko ubytku naturalnego ludności w Koninie nie jest wyjątkiem w grupie porównywanych miast. Konin, gdzie proces ten rozpoczął się od 2012 r., prezentuje analogiczny wzorzec jak Płock. Zjawisko przyrostu naturalnego występowało w ostatnich latach w Pile (2016, 2017), natomiast ubytek naturalny we wszystkich ostatnich 10 latach we Włocławku, Kaliszu i Wałbrzychu.
- Poziom dzietności wykazuje relatywny spadek na tle grupy porównawczej. W 2009 r. wynosił 1,37, w 2010 wzrósł do 1,45, by spaść do 1,12 w 2013 r. Programy typu 500+ nie przyniosły przełomu (współczynnik w 2015 r. 1,16, w 2018 r. 1,28 podczas gdy w województwie 1,38 / 1,55). Spadek wskaźnika dzietności w tej dłuższej perspektywie nie jest zjawiskiem wyjątkowym, gdyż wiąże się ze zmianą struktury demograficznej. Jedynie w Kaliszu odnotowano minimalny wzrost, gdyż miasto to już wcześniej weszło w proces starzenia się ludności i obecnie te zmiany nie są tak drastyczne.
- W Koninie liczba kobiet w wieku 15-49 spadła w okresie 1998-2018 o ponad 30% i był to spadek największy w grupie bezpośrednio porównywanych miast (poza Wałbrzychem).
- Wskaźnik Floridy – liczba osób w przedziale 25-34 lat na 1 000 mieszkańców spada – ze 150 do 134,3, w GP z 158,3 do 139. Konin zmniejsza więc różnicę do GP. Pokazuje to wskaźnik standaryzowany, który poprawił się z -0,99 do -0,58 przy dynamice 0,45 (MRL). Jak widać z liczb bezwzględnych, nie jest to wynik odmłodzenia społeczności. Sytuacja ma związek ze specyfiką struktury demograficznej miasta. Mniejsza wartość wskaźnika jest związana z wyjątkowo dużym udziałem w populacji osób urodzonych w latach 1947-1957, a więc pokolenia, które zasiedlało rozbudowujący się Konin w latach 70. i 80. XX w. Osoby te weszły już lub wkrótce osiągną wiek poprodukcyjny.
- Należy wziąć pod uwagę, że znaczna liczba osób liczących 25-34 faktycznie w Koninie nie zamieszkuje, a jedynie pozostaje w statystykach meldunkowych. Tym można częściowo tłumaczyć wyjątkowo niską dzietność, gdyż urodzenia rejestruje się w gminie, gdzie miały miejsce.
- Większość dzieci rodzi się wciąż w rodzinach pełnych, w małżeństwach. Zawarcie małżeństwa powoduje wysokie prawdopodobieństwo urodzenia dziecka w pierwszych 2-3 latach. Niepewne perspektywy gospodarki lokalnej nie sprzyjają podejmowaniu decyzji o założeniu i rozwoju rodzin.
- Jak wspomniano wcześniej Konin charakteryzuje się wyjątkowo dużym tempem ubytku ludności. Ubytek migracyjny jest głównym czynnikiem powodującym wyludnianie się Konina. W analizowanym okresie oscylował między -5‰ a -7‰, przy czym ujemne saldo dla osób w wieku 15-39 lat było jeszcze większe i wynosiło w tym okresie między

-7,1‰ w 2017 r. a -10,4‰ w 2018 r., stale pozostając na poziomie o ok. 4‰ niższym aniżeli w grupie porównawczej. Oznacza to, że problem w Koninie jest znaczniejszy niż w GP a sytuacja pogarsza się, co oddają stale ujemne wskaźniki standaryzowane i ujemna dynamika. Saldo kobiet jest ujemne, ale stanowiło w latach 2009-2018 średnio 49,2% ogólnego salda dla miasta. Wskaźnik feminizacji wśród migrujących jest niższy niż w całej populacji miasta i w powyższym okresie wyniósł średnio 109, a w ostatnich latach z reguły 106-107 (MRL). We wcześniejszych latach (a przeanalizowano okres wstecz do 1995 r.) nie odnotowano masowego odpływu kobiet (jak to miało miejsce np. w Wałbrzychu), a wskaźniki feminizacji wśród tych osób były nawet niższe niż ostatnio (BDL).

- Można więc wiązać zjawisko migracji z wyjazdami za pracę, często za granicę, osób młodych, wśród których zaznacza się coraz silniejsza przewaga liczebna mężczyzn.
- Analiza danych w zakresie migracji zawartych w BDL GUS wskazuje, że nowi mieszkańcy Konina rekrutują się głównie z terenu dawnego województwa konińskiego (w 2016 r. ponad 2/3, z tego prawie 50% z powiatu konińskiego, głównie z gmin sąsiednich i gm. Rzgów; te same gminy są terenem, na który przeprowadza się większość osób migrujących z Konina).
- W ujęciu typologii J. Webba Konin należy do typu G, a więc miasta tracącego potencjał, wyludniającego się, z przewagą ubytku migracyjnego nad ujemnym przyrostem naturalnym. Opisana sytuacja jest udziałem większości porównywanych miast (inaczej jest w Kaliszu i Wałbrzychu, gdzie ubytek naturalny ludności przewyższa ubytek migracyjny – typ F). Stan taki ma miejsce od 2012 r., wcześniej Konin należał do typu H, gdzie ujemne saldo migracji nie było rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.
- Zaznacza się natomiast postępująca przewaga mężczyzn w grupach wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego. Dane BDL GUS wskazują że w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się stale mniejsza liczba kobiet. Na 100 mężczyzn było w poszczególnych latach: 2014: 94, 2018: 95, a w 1995 r. 96 pań. W odniesieniu do wieku produkcyjnego statystyka publiczna odmiennie klasyfikuje kobiety i mężczyzn (kobiety do 60 roku życia, mężczyźni do 65). Odniesiono się więc do funkcjonalnych grup wieku. Tu w grupach wiekowych 20-24 i 25-34 lata (tej dotyczy wskaźnik Floridy) wskaźnik feminizacji wynosi 95, w 2014 r. wynosił 96 a w 2009 r. (najdłuższa dostępna retrospekcja) 98. Proporcje płci wyrównują się w grupie 35-44, gdzie miara ta stale oscyluje wokół 100. Zjawisko to występuje także w innych porównywanych miastach. Interesujące są procesy zachodzące w starszych grupach. W przedziale 45-54 współczynnik feminizacji spadł ze 113 w 2009 r. do 108 w 2014 r. i 105 w 2018 r., grupie 55-64 z 127 w 2009 r., 125 w 2014 r. do 122 do 2018 r. Jedną z przesłanek jest spadek nadumieralności mężczyzn i wydłużająca się średnia długość ich życia wraz z poprawą warunków życia. Inną przyczyną może być większa liczba mężczyzn w rocznikach, które napłynęły do pracy do Konina w II połowie okresu PRL, a obecnie przechodzących w wiek emerytalny.
- W grupie osób po 65. roku życia przewaga liczebna kobiet jest znacząca i powiększa się – wskaźnik feminizacji rośnie ze 154 w 2009 r., 155 w 2014 r. do 156 w 2018 r. Jednocześnie powiększa się liczebnie ta grupa mieszkańców. Znacząca przewaga kobiet w generacjach najstarszych jest istotną przesłanką do planowania usług publicznych związanych z szeroko pojętą jakością życia – kulturą, opieką zdrowotną, pomocą społeczną.

- Bardzo niekorzystnie prezentują się zmiany stosunku liczby dzieci i młodzieży (w wieku 10-24 lata) do osób w wieku 50-64 lata. Wartość standaryzowana wynosi -0,18, ale dynamika -0,53, co świadczy o gwałtownym procesie erozji bazy zasilania rynku pracy. Grupa w perspektywie 15 lat odchodząca z rynku pracy jest o ponad 47% liczniejsza od tych, którzy potencjalnie mogą go zasilić. W tym aspekcie większa różnica jest tylko w Wałbrzychu (73,8%). W pozostałych miastach przewaga liczebna grupy 50-64 nad 10-24 wynosi od 34,9% w Pile do 39% w Płocku (MRL). Ten niekorzystny stan w Koninie potęguje obserwacja, że co najmniej połowa z obecnej grupy dzieci i młodzieży może opuścić miasto.
- W latach 2014-2018 udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców zmalał o ponad 5,1% - był to spadek znacznie większy niż w porównywalnej grupie miast (średnia wg MRL -4,3%). Nieznacznie ujemna dynamika świadczy o nasilaniu się tego zjawiska (które inne miasta mają już w dużej mierze za sobą).
- W kontekście zachodzących zmian w strukturze ludności warto przyjrzeć się poszczególnym wskaźnikom dotyczącym starzenia się społeczeństwa. Proces ten wśród badanych miast przebiega w Koninie najgwałtowniej.
- Wskaźnik starości (odsetek osób 65+) – wzrósł w latach 2014-2018 z 17,3% do 21,1%. Zjawisko pogłębia się wszędzie, jednak w Koninie najgwałtowniej i miasto w tym zakresie zrównało się z Wałbrzychem (MRL).

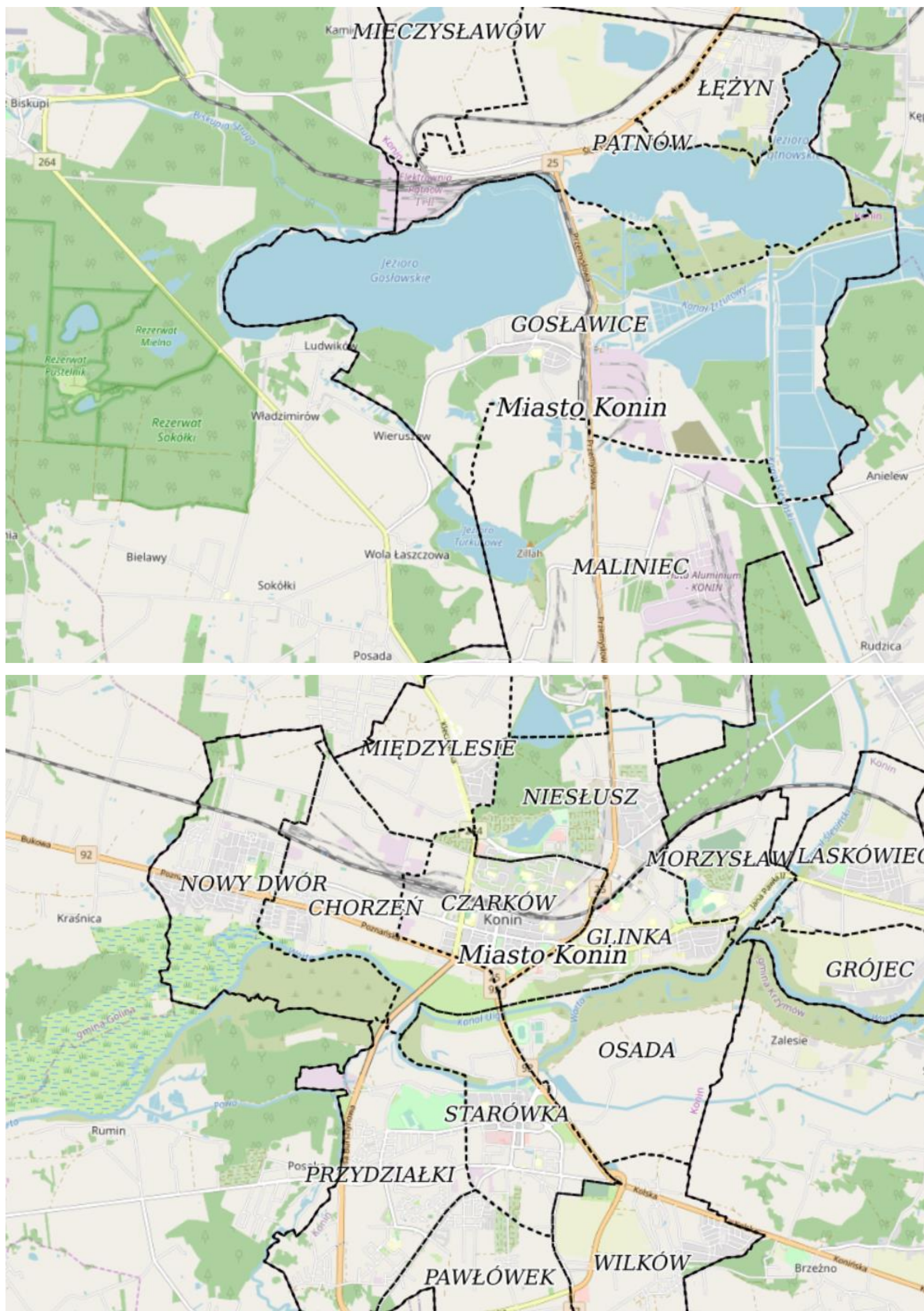
Wobec braku wyznaczenia w mieście dzielnic czy osiedli jako jednostek pomocniczych, analizując zmiany rozmieszczenia ludności w mieście odniesiono się do podziału na 19 obrębów ewidencyjnych, w tym 5 obrębów tworzących lewobrzeżną część rzeki Warty, czyli tzw. Stary Konin (zwany dalej Starym Koninem) tj.: Starówka, Osada, Przydziałki, Wilków i Pawłówek oraz 14 obrębów położonych w prawobrzeżnej części rzeki Warty, tj.: Chorzeń, Czarków, Glinka, Gosławice, Grójec, Laskówiec, Łęzyn, Maliniec, Mieczysławów, Międzylesie, Morzysław, Niesłusz, Nowy Dwór, Pątnów, tworzących tzw. Nowy Konin (zwany dalej Nowym Koninem). Podział ten jest znany mieszkańcom i odzwierciedla strukturę przestrzenną miasta, w tym stopniowe „narastanie” poszczególnych osiedli w II połowie XX wieku. Wykorzystano dane z geoportalu miejskiego (<http://geoportal.kosit.konin.eu>).

- Indeks starości, to jest liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku przedprodukcyjnym według faktycznego miejsca zamieszkania jest w Koninie zróżnicowany, i wynosi od 77,1 w obr. Grójec, 81,1 w obr. Laskówiec i 86,5 w obr. Osada do 199,7 w obr. Niesłusz, 213,5 w obr. Czarków i 248 w obr. Glinka. Na Starówce wskaźnik przyjmuje wartość 178,7, niewiele wyższą od średniej dla miasta (171,9). Indeks ten w Koninie jest zaraz po Wałbrzychu najwyższy w grupie miast bezpośrednio porównywanych. Konin na tle GP ma sytuację niekorzystną (wartość standaryzowana -1,03) i sytuacja się pogarsza (dynamika -0,35).
W układzie wewnątrzmijskim największe nasilenie zjawiska ma miejsce na osiedlach zasiedlonych przez młodych wówczas pracowników konińskich zakładów w latach 60., 70., w mniejszym stopniu 80. XX w., a nie na Starówce. Najmniejsze natężenie charakteryzuje osiedla peryferyjne, z zabudową jednorodzinną, o których więcej będzie mowa w dalszej części.
- Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (stosunek osób 85+ do 50-64 lata) analizowany w latach 2002-2018 ukazuje zmianę pozycji Konina w grupie miast porównywanych bezpośrednio. O ile na początku tego okresu we wszystkich tych miastach poza Kaliszem na 1 osobę w wieku powyżej 85 lat przypadało 27-29 osób

o pokolenie młodszych (jedynie w Kaliszu 19), o tyle obecnie przypada ich od 9,2 w Kaliszu do 12,6 w Pile, w Koninie 10,9 (MRL).

- Tak więc napływ młodych ludzi do pracy w okresie PRL, zwłaszcza w latach 70. XX w. stanowił o dużym potencjalnie demograficznym Konina, dziś, w powiązaniu z załamaniem dzietności i odpływem ludzi młodych jest źródłem głębokiego kryzysu demograficznego, rzutującego na inne sfery.
- Zjawisko starzenia się społeczeństwa ma wpływ na sytuację na rynku pracy, sytuację materialną mieszkańców, aktywność ekonomiczną mieszkańców, a tym samym gospodarkę, a także finanse miasta.
- Struktura wykształcenia mieszkańców wykazuje związek z profilem gospodarczym miasta;
- Mieszkańcy Konina mają wyższy poziom wykształcenia na tle całego województwa wielkopolskiego; wśród kobiet najwięcej ma wykształcenie wyższe (23,7%) oraz średnie zawodowe (20,2%), mężczyźni najczęściej - zasadnicze zawodowe (27,0%) oraz średnie zawodowe (26,8%) (G. Roman, Konin. Ład przestrzenny i architektura miasta w dobie zmiany, 2020); liczne kadry osób z wykształceniem średnim, zwłaszcza technicznym, są znakiem rozpoznawczym Konina.
- W Koninie jest 2 406 dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat). Zgodnie z prognozami demograficznymi GUS, wykonanymi w 2014 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r., w najbliższych latach nastąpi spadek ich liczby do 1 939 w 2025 r. i 1 706 w 2030 r. (o 29,1% w stosunku do 2018 r.) (BDL GUS).
- W 2025 r. będą w Koninie mieszkały 4 932 osoby w wieku 7-15 lat (ponad 17% mniej od liczby uczniów w 2018 r.), a w 2030 r. 4 191 dzieci w tym wieku (spadek o 28,8% w stosunku do 2018 r.).
- W odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku 16-18 lat nie przewiduje się tak znaczącego spadku. Liczebność tej grupy wynosiła w 2018 r. 1 981 osób, prognozy GUS na bazie przewidywały na rok 2020 liczebność tej grupy na poziomie 1 692 osób, a tymczasem w 2018 r. osób w wieku 14-16 lat było 1 795. Następnie na rok 2025 prognozy GUS przewidywały wzrost liczebności osób w wieku 16-18 lat do 2 023, a w 2030 spadek do 1 578 (BDL GUS).
- Przewiduje się spadki liczby ludności w wieku produkcyjnym do 40 871 w 2025 r. i 38 556 w 2030 r., a więc odpowiednio o 6,8% i 12,1% w stosunku do 2018 r. (43 855). Spadek ten może być jednak większy, nawet o 15%, ponieważ już obecnie liczba ludności w tej grupie jest niższa od prognoz (na 2020 r. przewidywano 44 286 osób). W tej grupie ma bowiem miejsce największy ubytek migracyjny.
- Spodziewany jest wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, przy czym prognozy GUS były niedoszacowane. Już w 2018 r. liczba osób w tym wieku w Koninie przekraczała prognozy dla 2030 r. (!).
- Mieszkańców Konina w wieku 65+ przybędzie do 2030 r. ponad 16,2% (z 15 663 do 18 205 osób), a w wieku 85+ 41,1% (z 1 406 do 1 984)
- Na terenie powiatu konińskiego prognozy przewidują jeszcze większy wzrost liczby ludności w przedziale 65+ (z 18 407 do 26 126, a więc o 41,1%), natomiast stagnację liczby mieszkańców z przekroczonym 85. rokiem życia na poziomie 2 240 - 2 270. Wynika to ze starzenia się osób w wieku produkcyjnym, które migrowały w minionych 20 latach do powiatu konińskiego, podczas gdy osoby w wieku emerytalnym praktycznie nie migrowały. Wielkości te mogą jednak nie zostać osiągnięte z uwagi na osłabienie tempa migracji do gmin podkonińskich i ogólne wyludnianie się obszaru na rzecz innych terytoriów.

Mapa 1. – podział terenu Miasta Konina na obręby geodezyjne. Źródło: <http://geoportal.kosit.konin.eu/>

- Do najludniejszych obrębów należą Czarków (21 379 osób) i Glinka (15 642), stanowiące rdzeń Nowego Konina, zabudowane niemal wyłącznie zabudową blokową w formie osiedli, oraz Nowy Dwór (6 357) obejmujące najnowsze osiedla (jedno- i wielorodzinne) w zachodniej części miasta a także Starówka (4 625). Pozostałe obręby nie przekraczają 3 tys. mieszkańców, z najmniejszą liczbą w obr. Osada (279), Maliniec (252) i Mieczysławów (219).
- O ile w skali całego Konina liczba mieszkańców na koniec 2018 r. stanowiła 94,8% wielkości z końca 2014 r. i 91,5% z 2010 r., o tyle w większości obrębów nastąpił spadek, lecz w mniejszej skali. Wzrost odnotowano tylko w obrębach Grójec, Laskówiec i Osada, charakteryzujących się wyłącznie zabudową jednorodzinną i zagrodową, zachowujących najwięcej wiejskich cech w przestrzeni miasta. Wzrost w obr. Grójec wyniósł 9% w stosunku do 2014 r. i 13,8% do 2010 r., Laskówiec odpowiednio 7,3% i 16%, a osada 0,7% i 3%, są to jednak obręby mało ludne.
- Spadek liczby ludności Konina jest efektem wyludniania się najludniejszych obrębów – Czarkowa i Glinki. Ludność ich wyniosła w stosunku do 2014 i 2010 r. 92,5% i 87,5% (Czarków) i 91,5% i 86% (Glinka). Z Czarkowa ubyło ponad 3 tys. osób, a z Glinki 2,5 tys. Ludzie opuszczają więc stale osiedla typowo blokowe. W jeszcze większym stopniu tracą ludność obszary mające przemysłowy charakter lub charakteryzujące się chaosem przestrzennym z dużymi uciążliwościami dla zdrowia i życia codziennego (zakłady przemysłowe obciążające środowisko, hałas, zwł. drogowy, braki w infrastrukturze). Są to obręby Chorzeń, Pątnów, a szczególnie Mieczysławów, gdzie ubyło prawie 19% mieszkańców.
- Na terenie Starówki również nastąpił spadek, odpowiednio do poziomu 96,8% ludności z 2014 r. i 97,1% z 2010 r. Oznacza to, że w okresie 2010-2014 Starówka notowała niewielki wzrost liczby mieszkańców.
- Na tym tle zdumiewa znaczny ubytek ludności obr. Morzysław, położonego we wschodniej części miasta, atrakcyjnego krajobrazowo, pozbawionego uciążliwych zakładów, zabudowanego przeważnie domami jednorodzinnymi. Trzeba jednak zauważyć, że w sąsiedztwie znajdują się obręby najbardziej zwiększające ludność, a granice obrębów nie są barierami przestrzennymi.

Podsumowanie

- ***W Koninie obserwuje się gwałtowne nasilenie starzenia się ludności***
- ***Znaczniejsze wyludnianie się niż w porównywanych miastach***
- ***Co najmniej połowa z dzisiejszej grupy dzieci i młodzieży może opuścić miasto***
- ***Spodziewany ubytek uczniów w szkołach***
- ***Perspektywa znaczącego ubytku osób zdolnych do pracy***
- ***Najstarszą ludność mają największe osiedla Nowego Konina***
- ***Obręby Czarków i Glinka wyludniają się relatywnie najbardziej***

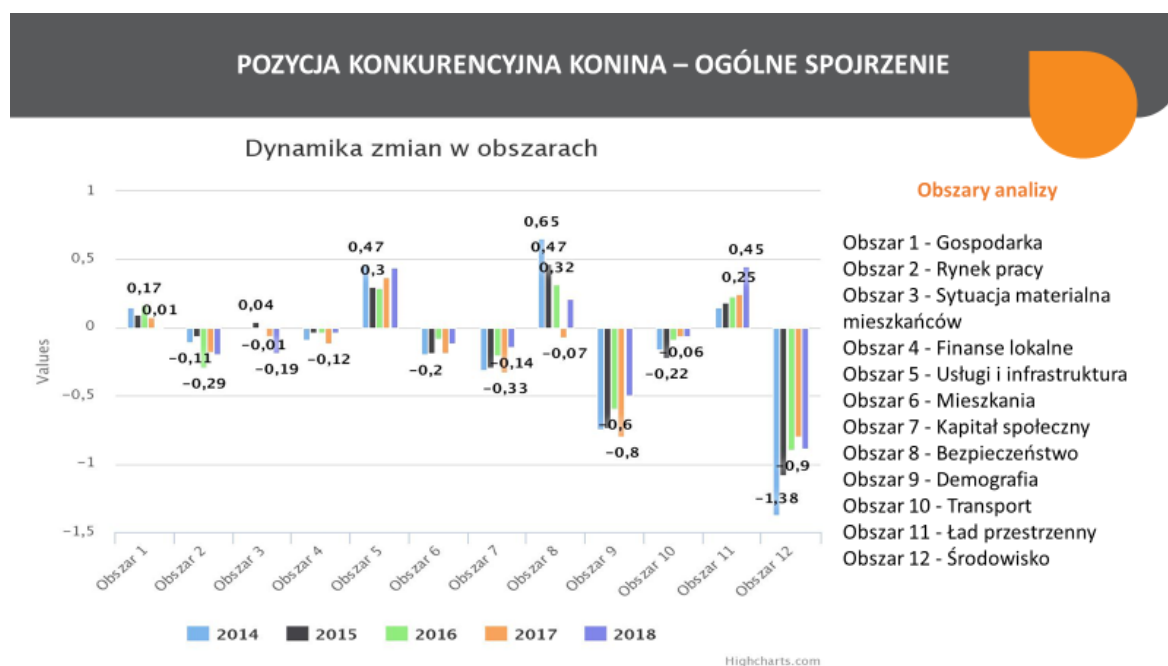
2. IDENTYFIKACJA PRZYCZYN ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ ICH SKUTKÓW W PRZYSZŁOŚCI

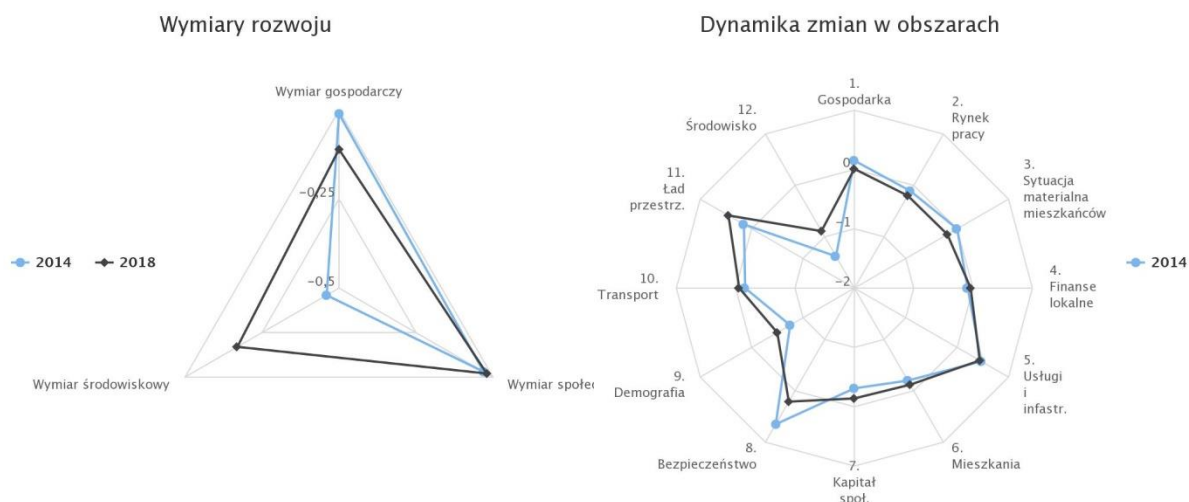
[Charakterystyka miasta według MRL](#) wskazuje na zróżnicowaną sytuację w poszczególnych obszarach. Jak można zauważyć na poniższych rysunkach, prócz obszarów, w których sytuacja jest względnie korzystna i poprawia się (usługi i infrastruktura, ład przestrzenny) czy jest korzystna, choć trend nie jest jednoznaczny (bezpieczeństwo, gospodarka – tu sytuacja umiarkowanie korzystna, dynamika jednak niekorzystna), są sfery, w których miasto odznacza się niekorzystnymi wskaźnikami na tle grupy porównawczej.

Należy do nich większość pozostałych sfer, przy czym w największym stopniu demografia i stan środowiska. O ile ten ostatni należy precyzyjnie objaśnić, w powiązaniu z uwarunkowaniami przestrzennymi, lokalizacyjnymi, o tyle sytuacja demograficzna jest bezspornie największym problemem Konina i wymaga osobnego potraktowania, jako źródło problemów także w innych sferach.

Mimo tendencji do poprawy, wyraźnie niekorzystna sytuacja panuje także w obszarach rynku pracy i kapitału społecznego, poprawia się w przypadku transportu, a pogarsza w obszarze sytuacji materialnej mieszkańców.

Ryc. 8. Pozycja konkurencyjna Konina w poszczególnych obszarach rozwoju.

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin>

Biorąc pod uwagę 3 podstawowe obszary rozwoju, sytuacja w wymiarze społecznym wykazuje stagnację, w gospodarczym – pogorszenie, w środowiskowym - znaczącą poprawę. W każdym jednak z obszarów jest poniżej średniej dla GP.

W podsumowaniu rozdz. I wskazano kluczowe problemy w poszczególnych wymiarach, warunkujące zjawiska kryzysowe w mieście.

Problemy w sferze społecznej i demograficznej:

- wysoce niekorzystne wskaźniki demograficzne, skutkujące ubytkiem mieszkańców i starzeniem się społeczeństwa, oddziałuje na sytuację, w której:
- mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem).

w dalszym zakresie wpływając na inne aspekty sfery społecznej oraz wymiar gospodarczy (i instytucjonalny, możliwości prowadzenia i finansowania rozwoju przez samorząd).

Poza tym:

- niewystarczające wsparcie rozwoju produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji, także przez zły stan infrastruktury obiektów kulturalnych.

Problemy w sferze gospodarczej:

- dominacja górnictwa i energetyki węglowej (*z dużym udziałem kooperującego przemysłu*), z czym wiąże się:
- trudna sytuacja ww. sektora.

Powyższe mają wpływ na:

- niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych
- pogarszające się relacje płacowe.

Należy wskazać też:

- niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych – wód geotermalnych, centralnego położenia w kraju, a także dostępności komunikacyjnej.

A to z kolei rzutuje ponownie na wymiar finansowania rozwoju, ale i sytuację społeczną.

Kluczowy problem w wymiarze środowiskowym stanowi pochodną uprzednio wymienionych, a jest nim:

- poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu (aczkolwiek z tendencją do poprawy),

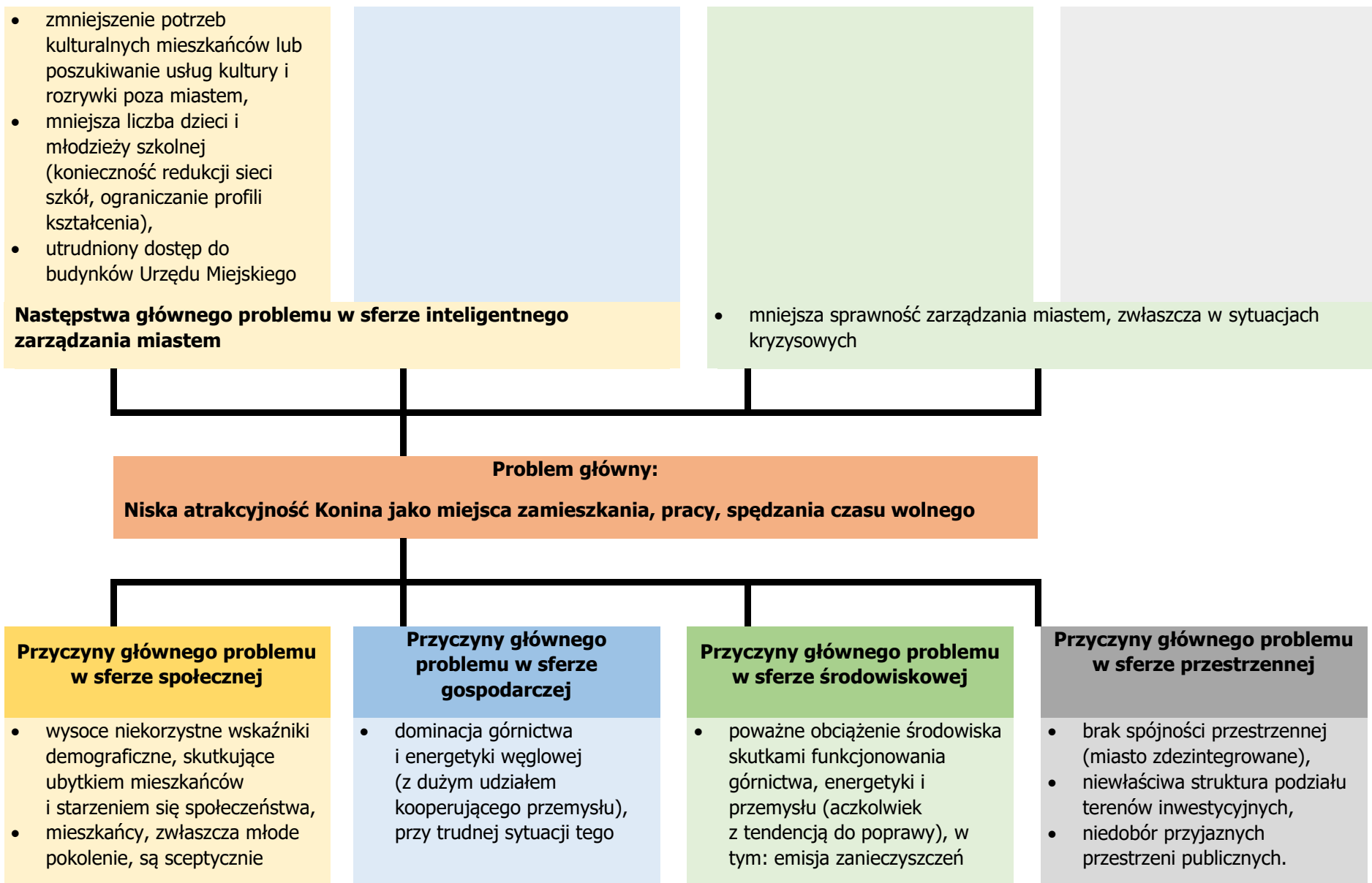
Kluczowy problem w sferze przestrzennej (brak spójności przestrzennej – miasto zdeintegrowane) rozwinął się niejako obok innych, ale wszystkie wyżej wymienione problemy skutkują:

- niską atrakcyjnością miasta jako miejsca zamieszkania, pracy, lokalizacji nowych firm.

Problemy te wykazują wiele wzajemnych powiązań. Przedstawiono je, w układzie **przyczynowo-skutkowym** na poniższym schemacie – drzewie problemów. Wymiar inteligentnego zarządzania miastem ujęto horyzontalnie, ponieważ, jako odnoszący się do problematyki zarządzania, rzutuje pośrednio na inne wymiary.

Schemat 1. Drzewo problemów.

Następstwa głównego problemu w sferze społecznej	Następstwa głównego problemu w sferze gospodarczej	Następstwa głównego problemu w sferze środowiskowej	Następstwa głównego problemu w sferze przestrzennej
• nasilające się problemy demograficzne oraz starzenie się populacji, • wzrost patologii społecznych oraz negatywnych zjawisk społecznych, w tym przestępczości, • konieczność znacznego wzrostu nakładów na przeciwdziałanie patologiom i dysfunkcjom społecznym, • zanik aktywności społecznej, szczególnie wśród osób starszych, • dalszy wzrost obciążenia demograficznego ludności, • pogłębiające się wykluczenie społeczne, • ubożenie społeczności obszaru, • utrata tożsamości lokalnej i zanik inicjatywy obywatelskiej, brak zainteresowania sprawami Starówki jako obszaru o unikatowej dla miasta wartości, • odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych (w tym fachowych kadr technicznych) z miasta, kurczący się rynek pracy	• słaba dynamika rozwoju gospodarczego miasta wobec jego wcześniejszego potencjału, • trudności z przyciągnięciem inwestorów, • problemy, niskie dochody lokalnych przedsiębiorców, • mniejsza dynamika wpływów do budżetu miasta, • mniejsze możliwości finansowania rozwoju, • gorsze perspektywy rozwoju usług publicznych, podnoszenia jakości życia w mieście	• kojarzenie Konina przez pryzmat zagłębia górniczo-energetycznego, a więc niezdrowego do życia	• marginalizacja Starówki, • większe koszty i mniejsza efektywność funkcjonowania miasta (większe potrzeby transportowe, mniejsza efektywność świadczenia usług publicznych), • niechęć do spędzania czasu wolnego w mieście, • trudności z przyciągnięciem inwestorów

nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem), - niewystarczające wsparcie produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji (brak obiektu, szkoły powszechnie znanej w regionie i kraju, zły stan obiektów kulturalnych), - problemy w sferze mieszkalnictwa - problemy z dostępnością i funkcjonalnością budynków UM	sektora (konieczność transformacji), - pogarszające się relacje płacowe, - niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych, - niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych – wód geotermalnych, centralnego położenia w kraju, a także dostępności komunikacyjnej	pyłowych czterokrotnie większa niż w grupie porównawczej – także składowanie odpadów na terenie miasta 5 000 mieszkańców wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego - problem niskiej emisji, zwł. na Starówce	
Przyczyny głównego problemu w sferze inteligentnego zarządzania miastem:		niewielki zakres wdrożonych e-usług	

Źródło: opracowanie własne.

- W konsekwencji złej sytuacji demograficznej – ubytku mieszkańców i starzenia się ludności, zmienia się sytuacja na rynku pracy i w sektorze edukacji, co w dalszej kolejności może wpłynąć na funkcjonowanie całej lokalnej gospodarki, w tym kondycję finansów publicznych, poziom świadczenia usług publicznych i zdolność do finansowania rozwoju i podnoszenia czy nawet utrzymania poziomu i jakości życia w mieście.
- Drugim kluczowym czynnikiem, mającym przede wszystkim źródła zewnętrzne, jest konieczność transformacji lokalnej gospodarki, opartej w przeważającej mierze na sektorze górnictwo-energetycznym. Szerzej opisano to zagadnienie w p. 3.
- Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej wiążące się ze słabymi związkami wielu mieszkańców (zwłaszcza młodych) z miastem, brakami integracji społecznej opisano w p. 4. Sytuacją w zakresie poczucia bezpieczeństwa scharakteryzowano w p. 8.
- Źródła kryzysu w sferze przestrzennej i infrastrukturalnej, braki spójności i integracji przestrzennej miasta będą przedmiotem rozważań w p. 3 i 6.
- Z działalnością gospodarki wiąże się wiele obciążeń środowiska, o których mowa będzie w p. 7.
- Przestrzenny rozkład zjawisk kryzysowych w mieście został określony przy okazji Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Konina na lata 2016-2023 (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 198 Rady Miasta Konina z dnia 18 września 2019 r.).

Sytuacja na rynku pracy

- Ubytek liczby kobiet w wieku produkcyjnym od 1998 r. był prawie najznaczniejszy w grupie badanych miast (- 23,3%, większy tylko w Wałbrzychu -25,8%). Był to ubytek znacznie wyższy niż w GP, gdzie wyniósł -16,9%. Ta prawidłowość powtarzała się także w ostatnich latach (Monitor Miast). Podobnie było z liczbą mężczyzn, choć tu ubytek był mniejszy z uwagi na inny wiek przechodzenia na emeryturę (od 1998 r. ubytek - 13,1%, w Płocku -13,2%, w Wałbrzychu -17,1%, średnio w GP -8%).
- Jednocześnie liczba osób w wieku produkcyjnym do 24 lat spadła o -46,3%. Był to ubytek podobny jak w GP (- 46%) i plasujący Konin w środku stawki miast bezpośrednio porównywanych.
- Powyższe dane świadczą o poważnym uszczupleniu zasobów pracy w Koninie, także w porównaniu z innymi miastami.
- W strukturze zatrudnienia według płci zaznacza się przewaga mężczyzn, która występowała przez cały okres od 1995 r. (z wyjątkiem 2016 r.). Zaznaczyć należy, że ujęcie to odnosi się do miejsca pracy, a nie zamieszkania. W 2014 r. odsetek mężczyzn wśród pracujących w Koninie wyniósł 51,9%, w 2018 r. 50,4%. We wcześniejszych dekadach ten wskaźnik był jeszcze większy, w latach 90. XX w. wynosił ok. 55%. Jest to zjawisko charakterystyczne dla ośrodków o dużym udziale zatrudnienia w górnictwie, przemyśle ciężkim, chemicznym czy maszynowym, energetyce. Podobną charakterystykę prezentuje Płock (w latach 90. 57-58% mężczyzn wśród pracujących, obecnie ok. 53%) czy Włocławek (tu wzrost z 50% w latach 90. do 53% obecnie) (BDL)⁴.

⁴ Należy wziąć pod uwagę, że dane GUS w tym zakresie nie ujmują pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie

- Największy udział mężczyzn w liczbie pracujących miały w 2017 r. sekcje: budownictwo (90,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i gorącą wodę (81%), dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (79,9%), przetwórstwo przemysłowe (79,8%), transport i gospodarka magazynowa (73,5%). Największy udział kobiet był w: opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (81,4%), edukacji (80,9%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (76,3%), administracji publicznej i obronie narodowej (71,0%), kulturze (65,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (64,8%), ale również działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (61,6%) (Analiza statystyczna... 2019).
- Interesujące są zmiany zatrudnienia u pracodawców lokalnych (tj. mających siedzibę w badanym mieście) na tle zatrudnienia ogółem. Dane w Monitorze Miast są dostępne jedynie dla okresu 2016-2018, a i tak pozwalają na interesujące spostrzeżenia. W tym okresie w Koninie zatrudnienie wzrosło o 1,5%, z tego u pracodawców lokalnych o 2,9%. W tym samym okresie w Kaliszu i Płocku, miastach o najkorzystniejszych wskaźnikach gospodarczych w badanej grupie, wzrosty wyniosły 6,1% i 9,1% (Kalisz) i 3,6% i 6,5% (Płock). Konin wyróżnia na tle badanych miast najniższy odsetek zatrudnionych w firmach lokalnych (55,7%, w Kaliszu 69,4%, pozostałych miastach powyżej 70%).
- Dostępność wykwalifikowanych pracowników była przez lata traktowana jako „siła” Konina, ale porównanie wskaźników cząstkowych pokazuje, że jest to obraz dość niejednoznaczny, a nawet iluzoryczny. Badanie „Barometr zawodów”, stanowiące prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2019 r., przeprowadzonego na przełomie III i IV kwartału 2018 r. na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu wśród zawodów deficytowych (najbardziej poszukiwanych) wymienia niemal wszystkie specjalności budowlane, ale także pracowników transportu i logistyki, mechaników samochodowych. Poszukiwani są także specjaliści do sektora przemysłu, zarówno na szczeblu kierowników, jak i inżynierów produkcji, monterów i operatorów maszyn. Sytuacja taka jest w dużej mierze pochodną wyjazdu znacznej liczby konińskich „fachowców” do pracy w Europie Zachodniej. Jednocześnie osoby te figurują w spisie mieszkańców, wpływając na statystyki (Analiza statystyczna... 2019).
- Brakuje także informatyków, szczególnie specjalistów w zakresie grafiki i programowania.
- Do zawodów nadwyżkowych zaliczają się natomiast profesje takie jak ekonomiści, filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy, nauczyciele przedszkoli, nauczania początkowego i przedmiotów ogólnokształcących, pedagogzy, pracownicy socjalni, specjaliści administracji publicznej. Na pozór może zaskakiwać obecność w tym zestawieniu górników i operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych oraz inżynierów chemików i chemików, ale to znak tego, że dominujące dotąd w Koninie gałęzie gospodarki ograniczają skalę działalności, a więc i zatrudnienia.
- W ostatnich latach na PWSZ w Koninie zlikwidowano studia I stopnia na kierunkach energetyka i budownictwo.
- Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości – wynika w dużej mierze z „tradycji” zabezpieczenia socjalnego z zakładów – braku gotowości do podejmowania ryzyka rynkowego, stąd rozwiązaniem jest częściej praca najemna u nowego pracodawcy, nawet emigracja.

pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.).

- Ujemne saldo migracji podmiotów gospodarczych wiąże się z migracją osób je prowadzących.
- Odsetek noworejestrowanych firm z sektorów kreatywnych w 2018 r. dorównał średniej dla GP, wcześniej był niższy.
- Umiarkowana jest dynamika powiększania się lokalnego rynku pracy. W latach 2006-2018 liczba zatrudnionych na 1000 mieszkańców miasta wzrosła z 315 do 329, podczas gdy w Kaliszu z 295 do 335, w Płocku z 345 do 384. W pozostałych analizowanych miastach przyrosty były mniejsze (Piła 323/334, Wałbrzych 253/269, Włocławek 282/287).
- Prognozy ludności, opisane w r. II.1 przewidują spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym rzędu 12,1% do 2030 r. Spadek ten może być nawet większy z uwagi na faktyczną liczbę ludności i ubytek migracyjny.
- Częściową kompensację zapewnia struktura demograficzna powiatu konińskiego, gdzie do 2030 r. przewiduje się utrzymanie liczby ludności w tym przedziale na poziomie 85,4 – 85,5 tys.
- Jednak faktyczna liczba ludności w powiecie w wieku produkcyjnym jest już również mniejsza (w 2018 r. 82 214) i zaczęła już spadać (w 2014 r. wynosiła 82 935). Stąd też spadek zasobów lokalnego rynku pracy (Konin + powiat) może z dużym prawdopodobieństwem przekroczyć 5% w 2030 r. i potwierdzić prognozę z MRL (6,7% po 2030 r.).
- Z uwagi na kryzysową sytuację lokalnej gospodarki, na którą nałoży się panująca w 2020 r. pandemia, Koninowi grozi dalszy odpływ ludzi młodych i dobrze wykształconych do bardziej konkurencyjnych ośrodków, charakteryzujących się większą dynamiką gospodarki.

Podsumowanie

- *Spada liczba osób na rynku pracy, przez co trudniejsze warunki rozwoju gospodarczego miasta*
- *Przewaga męskich miejsc pracy*
- *Obniżyła się dostępność osób z kwalifikacjami technicznymi (głównie przez wyjazdy, także za granicę)*
- *Brakuje informatyków, szczególnie grafików i programistów*
- *Niskie wskaźniki przedsiębiorczości wynikają z tradycji stałego zatrudnienia i zabezpieczenia socjalnego*
- *Powiat koniński stanowi w ograniczonym stopniu źródło zasilania konińskiego rynku pracy*

Rynek mieszkaniowy

- Zmniejszeniu ulega wskaźnik wielkości powierzchni mieszkalnej, jaką można nabyć za przeciętną pensję.
- Dane o rynku mieszkaniowym (BDL) analizowano w krótkim okresie (2015-2018). Porównań dokonano wśród 5 miast (nie ujęto Piły). Daje się jednak zauważyć, że:
- Pogorszeniu ulega pozycja miasta w zakresie liczby transakcji na rynku mieszkaniowym na 1000 mieszkańców. Wprawdzie liczba transakcji wzrosła w tym okresie z 4,5 do 5,8, ale w pozostałych miastach wzrost był większy i w 2018 r. natężenie transakcji wyniosło od 6,5 w Kaliszu do 7,5 w Płocku.

- Pod względem cen mieszkań Konin mieści się w środku stawki. Specyfiką Konina (i Wałbrzycha) są większe różnice między sprzedażą na rynku pierwotnym i wtórnym. W Koninie mieszkania na rynku pierwotnym były w 2018 r. średnio o 37,1% droższe za 1m² niż na wtórnym, w Wałbrzychu o 46,2%, podczas gdy w Kaliszu 19,4%, Płocku 20%, we Włocławku 21% i te zależności wykazywały jedynie niewielką zmienność w okresie 2015-2018.
- Z uwagi na małe natężenie budownictwa mieszkaniowego udział transakcji na rynku pierwotnym stanowi około 1/5 wszystkich transakcji. Jedynie w Wałbrzychu jest niższy (nie przekracza 1%). Największy udział nowych mieszkań jest w Płocku.
- Liczba nowo oddawanych mieszkań w stosunku do dość dużej liczby osób w wieku 25-34 lata jest mała, co przy coraz mniej atrakcyjnych zarobkach nie zachęca do poszukiwania lokum w Koninie osób niedysponujących wysokimi dochodami i niemogących liczyć na mieszkanie od rodziny.
- W Koninie sprzedaży podlegają stosunkowo częściej mieszkania najmniejsze. Lokale do 40 m² i 40-60 m² stanowią regularnie ponad 80% zbywanych lokali, na rynku wtórnym nawet więcej. Nie rokuje to korzystnie pod kątem zakładania rodzin na bazie tak małych mieszkań.
- Sytuacja pandemii COVID-19 może przejściowo zmniejszyć siłę nabywczą społeczeństwa, ale – paradoksalnie – Konin jako miasto średnie a dobrze skomunikowane, może stać się bardziej konkurencyjne jako miejsce do życia, do zamieszkania właśnie z uwagi na niższe koszty.
- Zamieszkałych lokali komunalnych na 1000 mieszkańców jest niecałe 25 (24,8; w GP 31) i wskaźnik ten spadł w latach 2014-2018 z poziomu 26,3 (w GP wynosił 33) (MRL). Postępuje więc, podobnie jak w innych miastach, stopniowa wyprzedaż zasobu komunalnego, co zmniejsza szanse samorządu na odgrywanie aktywnej roli na rynku nieruchomości pod wynajem.
- W Koninie było na koniec 2018 r. 1 841 mieszkań komunalnych. Oznacza to spadek o 22,3% od 2009 r., od kiedy dostępne są dane. Wówczas było ich 2 368. Był to spadek większy niż w kraju (20,1%) i województwie (17%), największy w grupie miast bezpośrednio badanych, poza Kaliszem (tam spadek o prawie 25%); w Włocławku odnotowano wzrost o 6%.
- Jednocześnie spadła średnia powierzchnia takiego mieszkania (z 42,2 do 40,7 m²), co oznacza, że lokale większe (i lepiej wyposażone) są sprzedawane w pierwszej kolejności. Średnia powierzchnia mieszkania komunalnego w Koninie w zestawieniu z bezpośrednio porównywanymi ośrodkami jest mała (wyraźnie mniejsza jest we Włocławku, nieznacznie mniejsza w Płocku), mniejsza niż średnia w kraju i Wielkopolsce (tu 47,5 m²).
- Powiększył się natomiast zasób socjalny – ze 167 do 277 lokali (o prawie 66%, nieznacznie więcej niż w kraju). Jest to proces obserwowany w różnych miastach, motywowany wymogami ustawowymi (w tym przekształcaniem mieszkań komunalnych o najniższych parametrach na lokale socjalne).
- Średnia powierzchnia lokalu socjalnego spadła w Koninie od 2009 r. z 35,3 m² do 33,7 m², i był to proces odwrotny niż w kraju, województwie i większości porównywanych miast, gdzie powierzchnie te nieznacznie rosły. Aktualna powierzchnia plasuje Konin w środku porównywanej stawki.
- Tylko 138 mieszkań komunalnych (7,5 % zasobu miasta) wyposażonych jest we wszystkie instalacje łącznie z instalacją gazową, natomiast 439 (23,9%) lokali nie

posiada instalacji centralnego ogrzewania, lecz jest ogrzewanych piecami, stanowiącymi źródło niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.

- Koniński samorząd podejmuje szereg działań na rzecz efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym. Zadania te zapisano m. in. w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym i Lokalnym Programie Rewitalizacji (LPR) Miasta Konina na lata 2016-2023, gdzie zakłada się likwidację ogrzewania piecowego, modernizację, w tym kompleksową, substancji mieszkaniowej oraz nowe budownictwo mieszkaniowe w ramach zadania „Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki”. Z kolei w WPI ujęto:
 - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina poza obszarem Starówki, całkowity koszt inwestycji –3.800.000,00 zł (obejmuje 20 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022),
 - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki, całkowity koszt inwestycji –7.200.000,00 zł (obejmuje 27 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022).
- Do 2023 r. planuje się zwiększenie nowego zasobu mieszkaniowego na Starówce o co najmniej 150 mieszkań wybudowanych przez MTBS Sp. z o.o. lub wspartych finansowo z BGK w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego. Będą to budynki o zwiększonej efektywności energetycznej ([Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Konina na lata 2019-2023](#), s. 98 [dostęp: 6.07.2020 r.]).

Podsumowanie

- ***Pogarsza się finansowa dostępność mieszkań***
- ***Spada dynamika rynku nieruchomości***
- ***Najczęściej nabywane są mieszkania używane, małe – nie rokuje to korzystnie dla zakładania rodzin***
- ***W ostatnich latach kurczył się komunalny zasób mieszkaniowy, miastu pozostawały mieszkania o najgorszych parametrach – obniżała się pozycja konkurencyjna sektora komunalnego w sferze mieszkalnictwa***
- ***Podejmowanych jest szereg działań na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i rozwoju budownictwa dostępnego na Starówce***

Stan przestrzeni

- Wspomniano już w rozdz. I brak integracji przestrzennej jako podstawowy problem w tej sferze.
- Wielkie osiedla blokowe, zamieszkane przez starzejące się społeczeństwo, będą w przyszłości obszarem problemowym z uwagi także na konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb rosnącej grupy osób starszych i z niepełnosprawnościami.
- W badaniach na potrzeby Aktualizacji LPR, prowadzonych metodą wywiadów eksperckich, wskazano, że najniższym poziomem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych charakteryzują się obręby Przydziałki, Starówka i Chorzeń (ocena 2-2,30 w skali 5-stopniowej). Niski poziom dostosowania prezentują też

Czarków, Maliniec i Glinka (2,40-2,60) Problem dotyczy obszarów o największym nagromadzeniu instytucji publicznych, ale także osiedli mieszkaniowych zamieszkałych przez największą część mieszkańców miasta, w tym największą grupę osób starszych.

- Niską jakością terenów publicznych odznaczają się w pierwszej kolejności Maliniec, Niesłusz, Pątnów, Gosławice i Przydziałki (oceny 2,50-2,60 na 5), a więc obszary peryferyjne, przeważnie ekstensywnie zagospodarowane, z dużym udziałem terenów przemysłowych i nieużytków. W dalszej kolejności w tej klasyfikacji są jednak Glinka, Czarków, Starówka i Chorzeń (2,70-3,10), a więc ponownie kluczowe obszary, stanowiące o tożsamości i wizerunku miasta. W obu przypadkach wysokie oceny uzyskiwały obszary zabudowy indywidualnej, jednorodzinnej, położone na obrzeżach miasta, mające małe znaczenie w codziennej aktywności ludzkiej.

Podsumowanie

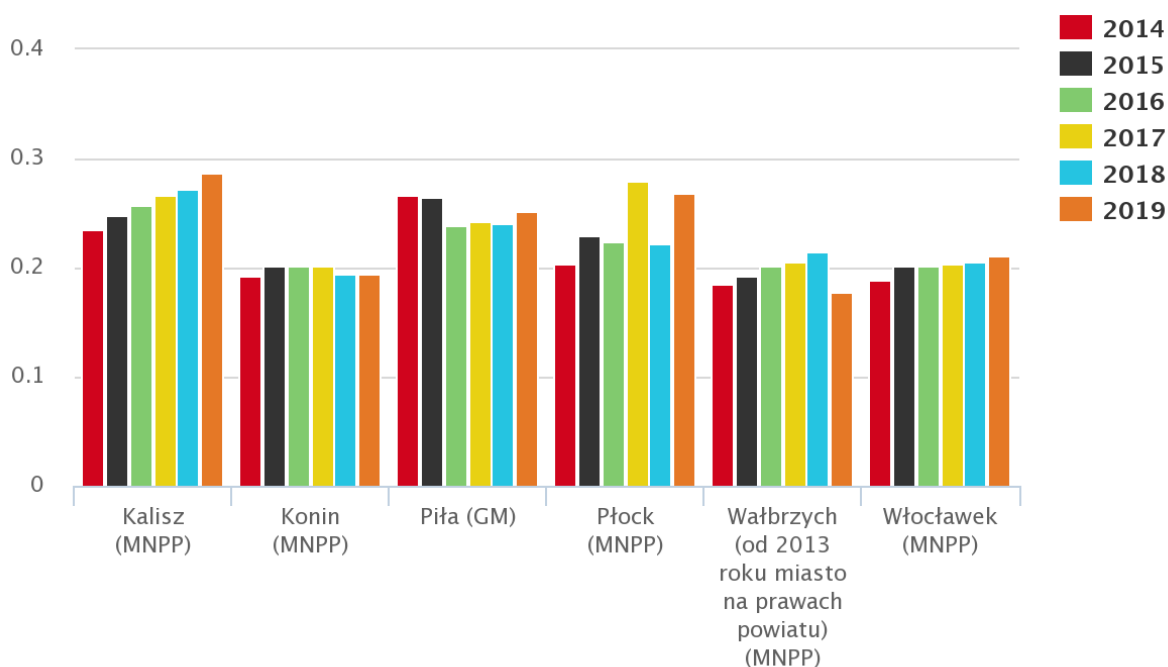
- ***Brak integracji przestrzennej miasta powoduje szereg barier w przemieszczaniu się ludzi***
- ***Powojenne osiedla blokowe zaczynają stanowić obszar problemowy***
- ***Słabe dostosowanie dla osób z niepełnosprawnościami i niska jakość terenów publicznych charakteryzuje osiedla najludniejsze, obszary nagromadzenia instytucji publicznych***

3. PRZYCZYNY I SKUTKI ZMIAN W AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ MIESZKAŃCÓW I KONKURENCYJNOŚCI LOKALNEJ GOSPODARKI

- Potencjał i konkurencyjność lokalnej gospodarki – umiarkowanie korzystny wskaźnik dla tego aspektu na tle GP w MRL wykazywał w latach 2014 – 2018 trend spadkowy (od 0,15 do 0,01), a pozycja Konina ulega pogorszeniu (dynamika -0,1);
- W tej kategorii sytuacja Konina nie jest korzystna. Jedynie w zakresie wpływów z PIT wartość standaryzowana jest umiarkowanie lepsza na tle grupy porównawczej, ale dynamika ujemna, w pozostałych (wysokość przeciętnych wynagrodzeń, liczba ofert pracy) zarówno sytuacja jak i dynamika zmian są niekorzystne.
- Wskaźnik wpływów z tytułu udziału w PIT na tle grupy porównawczej z wolną się pogarsza. Jest to powiązane z mniejszą niż kiedyś atrakcyjnością zarobków w mieście.
- Wzrost średniego wynagrodzenia w latach 2017-2018 wyniósł 7,2%, a wzrost dochodów budżetu Miasta 15,2%. Różnica wynika ze stosunkowo małego udziału wpływów z PIT (który jest pochodną wynagrodzeń, ale podlega też różnym odliczeniom) w całkowitych dochodach budżetu. Na te składają się także inne podatki (w tym znaczące wpływy z podatku od nieruchomości), dotacje i subwencje, w tym środki UE.

- W zakresie dochodów z tytułu udziałów w PIT w latach 2014–2018 wystąpiła tendencja wzrostowa (od 74,4 mln zł do 93,2 mln zł). Średnio w tym czasie dochody te stanowiły około 36% dochodów własnych Konina, tj. wyraźnie mniej niż w innych miastach (o 7–13%). Podobnie jest z wpływami z podatku dochodowego od osób prawnych. Wzrost wpływów z 3,6 mln zł w 2014 r. do 5,9 mln w 2018 r. oznacza wzrost udziału CIT w dochodach własnych, ale tylko do poziomu 2,4% - to mniej niż w Kaliszu, Lesznie i Poznaniu (Analiza statystyczna... 2019).
- Udział dochodów z udziału w podatkach CIT i PIT jest na tle miast podobnych bardzo niski i wykazuje tendencję spadkową (ryc. 9), co jest zjawiskiem niepokojącym w kontekście wskaźnika wykorzystania bazy podatkowej (ryc. 10).

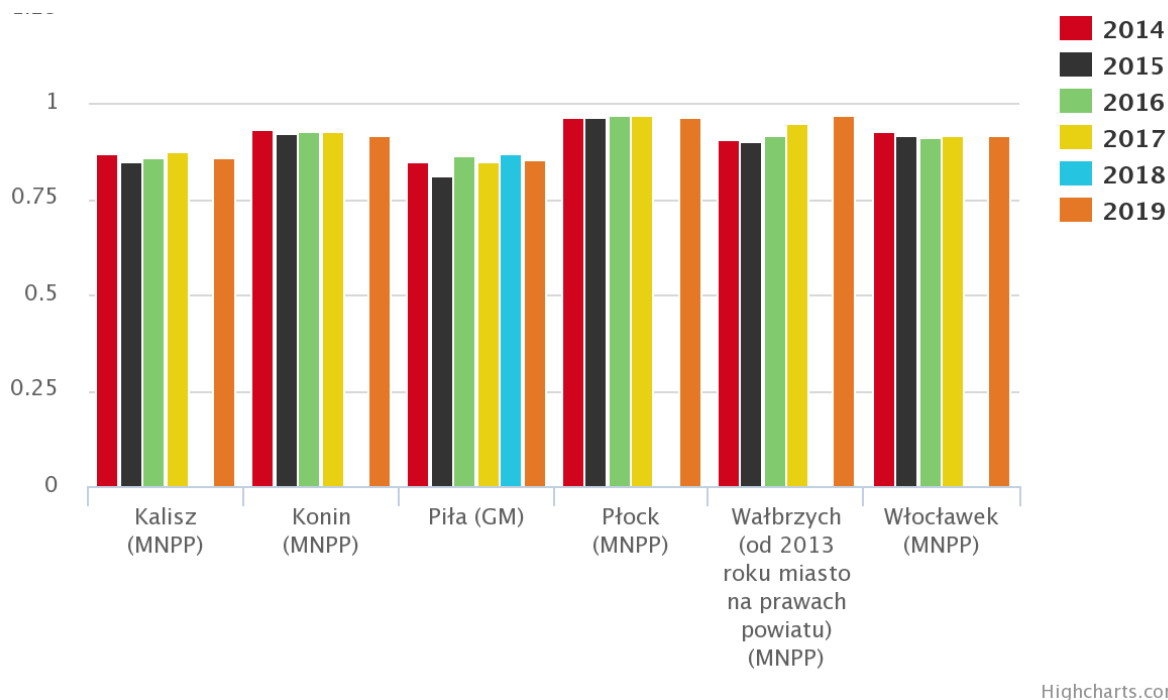
Ryc. 9. Dochody z udziałów w podatkach – dochodach budżetu państwa w dochodach ogółem.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=S95dkufPnp> [dostęp: 17.10.2020 r.]

Ryc. 10. Wskaźnik wykorzystania bazy podatkowej.

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/prezentacja?q=VDfAsgTHdV> [dostęp: 17.10.2020 r.]

- Interesujące są porównania dochodów osiąganych przez podatników młodych (do 26 r.ż.). Osób takich było w Koninie w 2018 r. 4 718. 2 559 osób pracowało na podstawie stosunku pracy, 147 prowadziło działalność gospodarczą, 2 012 pracowało na umowach zleceń i o dzieło, i te liczby w latach 2016-2018 zmieniały się nieznacznie (stopniowo przybywało osób w 2 pierwszych grupach, powoli zmniejszała się grupa pracująca na umowach zleceń i o dzieło. Podobne proporcje i procesy występowały w innych miastach. Dochody osób pracujących na podstawie umów o pracę w okresie 2016-2018 wzrosły o 21% a kwoty zaliczek na podatek dochodowy o 23,6%. Dochody osób pracujących na własny rachunek wzrosły o 45,1%, jednak zaliczki na podatek spadły o 7,1%. Dochody pracujących na umowach zleceń i o dzieło wzrosły o 3,9%, a zaliczki na podatek o 6,1%. W porównywanych miastach wzrosty te były wyraźnie większe (jedynie w Pile nie wzrosły dochody prowadzących działalność gospodarczą).
- „Siła” dochodów mieszkańców ujawnia się przy bezpośrednich porównaniach miast. Konin i Płock mają podobną liczbę podatników na 1 000 mieszkańców (ok. 1 220). W przeliczeniu na 1 000 podatników koninianie uzyskali w 2018 r. ponad 97 365 tys. zł przychodów, 49 428 tys. zł dochodów i zapłacili prawie 4 474 tys. zł zaliczek z tytułu podatków. W stosunku do 2016 r. nastąpił wzrost przychodów i dochodów o odpowiednie 18% i 17,6% oraz wzrost sumy zaliczek o 21,5%.
Mieszkańcy Płocka w przeliczeniu na 1 000 podatników uzyskali 124 458 tys. zł przychodów, 57 771 tys. zł dochodów i zapłacili 5 502 tys. zł zaliczek na podatki. Wzrosty w poszczególnych pozycjach wyniosły odpowiednio 19%, 18,2% i 23,9%. W Pile i Kaliszu jest więcej podatników na 1 000 mieszkańców (Piła 1 370, Kalisz 1 300) i ich wyniki w przeliczeniu na 1 000 podatników znacznie większe od konińskich. Podatników, w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, jest

natomiast mniej we Włocławku i Wałbrzychu (odpowiednio 1 142 i 1 155) i kwoty przez nich pozyskiwane mniejsze niż w Koninie. Zaznacza się więc swego rodzaju „ranking” siły poszczególnych gospodarek lokalnych. Zaznaczyć trzeba jednak, że wzrosty kwot w latach 2015-2018 były także w Wałbrzychu i Włocławku nieco większe od konińskich, tak więc następuje „doganianie” przez słabszych.

- Dochód na 1 podatnika z tytułu różnych form zarobkowania pokazuje, że w ogólnym obrazie Konin dystansuje tylko Wałbrzych, nawet w zakresie średnich dochodów z emerytur, potocznie uważanych w Koninie za wysokie, dystansuje tylko Piłę. W 2018 r. w Koninie średni dochód emeryta/emerytki wyniósł 29 223 zł, w Pile 21 276 zł, w Kaliszu 30 322 zł, w Wałbrzychu 30 724 zł, we Włocławku 33 tys. zł a w Płocku 37 735 zł.
- Zarobki z tytułu stosunku pracy wyniosły w Koninie w 2018 r. średnio 40 720 zł i były minimalnie mniejsze od zarobków w Kaliszu, Wałbrzychu, Włocławku i Pile. W Płocku średni dochód pracownika z umowy o pracę przekroczył 49 tys. zł. W Koninie odnotowano jednak najmniejszy wzrost dochodów w latach 2016-2018 (7,8%). W pozostałych ośrodkach wzrost wahał się od 8,3% w Płocku do 9,8% w Wałbrzychu.
- Konin ma również skromnie zarabiających przedsiębiorców. Średni roczny dochód z tytułu działalności gospodarczej w 2018 r. przekraczał nieznacznie 92 tys. zł, podczas gdy w Wałbrzychu osiągał niecałe 75 tys., w Pile dochodził do 93,5 tys., we Włocławku do 104 tys. zł, w Płocku ponad 116,5 tys. zł a w Kaliszu 154,6 tys. zł. Wzrost dochodów z własnego biznesu wyniósł w Koninie w latach 2016-2018 23%, nieznacznie mniejszy był tylko w Pile, w Płocku osiągnął 30% a w Kaliszu 36%. Można więc zauważyć, że – kolokwialnie ujmując – „bogatsi stają się jeszcze bogatsi”, więc biedniejsi – relatywnie – ubożeją, a wraz z nimi – zmniejsza się atrakcyjność i możliwości budżetowe ich miast.
- Wpływy z podatku od nieruchomości w ostatnich pięciu latach wynosiły średnio 65,4 mln zł i nie ulegały większym zmianom. Stanowiły one średnio około 28% dochodów własnych miasta, znacznie więcej niż w Kaliszu (22%), Lesznie (18%) i Poznaniu (19%) (Analiza statystyczna... 2019). W sytuacji potencjalnej redukcji działalności wielkoprzemysłowej i energetyki zawodowej może nastąpić zmniejszenie znaczenia tej kategorii wpływów.
- „Podstawą bytu” Konina jest więc zainwestowanie przemysłowe i energetyczne, a nie zasobność mieszkańców. Niska wartość rynkowa powierzchni mieszkalnej na 1000 osób wskazuje na małą atrakcyjność nieruchomości w Koninie i powoduje, że „zabezpieczenie kapitałowe” mieszkańców nie jest „polisą” na ewentualny kryzys.
- Wyraźny spadek atrakcyjności przeciętnego wynagrodzenia wiąże się z redukcją zatrudnienia w górnictwie i energetyce, gdzie tradycyjnie zarobki były wysokie. Sytuacja ta pociągnęła za sobą tendencję do oferowania niższych zarobków w innych branżach.
- W skojarzeniu z rosnącymi płacami w łatwo osiągalnych komunikacyjnie dużych ośrodkach takich jak Poznań czy Warszawa, a także przy względnej łatwości wyjazdu zarobkowego za granicę powoduje to odpływ pracowników, zwłaszcza młodych, mobilnych, ze zdobytymi kwalifikacjami („drenaż mózgów”) i samonapędzający się mechanizm dalszej obniżki płac i pogarszania jakości lokalnego rynku pracy.

- Wysoki poziom bezrobocia poskutkował rozpowszechnieniem zjawiska niskopłatnej pracy.
- W badaniach Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR 2016) Konin (wraz z podregionem konińskim) odznacza się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną (19. miejsce dla działalności przemysłowej i 20 m. dla działalności usługowej wśród wszystkich podregionów NUTS-3 w Polsce). Podstawowymi atutami przy działalności przemysłowej są: wysoka dostępność wykwalifikowanych pracowników i dobre skomunikowanie. W stosunku do sfery usług jako uzasadnienie podano wysoką dostępność transportową i konkurencyjny poziom płac, jednak ten ostatni powód należy uznać za wysoce dyskusyjny. Atrakcyjność miasta i podregionu dla lokalizacji działalności high-tech uznano za przeciętną;
- Wiele osób może odejść z sektora paliwowo-energetycznego – zauważa się problem gotowości do zakładania firm (przedsiębiorczość) i uczenia się, przekwalifikowywania.
- Administracja samorządowa prowadzi działania na rzecz wsparcia przedsiębiorczości na wielu polach. W nowym Programie Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2020-2022 uwaga skupia się nie tyle na pobudzeniu zakładania firm (co jest często wynikiem braku atrakcyjnej pracy „na etacie”), co kształtowaniem samej postawy przedsiębiorczej. Miasto prowadzi też specjalny gospodarczy profil na Facebooku <https://www.Facebook.com/konindlabiznesu/> [dostęp: 9.05.2020 r.].
- Wskaźnik przedsiębiorczości wykazuje zróżnicowanie w rozmieszczeniu firm na terenie miasta. W 2016 r. liczba firm na 1 000 mieszkańców była najwyższa w obrębach Maliniec, Starówka i Chorzeń, przekraczając średnią dla miasta dwukrotnie i więcej. Maliniec i Chorzeń to wielofunkcyjne obszary z dużym udziałem terenów przemysłowych, składów i baz, natomiast Starówka jest historycznym centrum miasta. Natomiast najniższe wskaźniki występowały w obrębach Gosławice, Osada i Pątnów, położonych na peryferiach miasta. W obr. Osada duże znaczenie ma wciąż gospodarka rolna, prowadzona w tradycyjnych gospodarstwach, niestanowiących podmiotów gospodarczych. Wskaźniki poniżej średniej dla miasta miały też centralne obszary Nowego Konina: Czarków, a zwłaszcza Glinka, zasiedlone przez osoby pracujące najczęściej w dużych przedsiębiorstwach, a obecnie wielu emerytów.
- Na potrzeby aktualizacji LPR zbadano także przestrzenne rozmieszczenie przedsiębiorstw należących do przemysłów czasu wolnego (kultura, rozrywka, rekreacja) i o wysokim poziomie innowacyjności (informacja, oprogramowanie i telekomunikacja). Podmioty takie nie wykazują na terenie miasta skupień – jest ich ogólnie mało i są to przeważnie mikro- i małe firmy, mieszczące się w miejscach zamieszkania właścicieli bądź korzystające z niewielkich lokali. Nie dziwi więc, że najwięcej ich jest na obrzeżach miasta, gdzie dominuje zabudowa dużymi wolnostojącymi domami.
- W mieście znajduje się znaczny areal terenów inwestycyjnych (ponad 225 ha), jednak problemem jest układ ich własności; Miasto prowadzi działania na rzecz wydzielenia odpowiednich pól inwestycyjnych.
- Miasto zachęca do inwestowania, proponując nawet do 10 lat zwolnienia z podatku od nieruchomości oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Cały czas miasto poszerza swój potencjał, przygotowując kolejne grunty pod potrzeby potencjalnych inwestorów.

- Wymiarem kryzysu lokalnej gospodarki są nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach - w 2017 r. o 49% mniejsze niż w 2014 r. (GUS 2018); wcześniej sytuacja była odmienna – nakłady w latach były o 20-90% wyższe niż w województwie i kraju, w ogromnej większości ponosiła je grupa ZE PAK (w 2012 r. 89% wszystkich nakładów inwestycyjnych w konińskiej gospodarce);
- Udział młodych bezrobotnych maleje, rośnie natomiast najstarszych, którym najtrudniej adaptować się do zmian na rynku pracy.
- 50,5% bezrobotnych ma kwalifikacje na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej, gimnazjum lub niższe, udział bezrobotnych długotrwale (powyżej 12 miesięcy) to 58,5%; 55,6% osób bez pracy jest w wieku 25-44 lata, 57,3% to kobiety ([Raport o stanie miasta Konina za 2018 rok](#) – dalej: RoSM 2018).
- Brakuje ofert pracy dla osób w wieku 35-50 lat specjalistów lub wykwalifikowanych pracowników, którzy oczekują bardzo dobrego wynagrodzenia i dobrych warunków pracy. Potencjalni pracodawcy zbyt wolno dostosowują oferty do sytuacji „rynku pracownika” i do okoliczności, w których na rynku pracy pojawia się coraz więcej osób, które mają wyższe kwalifikacje i oczekiwania niż dotychczas przejawiane.
- Kryzysowy stan i konieczna transformacja lokalnej gospodarki, na co nakłada się panująca w 2020 r. pandemia koronawirusa to w perspektywie wzrost bezrobocia, ubożenie znacznych grup społeczności miasta i zmniejszenie wpływów do lokalnego budżetu

Podsumowanie

- **Niski jest udział wpływów z PIT i CIT w budżecie miasta**
- **Wskaźnik wpływów z tytułu udziału w PIT na tle grupy porównawczej z wolna się pogarsza, co ma związek z mniejszą niż kiedyś atrakcyjnością zarobków w mieście**
- **Dochody na 1 podatnika są niskie, a ich wzrost relatywnie mniejszy niż w porównywanych miastach**
- **Wysoki udział podatków od nieruchomości w budżecie**
- **Przeważający pod względem zatrudnienia, obrotów i nakładów inwestycyjnych dział gospodarki lokalnej – górnictwo, przemysł i wytwarzanie energii - stoi przed koniecznością głębokich przeobrażeń związanych z zewnętrznymi uwarunkowaniami wynikającymi z polityki klimatyczno-energetycznej UE i forsowanego globalnie procesu dekarbonizacji**
- **Sektor ten reprezentuje w Koninie przede wszystkim ZE PAK SA, jednak wokół kompleksu kopalni i elektrowni wykształcił się swoisty ekosystem podmiotów powiązanych**
- **Redukcje zatrudnienia w górnictwie i energetyce oraz niższe płace w innych branżach powodują mniejszą dynamikę wzrostu zamożności mieszkańców i wpływów do budżetu miasta**
- **Spadają nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw**
- **Rośnie udział najstarszych grup wśród bezrobotnych**
- **Konin ma wysoką atrakcyjność dla lokalizacji działalności produkcyjnej i usługowej**

- **Miasto ma duży areal terenów inwestycyjnych, ale bez dużych (pow. 10 ha), jednolitych własnościowo pól**

4. PRZYCZYNY I SKUTKI PROBLEMÓW (ZJAWISK KRYZYSOWYCH) ZWIĄZANYCH Z OBECNYM I PRZYSZŁYM STANEM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW, INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I POCZUCIA TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ

Przyczyny i skutki problemów (zjawisk kryzysowych) związanych z obecnym i przyszłym stanem aktywności społecznej mieszkańców, integracji społecznej i poczucia tożsamości lokalnej w tym wpływu grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (m.in. z powodu ubóstwa, niskiego poziomu kwalifikacji) na możliwości rozwoju miasta:

- W mieście działają 254 organizacje pozarządowe (BDL GUS; w miejskiej bazie zidentyfikowano 206 https://bip.konin.eu/index.php?d=baza_cop [dostęp: 13.05.2020 r.]). Miasto mocno wspomaga działalność NGO, przekazując rocznie ponad 8,3 mln zł dotacji na realizację zadań publicznych (kwota ta wzrosła o 2 mln zł od 2015 r.).
- 59% konińskich podatników wspiera działalność pożytku publicznego 1% swoich podatków. To nieco więcej niż we Włocławku (56%) i Kaliszu (58%), ale mniej niż w Płocku (61%), Pile i Wałbrzychu (62%).
- Łączna kwota 1% podatku dochodowego od 47 558 podatników PIT z terenu działania Urzędu Skarbowego w Koninie wyniosła kwota 2 507 001,16 zł, z czego 354 406,18 zł (14,14%) trafiło do konińskich organizacji pożytku publicznego. Rok później kwota ta spadła do 208 988, 80 zł (Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Miasta Konina z organizacjami pozarządowymi https://bip.konin.eu/index.php?d=sprawozd_prog_wspolpracy [dostęp: 8.05.2020 r.]).
- Postępujące starzenie się społeczeństwa, odpływ ludzi młodych to w perspektywie osłabienie tożsamości lokalnej i zanik inicjatywy obywatelskiej, zmniejszenie potrzeb kulturalnych mieszkańców lub poszukiwanie usług kultury i rozrywki poza miastem.
- Przeciwdziałać może temu nie tylko lepsza, bardziej różnorodna oferta miasta, ale przede wszystkim wzrost aktywności społecznej, większe zaangażowanie osób pozostających w Koninie, zwłaszcza starszych.
- Najwyższym poziomem bezrobocia w 2016 r. charakteryzowały się dzielnice peryferyjne (Mieczysławów – osiedle po PGR, Pawłówek, Maliniec), ale też Starówka.
- Podobny wzorzec przestrzenny reprezentuje zjawisko korzystania z pomocy społecznej.

- Wspomniane w rozdz. I ankiety wykonane wśród uczniów szkół średnich wykazały, że ludzie młodzi są przeważnie „odwrócenii od miasta”, uważając że Konin „nie jest dla młodzieży”. Prawie 71% ankietowanych stwierdziło, że Konin jest przede wszystkim miastem dla ludzi starszych. Jednak z uzasadnień nie wynika, aby chodziło o ofertę dla osób starszych, a na poczucie braku odpowiadania potrzebom młodych.
- Wśród aspektów zachęcających do pozostania w Koninie młodzi wymieniali przede wszystkim te związane z osobistymi relacjami z najbliższymi ludźmi: rodziną i przyjaciółmi (odpowiednio 64,7% i 60,8% wskazań). Z aspektów ogólnomiejskich szersze uznanie znalazły: komunikacja w mieście (37,1%), skomunikowanie z innymi miastami (36,4%) i jakość powietrza (35,5%), ale już w tych przypadkach więcej było odpowiedzi, że zachęcają do opuszczenia miasta. Oferta kulturalna i sportowa jest przyciągająca dla 26,4%, atrakcyjność terenów rekreacyjnych dla 25,6% a estetyka miasta, jakość przestrzeni publicznych i oferta mieszkań 21,3%. Wszystkie te pozycje mają jednocześnie około 50% i więcej wskazań negatywnych. Nie jest to dobry prognostyk do ich pozostania w Koninie i budowania lokalnej tożsamości, więzi z miastem.
- Wśród odpowiedzi o wyróżniki Konina padło 45,1% odpowiedzi mających kontekst pozytywny, odnoszący się do takich zagadnień jak:
 - Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca,
 - Przemysł: elektrownie, kopalnia, huta,
 - Rodzina i przyjaciele, spotkania towarzyskie,
 - Oferta rozrywkowa, klubów, galerii handlowych,
 - Bulwar Nadwarciański i Park Chopina,
 - Słup milowy, Starówka,
 - Koń/konie, motywy z koniem (fontanna, rzeźba)
 - Dobra lokalizacja i dostępność komunikacyjna,
 - Sport, kluby sportowe,
 - Krajobrazy, jeziora (w tym „Titanic”, Jezioro Turkusowe).
- Wśród 37,1% odpowiedzi negatywnych najczęściej przejawiały się wskazania:
 - przestępczości, brutalności policji,
 - braku ciekawej pracy i perspektyw do rozwoju, problemów dużych zakładów pracy,
 - braku miejsc do wyjścia z przyjaciółmi,
 - starzenia się miasta,
 - korków i remontów dróg,
 - zatłoczonej i spóźniającej się komunikacji miejskiej,
 - nudy i braku rozrywek,
 - wyjazdów młodych ludzi.
- Było też 17,7% odpowiedzi wskazujących na brak zdania czy wyrażających opinie, że miasto tym osobom z niczym się nie kojarzy.

Fot. 2 - 3. Koniński słup drogowy. Widok na Elektrownię Pątnów zza Jeziora Gośławskiego („Titanic”). Źródło: gospodarka.konin.pl

Młodzi ludzie pytani o życzenia i marzenia dotyczące Konina, zgłaszali postulaty dotyczące:

- Pracy, szkoły, zarobków i poziomu życia 29,5%,
- Czasu wolnego 29%,
- Infrastruktury, ochrony środowiska 10,1%,
- Komunikacji, dojazdów 8,6%,
- Bezpieczeństwa, zdrowia, tolerancji, afirmacji 6,3%.

Okazuje się więc, że czas wolny staje się elementem życia równoważnym pracy, potrzebą równie ważną, jak te, zwyczajowo zaliczane do podstawowych. W planowaniu rozwoju współczesnego miasta powinno się więc zwracać uwagę na aspekty jakościowe, w dużej mierze subiektywne, tak samo, a nawet bardziej, jak na ilościowe.

W okresie od 30.VIII – 25.IX.2020 przeprowadzono (w drodze ankiety internetowej on-line) badanie wizerunku miasta. W ankiecie wzięło udział 1050 osób.

Większość respondentów (73%), jest zadowolona z życia w mieście, ale tylko niecała połowa z nich poleciłaby Konin jako miejsce do życia, a tylko 15% zrobiłaby to z dużym prawdopodobieństwem.

27% jest niezadowolonych z życia w Koninie i nie poleciliby tego miejsca. 17% respondentów zamierza się wyprowadzić. Częściej są to młodzi ludzie do 30 roku życia (32% w tej grupie), uczniowie i studenci (37% w tej grupie).

Podsumowanie

- ***W Koninie sektor pozarządowy jest rozwinięty i działa wiele prężnych organizacji, ale nie przekłada się to na powszechną aktywność mieszkańców***
- ***Dla osób młodych czas wolny staje się tak samo ważny jak praca***
- ***Elementy jakościowe obrazu miasta są tak samo ważne, jak ilościowe***
- ***Wielu mieszkańców nie przejawia związku z miastem, nie ocenia Konina pozytywnie; częściej są to ludzie młodzi***
- ***Oferta kulturalna i sportowa, atrakcyjność terenów rekreacyjnych, estetyka miasta, jakość przestrzeni publicznych i oferta mieszkań zyskały wśród młodzieży przeważnie oceny negatywne***

5. STAN WSPÓŁPRACY Z KLUCZOWYMI PARTNERAMI

Administracja miejska aktywnie współpracuje z podmiotami, które zostały wskazane jako dysponujące kluczowymi zasobami dla rozwoju Konina w trakcie mapowania interesariuszy.

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.

- jest od końca lat 50. XX w., w różnych formach organizacyjnych, głównym miejscem pracy mieszkańców Konina i okolic, ale także dostawcą ciepła do sieci miejskiej;
- ZE PAK jest sygnatariuszem memorandum z dnia 3 kwietnia 2019 r., wyrażającego wolę współpracy w zakresie uczestnictwa Regionu w ramach unijnej Platformy Wsparcia Regionów Górniczych i wzajemnego wsparcia w procesie sprawiedliwej transformacji (z poszanowaniem interesów każdej ze stron);
- Grupa realizuje Program Czysta Polska, w ramach którego podpisany został kontrakt na zakup elektrolizera do produkcji wodoru na cele zasilania autobusów i samochodów. Z instalacji tej będzie korzystać nowy tabor konińskiego MZK <https://www.zepak.com.pl/pl/o-firmie/biuro-prasowe/aktualnosci/11134-ze-pak-sa-bedzie-produkowal-zielony-wodor.html> [dostęp: 7.07.2020 r.];
- ZE PAK rozpoczął działania w procesie transformacji energetycznej subregionu konińskiego, składając deklarację zaprzestania produkcji energii z węgla do 2030 r. i wielokierunkowego rozwoju produkcji „zielonej energii” a także autobusów i innych pojazdów napędzanych wodorem <https://ri.zepak.com.pl/pl/aktualnosci/1469-zielone-kierunki-strategii-ze-pak-sa-zaakceptowane-koniec-z-energia-z-węgla-najpóźniej-w-2030-roku.html> [dostęp: 21.10.2020 r.].

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

- Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. wspiera przedsiębiorczość w Koninie oraz w całym subregionie konińskim przez realizację projektów związanych z rozwojem regionalnym, rozwojem przedsiębiorczości i innowacyjności. Działa na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) poprzez realizację usług doradczych, szkoleniowych i informacyjnych oraz udzielanie dotacji.
- W ramach realizacji Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie w latach 2014-2020 przeprowadzono szereg wspólnych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w Koninie:
 - Wspólne działania na rzecz budowania współpracy pomiędzy firmami (klastry, powiązania sieciowe),
 - Współorganizacja Konińskiego Forum Lokalnej Gospodarki,
 - Współorganizacja Konińskich Targów Przedsiębiorczości,
 - Organizacja płatnych staży i praktyk zawodowych u konińskich firm wiodących,
 - Udział w kampanii informacyjno-promocyjnej dla młodzieży „Być przedsiębiorcą”,

- Szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców obejmujące różne aspekty prowadzenia firmy,
- Udział przedstawiciela ARR S.A. w Konsultacyjnej Radzie ds. Gospodarczych przy Prezydencie Miasta Konina.
- Zakup akcji ARR S.A. przez Miasto Konin został dokonany w ostatnich latach dwukrotnie:
 - Na podstawie Uchwały nr 112 Rady Miasta Konina z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie zakupu akcji spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Koninie zakupiono 82 akcje na kwotę 251.002,00 zł.
 - Zakup akcji Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. wiązał się z realizacją uchwały nr 826 z dnia 25.06.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2014-2016. Podwyższenie kapitału Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie na rozwój oferty pożyczek udzielanych w ramach Inicjatywy JEREMIE umożliwił podjęcie skutecznych działań na rzecz wspierania przedsiębiorczości w Koninie oraz całym subregionie konińskim.
 - Na podstawie Uchwały nr 116 Rady Miasta Konina z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie zakupu akcji spółki Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. z siedzibą w Koninie nabyto 77 akcji na kwotę 247.940,00 zł.
 - Zakup akcji Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie wiązał się z koniecznością podwyższenia kapitału ARR S.A. w Koninie na rozwój oferty pożyczek udzielanych przedsiębiorstwom z regionu konińskiego. Zwiększenie kapitału spółki przysłuży się również do realizacji projektów w ramach sprawiedliwej transformacji energetycznej regionu konińskiego. Szeroka oferta pożyczek oraz realizacja projektów umożliwi podjęcie skutecznych działań na rzecz przekształcenia gospodarczego Konina i całego subregionu.
- ARR SA bardzo aktywnie działa na rzecz sprawiedliwej transformacji Wielkopolski Wschodniej. Miasto ściśle na tym polu współpracuje z Agencją. Współpraca została sformalizowana przez:
 - memorandum i porozumienie dotyczące sprawiedliwej transformacji,
 - partnerstwo na rzecz realizacji projektu "Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii", Nr RPWP.01.04.02-30-0003/19

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie

- Informacje zaczerpnięto z: Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w latach 2011-2020. „[Szkieletem i okiem – numer specjalny](#)” 2020
- Zaangażowanie Uczelni w życie społeczności lokalnej przejawiało się w latach 2011-2020 w następujących wymiarach:
- W czerwcu 2019 r. zakończyły się 3 dwusemestralne studia podyplomowe administracja samorządowa – świadectwo ukończenia studiów podyplomowych oraz dyplom wystawiane były wspólnie przez PWSZ w Koninie i Urząd Miejski w Koninie.
- Studenci Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ, pod kierunkiem pracowników naukowych, przeprowadzają co 2 lata badania opinii klientów Urzędu Miejskiego.
- Trzykrotnie we współpracy z PWSZ oraz Instytutem Technologii sp. z o.o. przeprowadzono badania konińskich organizacji pozarządowych.

- Rada Dyrektorów Szkół Ponadgimnazjalnych przy PWSZ w Koninie działała w latach 2016-2019.
- projekt Profesjonalne praktyki – profesjonalni nauczyciele, realizowany w partnerstwie z Miastem Konin w latach 2010-2015; celem projektu było podnoszenie jakości studenckich praktyk zawodowych poprzez przygotowanie kadry profesjonalnych opiekunów praktyk i mentorów praktyk nauczycielskich; do współpracy w roli opiekunów praktyk zostali włączeni nauczyciele prawie wszystkich szkół podstawowych i przedszkoli w Koninie;
- projekt Klasa Akademicka – kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, mający na celu przygotowanie uczniów do podjęcia studiów wyższych, projekt realizowany był przez cykliczne wykłady i warsztaty prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Uczelni dla uczniów Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie oraz Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stefana Batorego w Koninie;
- projekt Akademia Młodego Studenta – adresowany zwłaszcza do uczniów szkół ponadpodstawowych, realizowany w formie warsztatów. Ideą przedsięwzięcia jest rozwijanie u dzieci i młodzieży postaw twórczych, popularyzacja edukacji ukierunkowanej na kształcenie praktyczne oraz wzbudzanie zainteresowania zagadnieniami naukowymi;
- wykłady otwarte o charakterze popularyzatorskim oraz warsztaty językowe prowadzone przez nauczycieli akademickich w licznych szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz na Uniwersytetach Trzeciego Wieku;
- inicjowanie wydarzeń kulturalnych, promujących sztukę oraz popularyzujących czytelnictwo;
- czynna działalność charytatywna i pomocowa studentów na rzecz środowiska lokalnego;
- organizacja lub współorganizacja imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym i promującym kulturę fizyczną.
- Giełda Praktyk Studenckich odbyła się w Auli PWSZ 17 kwietnia 2019 r. i była pierwszą tego typu inicjatywą organizowaną na Wydziale Filologicznym. W Giełdzie wzięło udział 13 firm z Konina oraz ościennych powiatów.

Konińska Izba Gospodarcza

- współpraca przy realizacji Programu Wspierania Przedsiębiorczości kształtuje się podobnie jak w przypadku ARR;
- KIG jest również sygnatariuszem ww. memorandum dotyczącego sprawiedliwej transformacji.

Współpraca w ramach klastra „Zielona Energia – Konin”

Porozumienie dotyczące utworzenia Klastra Energii „Zielona Energia Konin” zostało podpisane 21.06.2018 r. Koordynatorem KE ZEK jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., które prowadzi Biuro Klastra.

Klaster współtworzą:

- Miasto Konin
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o.
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Konin Sp. Z o. o.

- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o. o.
- Miejski Zakład Komunikacji w Koninie Sp. z o. o.
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Koninie Sp. z o. o.

Cele Klastra to:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego – wzrost ilości wytwórców energii zarówno elektrycznej jak i ciepłej na lokalnym obszarze, w celu zapobiegnięcia ubóstwu energetycznemu. Cel o charakterze lokalnym pośrednio oddziałuje na obszar regionalny i krajowy.
2. Wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych – obniżenie kosztów zapotrzebowania na energię oraz zapewnienie dostaw surowców i energii buduje potencjał inwestycyjny regionu.
3. Tworzenie nowych miejsc pracy – realizacja inwestycji przewidzianych w ramach klastra wymaga zaangażowania lokalnych i regionalnych zasobów. Zgromadzone kompetencje utworzą potencjał do propagacji wiedzy na inne rejony i klastry. Utworzenie nowych miejsc pracy związanych z koniecznością administrowania systemem do bilansowania.
4. Inicjowanie i podejmowanie działań, w tym procesów inwestycyjnych, prowadzących do wdrażania najnowszej myśli technicznej, w tym innowacyjnych rozwiązań technologicznych, na poziomie regionalnym i lokalnym, w szczególności innowacyjnych modeli wytwarzania, magazynowania i dystrybucji energii z wykorzystywaniem dostępnych lokalnie zasobów, z którego będą mogli korzystać Partnerzy, mieszkańcy oraz inne podmioty z regionu.
5. Uzyskanie określonego efektu ekonomicznego poprzez: tańsze zaopatrzenie w energię, korzystniejszą sprzedaż energii na rynku lokalnym, racjonalizację zużycia energii.
6. Pobudzenie rozwoju gospodarczego poza terenami większych aglomeracji - ma na celu aktywizację inicjatyw na powołanie działań o charakterze klastrów.
7. Rozwój nowych modeli biznesowych - ma na celu tworzenie nowych modeli finansowania projektów inwestycyjnych i prowadzenia bieżącej działalności operacyjnej. Działalność klastra umożliwi rozwój nowych kompetencji.
8. Zbilansowanie energetyczne regionu i poprawę jakości dostaw energii – klastr nie może funkcjonować bez odpowiedniego specjalistycznego systemu sprzętowo-programowego, który umożliwi zarządzanie zasobami klastra, oraz pozwoli na ciągłe monitorowanie stanu energetycznego klastra. Dodatkowo system klastra ma potencjał świadczenia usług zarówno podmiotom wchodzącym w skład klastra jak i poza jego obszar.

Działania podjęte przez Klaster:

1. Sporządzenie bilansu energetycznego klastra — polegającego na określeniu lokalnego zapotrzebowania i możliwości wytwórczych źródeł rozproszonych, w tym Odnawialnych Źródeł Energii.
2. Wzrost efektywności energetycznej poprzez optymalizację lokalnego zużycia energii projektowanych źródeł OZE związanych z członkami klastra — w tym:
 - a. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej na potrzeby własne sygnatariuszy niniejszego Porozumienia, oraz na sprzedaż.
 - b. Produkcja energii elektrycznej i ciepłej z kogeneracyjnych źródeł wytwórczych.

- c. Gospodarka odpadami komunalnymi.
- d. Lokalne magazynowanie energii do redukcji szczytu zapotrzebowania.
- e. Ocena i poprawa gospodarki wodnej i ściekowej.

oraz szereg działań szczegółowych.

Partnerstwo publiczno-prywatne, finansowanie rozwoju

W ostatnim okresie podjęto 3 próby realizacji przedsięwzięć w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne – z różnym skutkiem.

W 2015 r. w formule PPP rozpoczęto starania o budowę kompleksu rekreacyjno-leczniczego „Pociejewo”. Charakterystyka odwierconych wód geotermalnych była wzmiankowana w rozdz. II Planu Rozwoju Lokalnego. Zaprojektowano i uzyskano decyzję pozwalającą na budowę ciepłowni geotermalnej. Miasto planuje wnieść te aktywa do spółki celowej, w rozumieniu art. 2 pkt 5) b) Ustawy PPP, w postaci składników majątkowych (nieruchomość wraz z odwiertami geotermalnymi i całą ciepłownią). W 2020 roku miasto uzyskało gwarancję dofinansowania z NFOŚiGW w celu dokończenia ciepłowni. To dopiero jest podstawą do poszukiwania partnera komercyjnego. Następnie wraz z partnerem zamierza się zaplanować i wybudować kompleks rekreacyjno-leczniczy.

W roku 2018 podjęto starania na rzecz budowy terminala intermodalnego z magazynem kontenerów w Koninie, z racji znakomitego położenia miasta i prowadzonej modernizacji trasy kolejowej. W oparciu o list intencyjny podpisany z Grupą PKP S.A., w 2019 r. opracowano dokumentację: program funkcjonalno-użytkowy, studium wykonalności. W 2020 r. ma nastąpić rozpoczęcie przygotowania dokumentacji technicznej. W 2021 roku planuje się założenie spółki celowej, wniesienie udziałów – w tym aportów gruntowych, uzyskanie pozwolenia na budowę.

W 2019 r. zamierzano w formule PPP podjąć budowę nowego cmentarza komunalnego, lecz partner prywatny wycofał się, gdyż lokalne ceny usług nie gwarantują odpowiedniej stopy zwrotu. Brak jest szczegółowych analiz nawiązywania partnerstwa publiczno-prywatnego dla konińskich inwestycji.

Podsumowanie

- ***Miasto prowadzi ożywioną i rozwiniętą współpracę z kluczowymi interesariuszami, którzy mogą być potencjalnymi partnerami w projektach rozwojowych***
- ***Dotychczasowe doświadczenia w zakresie PPP nie są znaczące, ale miasto zamierza rozwijać tę formułę – brakuje jednak stosownych analiz***

6. STOPIEŃ DOSTOSOWANIA ZAKRESU I JAKOŚCI USŁUG ORAZ INFRASTRUKTURY DO POTRZEB MIESZKAŃCÓW (Z POGŁĘBIONĄ DIAGNOZĄ SMART CITY)

- Placówki administracji lokalnej są w ogromnej większości skoncentrowane na terenie Starówki, wzdłuż południkowej osi, jaką stanowi ciąg ulic 3 Maja i Wojska Polskiego. Wyjątkiem jest Komenda Miejska Policji, która mieści się przy ul. Przemysłowej, a więc w Nowym Koninie (Glinka). Poszczególne obiekty administracji na Starówce dzielą odległości najwyżej kilkusetmetrowe, wygodne jest między nimi poruszanie się pieszo, dojazd samochodem jest natomiast dość utrudniony z uwagi na dużą ilość ulic jednokierunkowych i plany wprowadzania kolejnych. Rozwiązaniem powinien być dojazd komunikacją zbiorową, jednak trasy autobusów miejskich opłatają Starówkę przede wszystkim od wschodu (Wał Tarejwy) i południa (ul. Kolska). O ile dojazd od strony dzielnic północnych, w tym Nowego Konina, jest dogodny, ponieważ przystanki mieszczą się w odpowiednich odległościach od urzędów (200-400 m), bez istotnych barier architektonicznych, o tyle dojazd od strony południowej (a także powrót w kierunku Nowego Konina i innych dzielnic północnych) wymaga dość często dwukrotnie dłuższych i pokonywania rozległych skrzyżowań, przejść przez szerokie ulice.
- Problem stanowi też rozmieszczenie poszczególnych wydziałów i samodzielnych stanowisk Urzędu Miejskiego w [10 różnych lokalizacjach](#) – jest to kłopotliwe dla klientów i samych pracowników administracji.
- Utrudniony jest dostęp do pomieszczeń głównego budynku Urzędu przy pl. Wolności – przez brak windy, niedostosowanie obiektu pod względem dostępności, warunków przeciwpożarowych, BHP, sanitarnych oraz obecnych norm użytkowych.
- Brak mechanizmu kompleksowej obsługi interesantów w jednym miejscu przez niefunkcjonalną salę obsługi; w opiniach pozyskanych z Urzędu przejawia się też brak większego pomieszczenia umożliwiającego prowadzenie konsultacji społecznych w UM.
- Placówki administracji powiatu konińskiego oraz delegatury i inne placówki szczebla wojewódzkiego mieszczą się w Nowym Koninie, przede wszystkim przy ul. 1 Maja (Czarków).
- Dostępność do poszczególnych rodzajów placówek usługowych była mierzona podczas prac nad Aktualizacją LPR na poziomie obrębów w odniesieniu do liczby placówek na 1 000 mieszkańców
- Rozmieszczenie placówek oświatowych – szkół i przedszkoli jest dość równomierne, ale z uwagi na rozległość terenu miasta, odległości z niektórych rejonów do najbliższej placówki wynoszą kilka kilometrów. Większość uczniów nie ma warunków, by trasy te pokonywać samodzielnie.
- W 2018 r. w 15 szkołach podstawowych uczęszczało 5 880 uczniów w 292 oddziałach (BDL GUS). Wskazany w rozdz. II.1 spadek liczby osób w wieku szkoły podstawowej o prawie 29% do 2030 r. oznacza konieczność głębokiej reorganizacji bazy oświatowej, z likwidacją niektórych placówek włącznie.

- Spadki liczby osób w wieku szkoły średniej nie będą tak znaczące, a nawet do 2025 r. przewiduje się wzrost. Należy jednak zauważyć, że nauka w szkole średniej odbywa się niekoniecznie w miejscu zamieszkania, a Konin jest ośrodkiem rangi subregionalnej. Na liczbę uczniów w szkołach średnich będzie wpływało w przyszłości wiele czynników, w tym migracje do i z Konina, procesy demograficzne w otoczeniu miasta, a także poziom i oferta szkół. Następuje także koncentracja szkolnictwa ponadpodstawowego w miastach dużych i średnich, a małe szkoły w małych ośrodkach tracą uczniów. Można się jednak spodziewać wahań liczby uczniów w Koninie, z tendencją do spadku w perspektywie 10 lat, o ile wskaźniki demograficzne nie zmienią się na korzystniejsze.
- Mniejsza liczba młodzieży szkolnej oznaczać będzie konieczność redukcji sieci szkół, ograniczanie profili kształcenia, co powoduje samowzmacniające się zjawisko obniżania atrakcyjności miasta.
- W Koninie funkcjonują 3 uczelnie wyższe (w tym największa – PWSZ), choć liczba jednostek zamiejscowych zmniejszyła się z 4 w 2014 r. do 1 w 2018 r. W większym stopniu uległa zmniejszeniu liczba studentów i absolwentów – od 2014 o ponad 1/3 – studentów z 3 218 do 2 094, absolwentów z 907 do 590. Mniejsza liczba studentów oznacza nie tylko mniejszy potencjał uczelni i większe problemy z utrzymaniem ich bazy, kadry, rozwojem badań, ale skutkuje także mniejszą aktywnością społeczną w mieście, jako że studenci wnoszą swoisty „ferment”, stanowią źródło dopływu nowych mieszkańców. Studenci także, z uwagi na swoją mobilność, wpływają na promocję miasta, atrakcyjność ośrodka.
- Osiedla Nowego Konina mają dobrą dostępność żłobków i przedszkoli, ale jest to pochodną ich struktury demograficznej sprzed 30 i więcej lat. Obecnie placówki te często służą osobom spoza osiedli.
- Prognozy demograficzne GUS wskazują na gwałtowny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (o ponad 16,2%, a w grupie 85+ nawet o ponad 40% do 2030 r.), stąd może zaistnieć potrzeba przeprofilowania tych placówek na potrzeby osób starszych (domy opieki – dzienne i stacjonarne). Siłą rzeczy wzrosną też potrzeby w zakresie usług opiekuńczych, świadczonych w miejscach zamieszkania.
- Z 23 placówek kultury najwięcej występuje na terenie obrębów Starówka (7) i Czarków (6). Starówkę charakteryzuje więc najlepsza dostępność do obiektów kulturalnych. Placówki te są rozmieszczone dość równomiernie na terenie miasta. Warto zwrócić uwagę na ofertę placówek na terenie Nowego Konina w kontekście gwałtownego starzenia się populacji nie tylko Konina, ale i powiatu ziemskiego (prognozowany przyrost ludności w wieku 65+ o ponad 40% do 2030 r.). W 2030 r. w Koninie i powiecie konińskim (na Obszarze Funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej) może mieszkać nawet 44,3 tys. osób w wieku 65+, dysponujących dużą ilością czasu wolnego. Nowy Konin jest natomiast najlepiej dostępnym obszarem z poziomu nie tylko całego miasta, ale i powiatu.
- Kluczowy obiekt sportowy – Stadion Miejski im. Złotej Jedenastki Kazimierza Górskiego – znajduje się pośrodku miasta, na wyspie Pocijewo, pomiędzy Starym a Nowym Koninem. Dostęp od strony nowej części miasta jest utrudniony z uwagi na przelotowy charakter Trasy Warszawskiej – brak jest możliwości skrętu na stronę wschodnią dla pojazdów – konieczny jest objazd ul. Wojska Polskiego i Podwale, brak jest drogi dla rowerów.

- 6 jednostek OSP wspierających Państwową Straż Pożarną ma siedziby dość równomiernie na terenie miasta; są to OSP Konin (Starówka), Chorzeń, Morzysław, Grójec, Gosławice, Cukrownia Gosławice (Łęzyn).
- Szalet publiczny funkcjonuje tylko na Starówce – to niewiele w kontekście rozwijania przestrzeni przyjaznych dla różnych grup społecznych, postulat spędzania czasu na wolnym powietrzu, starzenia się społeczeństwa (zwłaszcza zauważa się brak na terenie Czarkowa – Glinki).
- Warto porównać powyższe zapisy z danymi na temat zmian ludności w układzie obrębów. Zauważyć można, że wyludniają się obszary najlepiej wyposażone we wszelką infrastrukturę usług publicznych, a ludność zwiększają obszary peryferyjne, pozbawione większości funkcji towarzyszących zabudowie mieszkaniowej. Przyrosty te nie są jednak na tyle duże, aby uzasadniały budowę szkoły czy nawet wydłużenie linii komunikacji publicznej.
- Obsługą komunikacji miejskiej zajmuje się MZK Konin Sp. z o.o. Spółka wykonuje także linie podmiejskie na terenie gmin sąsiednich: Golina, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Stare Miasto. W ramach Konińskiego Obszaru Strategicznej Interwencji (K OSI) prowadzone są działania na rzecz powstania zintegrowanego systemu komunikacji publicznej. W ramach trwającego projektu „Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI Miasta Konina” buduje się w Koninie 8 kilometrów nowych dróg rowerowych, zakupiono 8 nowoczesnych autobusów, elektroniczne tablice przystankowe, uruchomiono 8 punktów przesiadkowych typu *bike&ride*.
- Rozpoczęto prace nad taktowanym rozkładem jazdy, ale takowy nie wszedł dotąd w życie.
- W 2019 r. w rozkładzie jazdy MZK dla niektórych linii zastosowano modułową częstotliwość kursowania pojazdów oraz koordynację pomiędzy poszczególnymi liniami na wspólnych odcinkach tras.
- Drogi rowerowe wyznaczono wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, zwłaszcza powstałych w ostatnich latach. Generalnie drogi dla rowerów biegną w obszarach gęsto zaludnionych, brak ich na terenach peryferyjnych, brak jest powiązań Konina z otoczeniem (poza Starym Miastem). Żadna z tras nie dociera jednak do Starówki. Parametry dróg na tym obszarze nie pozwalają na łatwe wyznaczenie osobnych dróg dla rowerów, jednak z uwagi na pozostawanie tego obszaru poza głównymi potokami ruchu samochodowego jest możliwe wprowadzenie ruchu rowerowego na innych zasadach. Nie ma też czytelnego połączenia z osiedli wschodniej części Nowego Konina (Glinka) w kierunku dworca kolejowego. Drogi rowerowe nie obsługują osi nowej części miasta, czyli ulic Dworcowej i 1 Maja.
- W konińskim samorządzie od 2017 roku działa oficer dostępności, którego zadaniem jest opiniowanie projektów pod kątem spełnienia wymogów bezpieczeństwa i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a także ocena dostępności istniejących obiektów.
- W 2018 roku oficer, wspólnie z pracownikami Centrum Organizacji Pozarządowych, przedstawicielami Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka PODAJ DALEJ oraz uczniami Zespołu Szkół im. Mikołaja Kopernika w Koninie, przeprowadził badanie, które oparto na Standardach Dostępności dla Miasta Konina z 2017 r. oraz Wytycznych Projektowania Bez Barier. 6 grup badawczych sprawdziło 232 przejścia dla pieszych, 56 budynków użyteczności publicznej, 80 przystanków komunikacji miejskiej, 72 parkingi z miejscami postojowymi dla osób z niepełno

sprawnościami oraz 3 tereny rekreacyjne. Efektem badań jest raport o dostępności architektonicznej Konina, który został udostępniony na portalu miejskim www.konin.pl.

- Biorąc pod uwagę przedstawione uprzednio w r. II.1 procesy demograficzne, a także oceny stanu zagospodarowania, w tym dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, scharakteryzowane w r. II.3, największą skalą potrzeb w zakresie dostosowania odznaczają się osiedla wielorodzinne, a także przystanki MZK.
- W zakresie dostępności cenowej usług komunalnych rankingi Konina nie są korzystne. Przeciętna konińska 4-osobowa rodzina, zajmująca mieszkanie o powierzchni 74 m², wyda w roku 2020 na wodę i ścieki, odpady, podatek od nieruchomości, komunikację publiczną oraz strefę parkowania 3855,16 zł, co oznacza 250. miejsce na 339 miast powiatowych a 39. (na 50) w grupie miast średnich liczących 50-100 tys. mieszkańców. W 2018 r. podobny „koszyk” usług kosztował 3 377,35 zł, co oznacza wzrost o ponad 14%. Konin wprawdzie awansuje w tym rankingu (w 2018 r. była to poz. 302., w 2019 – 278.), co oznacza, że usługi drożeją wolniej, niż w innych miastach, jednak w porównaniu z podobnymi miastami w województwie Konin zajmuje przedostatnią pozycję (przed Piłą, z wynikiem 3873,12). Z miast bezpośrednio porównywanych nieznacznie lepszą pozycję zajmują Kalisz i Płock, dużo niższą – Wałbrzych. W Poznaniu podobny zakres usług wycenia się na 3465,86 zł (<https://www.curulis.pl/raport/wydatki-mieszkancow-na-uslugi-komunalne-2020>, [dostęp: 17.10.2020 r.]).

Wymiar inteligentnego zarządzania miastem:

- Bilety komunikacji miejskiej można nabyć elektronicznie za pomocą aplikacji SkyCash, podobnie jak opłacić postój w strefie płatnego parkowania czy kupić bilet do kina.
- Od lutego 2018 r. Konin jest obsługiwany przez aplikację JakDojade, dzięki temu można dogodnie sprawdzać rozkład jazdy.
- W system komunikacji miejskiej wchodzi od niedawna również system Koniński Rower Miejski. W ramach tego systemu dostępnych jest od marca do listopada 100 rowerów i 11 stacji rowerowych.
- Wydział Informatyki uzyskał bon w wysokości 15000 euro z projektu finansowanego przez Komisję Europejską w ramach instrumentu "ŁĄCZYMY EUROPE" (CEF)-WiFi4EU. Środki te zostaną przeznaczone na wymianę 10 hotspotów z darmowym dostępem do Internetu na terenie miasta. Ponadto Sieć KoMAN została podłączona do węzła Wielkopolskiej Sieci Szerokopasmowej, dzięki czemu wszystkie szkoły podłączone do sieci KoMAN uzyskają dostęp do regionalnej chmury edukacyjnej w ramach projektu Cyfrowa Szkoła Wielkopolska@2020.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Koninie, mając na uwadze skrócenie czasu dostarczania faktur do klientów, wprowadziło możliwość otrzymywania faktur drogą elektroniczną.
- Miasto Konin uczestniczy w [Akademii Miast Przyszłości](#). Akademia jest programem strategicznego wsparcia skierowanym do osób pracujących w urzędach średniej wielkości miast (między 20 a 100 tysięcy mieszkańców). Celem jest przygotowanie samorządowców do budowania miasta świadomego swojej sytuacji, umiejącego wykorzystywać istniejące potencjały i gotowego na sprostanie nowym wyzwaniom.

- Priorytety miasta w zakresie wprowadzania rozwiązań Smart City obejmują m. in.:
 - Wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania ruchem drogowym,
 - Aplikacja do zarządzania flotą pojazdów oraz system informacyjny tablic wraz z systemem dyspozytorskim,
 - Zintegrowany system promocji sposobów spędzania wolnego czasu w Koninie,
 - System monitoringu miejskiego,
 - Monitoring Parku Chopina,
 - System inteligentnego oświetlenia ulic.
- Zebrane w trakcie badań dane na temat dostępności przestrzeni miasta miały zostać zamieszczone w aplikacji Google MyMaps, by każdy zainteresowany mógł sprawdzić dostępność danego obiektu. Umożliwia to transfer danych do technologii pn. „Integracja i harmonizacja baz danych oraz udostępnianie elektronicznych usług publicznych”, którą dysponuje Wydział Geodezji i Katastru.

Podsumowanie

- ***Utrudniony jest dojazd i poruszanie się w obrębie Starówki inaczej niż pieszo***
- ***Urząd Miejski jest rozproszony w wielu budynkach,***
- ***Główny budynek UM jest niefunkcjonalny - nie spełnia wielu warunków dostępności, brakuje mechanizmu obsługi klientów w jednym miejscu, sali do konsultacji społecznych***
- ***Zmniejsza się liczba uczniów i studentów***
- ***Wyludniają się obręby najlepiej wyposażone w usługi i placówki publiczne, np. przedszkola***
- ***Miasto stopniowo wdraża rozwiązania Smart City i ma szerokie zamiary w tym zakresie***
- ***Sieć dróg rowerowych nie wykazuje ciągłości na najbardziej znaczących połączeniach***
- ***Audyt dostępności (wykonany modelowo, partycypacyjnie) wykazał największe potrzeby w zakresie dostosowania przystanków MZK***
- ***Stosunkowo wysokie stawki za usługi komunalne***

7. STAN PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH

- Występowanie problemów środowiskowych ma różnoraki charakter w przestrzeni miasta. Prócz problemów związanych z działalnością największych firm, szczególnie elektrowni i wielkich zakładów przemysłowych, należy wskazać i omówić też zagrożenia środowiska związane z transportem czy mieszkalnictwem, a także małą i średnią działalnością gospodarczą, często prowadzoną w sąsiedztwie innych funkcji miejskich.
- W Koninie zjawisko zatłoczenia dróg nie występuje z natężeniem podobnym jak w większych miastach. Część problemu powoduje tranzyt i pojazdy osób dojeżdżających spoza miasta, jednak w tym pierwszym przypadku ruch koncentruje się na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich, a do rozwiązania pozostał problem przebiegu północnego odcinka DK 25.
- Administracja miejska prowadzi konsekwentne działania na rzecz wymiany taboru komunikacji miejskiej na przyjazny środowisku. W ramach projektu pn. „Ekologiczny Konin – rozwój i promocja niskoemisyjnego transportu miejskiego” z dofinansowaniem z UE (EFRR) dokonano zakupu 12 autobusów, w tym 6 zeroemisyjnych - elektrycznych oraz 6 niskoemisyjnych o napędzie hybrydowym. Pierwsze autobusy elektryczne pojawiły się na ulicach Konina w kwietniu 2020 r.
- Jakość powietrza w Koninie, mierzona na stacji pomiarowej przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego, stopniowo się poprawia, co wskazują wyniki publikowane przez [WIOŚ w Poznaniu](http://www.wios.w-poznan.pl), jednak lokalne pomiary niejednokrotnie wskazują na przekroczenia niektórych wskaźników, np. pyłu PM10 czy ozonu 8h (<http://www.konin.pl/index.php/powietrze-w-koninie.html> [dostęp: 9.05.2020 r.]).
- Według Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Konina 2014 – 2020, prawie 40% emisji PM10 w 2013 r. pochodziło z budynków mieszkalnych opalanych węglem (niska emisja), a pozostała większość – przede wszystkim od podmiotów gospodarczych, w mniejszym stopniu z ruchu drogowego (https://bip.konin.eu/index.php?d=uchwala_VIIIkad_szczegoly&id=49&kadencja=8, s. 93).
- Konińska spalarnia jest jedną z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce.
- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi wprowadził nowatorską aplikację „Świat czysty jest piękniejszy” dostarczającą mieszkańcom informacji dotyczących selektywnej zbiórki odpadów oraz wiedzy jak poprawnie segregować śmieci.
- MZK w Koninie eksploatuje 65 autobusów, w tym 6 elektrycznych – bezemisyjnych. Pozostałe są napędzane olejem napędowym. Spośród tej grupy 19 ma więcej niż 10 lat (najstarszy – 21 lat), 16 ma przebieg powyżej 1 mln km; 6 spełnia tylko normę emisji spalin EURO 2, a 6 – EURO 3 (Dane MZK w Koninie Sp. z o.o.).

Ciepłownictwo

- Niska sprawność przesyłu ciepła jest spowodowana przewymiarowaniem sieci, która była przygotowana na 300 MW rocznego przysyła, ta przepustowość nigdy nie została w pełni wykorzystana. Do lat 90. XX w. zapotrzebowanie na moc cieplną wynosiło około 240 MW ciepła, obecnie jest to 120-130 MW – częściowo z powodu cieplejszych zim, ale dlatego, że termomodernizacja budynków i modernizacja sieci postępuje.

- Jeszcze niedawno ponad 35 km sieci przebiegało napowietrznie, aktualnie jest prowadzona wymiana na rury preizolowane, w gruncie. Część sieci, nawet magistralnych, jest wyłączana z użytkowania. Wymiana (w tym na mniejsze przekroje) i modernizacja obejmuje około 14 km sieci, co ma pozwolić na ograniczenie strat ciepła o ok. 30 000 GJ rocznie (<http://www.konin.pl/index.php/jeden-news-new/trwa-przebudowa-systemu-cieplowniczego-miasta.html>, [Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Konina na lata 2016-2030](#)).
- Ciepłownię na Os. Cukrownia Gosławice planuje się zastąpić gazową.
- Przyrost nowych odbiorców ciepła systemowego, mierzony wielkością powierzchni ogrzewanej, był w ostatnim okresie powolny, rzędu 2% rocznie (Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia....).
- Spośród 1 925 gospodarstw domowych używających pieców na paliwa stałe, 47% znajduje się na terenie Starego Konina (LPR). Są to tereny najbardziej oddalone od źródeł ciepła systemowego, jednocześnie z największą koncentracją zabudowy starej.
- Stopniowo prowadzona jest likwidacja źródeł niskiej emisji, dzięki środkom funduszy – NFOŚiGW i WFOŚiGW, a także przez dotacje z budżetu miasta.
- Wszystkie 8 uciążliwych zakładów przemysłowych, zewidencjonowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, znajduje się w północnej części miasta, po 2 na terenach obrębów Pątnów i Maliniec, po 1 w obrębie Gosławice, ale także na terenach obrębów Chorzeń, Czarków i Glinka, a więc w pobliżu koncentracji zabudowy wielorodzinnej Nowego Konina.
- Największe nagromadzenie odpadów zawierających azbest ma miejsce na terenie osiedli peryferyjnych, gdzie występuje wiele obiektów rolniczych, zwłaszcza budynków gospodarczych, inwentarskich (Osada, Grójec, Mieczysławów, Pątnów).

Podsumowanie

- ***Poważnym wyzwaniem inwestycyjnym jest wymiana i redukcja przewymiarowanych sieci ciepłych***
- ***Nasilony problem niskiej emisji ze spalania paliw stałych występuje na Starówce***

8. STAN POZUCIA BEZPIECZEŃSTWA ORAZ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW

- Konin w statystykach jawi się jako miasto bezpieczne. W przeliczeniu na 10 000 mieszkańców było tu w latach 2013-2014 popełnianych znacznie mniej przestępstw niż w wszystkich bezpośrednio porównywanych miastach, aczkolwiek od 2015 r. mniejszym wskaźnikiem przestępczości charakteryzuje się Płock.
- Dane statystyczne wskazują na spadek w liczbach bezwzględnych, aczkolwiek jest to spadek mniejszy, niż w porównywanych miastach. W latach 2014-2018 spadek wyniósł 5,9%, podczas gdy w innych miastach od 19% w Kaliszu do 38,1% w Płocku. Powolny spadek dotyczył głównie liczby przestępstw kryminalnych.
- Niewysoki jest – na tle innych miast – wskaźnik przestępstw gospodarczych.
- W zakresie bezpieczeństwa na drogach, mimo poprawy w liczbach bezwzględnych, od 2016 r. Konin odznacza się największym natężeniem przestępstw (podobny poziom występuje w Wałbrzychu). Analogicznie jest też w przypadku przestępstw przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji.
- Podawany przez młodzież przykład wskazania na przestępczość i brutalność policji jako podstawowe negatywne skojarzenie pokazuje, że niezależnie od korzystnych statystyk, duży wpływ na stan świadomości społecznej mają głośne, nawet pojedyncze zdarzenia, jak zastrzelenie 21-latką przez interweniującego policjanta 15.11.2019 r., które odbiło się szerokim echem, aż po zamieszki uliczne.
- Zagrożenia bezpieczeństwa to nie tylko zgłoszone czy stwierdzone przestępstwa, ale sytuacje czy miejsca, które sprzyjają ich występowaniu, a przede wszystkim obniżają poczucie bezpieczeństwa u innych osób. Dobrą formą weryfikacji poczucia bezpieczeństwa na poszczególnych obszarach jest prowadzona przez policję Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Narzędzie to jest też pewnym miernikiem zaangażowania społecznego, zainteresowania otoczeniem.
- Spośród prawie 60 zgłoszeń z terenu Konina do [Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa](#) ogromna większość dotyczy 4 kategorii spraw:
 - 20 zagrożeń w ruchu drogowym (przekraczanie prędkości, nieprawidłowe parkowanie, zły stan dróg)
 - 21 spożywania alkoholu w miejscach publicznych, z czym wiążą się patologiczne zachowania
 - 8 aktów wandalizmu,
 - 8 gromadzenia się młodzieży zagrożonej patologiąPojedyncze zgłoszenia dotyczą złej organizacji ruchu czy wałęsających się psów.
- Najwięcej zgłoszeń dotyczy terenu obr. Glinka. Co interesujące, na mapie nie odnotowano zgłoszeń ze Starówki.
- Z opisu działań prowadzonych przez policję wynika, że na terenie Starówki problemem są kradzieże kieszonkowe na targowisku i – podobnie jak na innych obszarach – nielegalne spożywanie alkoholu i związane z tym ekscesy (<http://www.konin.policja.gov.pl/w10/prewencja/dzielnicowi/56939,I-Rewir-Dzielnicowych-w-Koninie.html>).
- Zachodzące zmiany demograficzne w powiązaniu z problemami lokalnej gospodarki (które może wzmocnić pandemia COVID-19) mogą skutkować wzrostem wykluczenia znacznych grup społecznych i przez to nasileniem patologii oraz negatywnych

zjawisk społecznych, w tym przestępczości, ale także redukcją aktywności społecznej, szczególnie wśród osób starszych.

Stan zdrowia mieszkańców

- Z uwagi na spodziewane gwałtowne wzrosty liczby osób w wieku poprodukcyjnym, zarówno na terenie Konina, jak i powiatu ziemskiego, obsługiwane przez szpital i placówki specjalistyczne w Koninie, wystąpią zwiększone potrzeby w zakresie opieki medycznej. Osób w wieku 65+ przybędzie na tym obszarze do 2030 r. o ponad 10 tys. Jest to tym istotniejsze, że liczba osób w wieku produkcyjnym spadnie (w Koninie nawet o ponad 12%). Wraz ze wzrostem udziału osób starszych, zwiększa się odsetek zgonów na choroby związane z wiekiem – schorzenia układu krążenia, choroby otępienne, a także nowotwory.
- Pewną miarą sytuacji społecznej i zdrowotnej, choć zmienną w czasie, jest liczba samobójstw. W 2018 r. w Koninie doszło do 97 aktów samobójczych, z tego 35 zakończonych zgonem. Jest to największa liczba spośród badanych bezpośrednio miast. Konin wyróżnia wysoki wiek samobójców – 19 osób miało 50-69 lat, 5 – powyżej 70. Spośród ofiar śmiertelnych 10 pobierało emeryturę – to zdecydowanie więcej, niż w innych miastach (we Włocławku 6, w pozostałych 3-4). W 8 przypadkach potwierdzoną przyczyną była choroba psychiczna, w 4 – choroba fizyczna (somatyczna).

Podsumowanie

- ***Opinie mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa często są negatywne, odbiegające od korzystnych statystyk, kształtowane przez jednostkowe zdarzenia***
- ***Kluczowe zgłaszane policji problemy to spożywanie alkoholu, wandalizm, niebezpieczne drogi i przekraczanie przepisów drogowych***
- ***Zauważa się wysoki wskaźnik samobójstw***
- ***Starzenie się społeczeństwa zwiększy potrzeby w zakresie ochrony zdrowia, usług opiekuńczych***

III. ANALIZA POTENCJAŁÓW I MOCNYCH STRON MIASTA

1. PRZEWAGI KONKURENCYJNE MIASTA OPARTE NA MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH ZASOBACH WEWNĘTRZNYCH

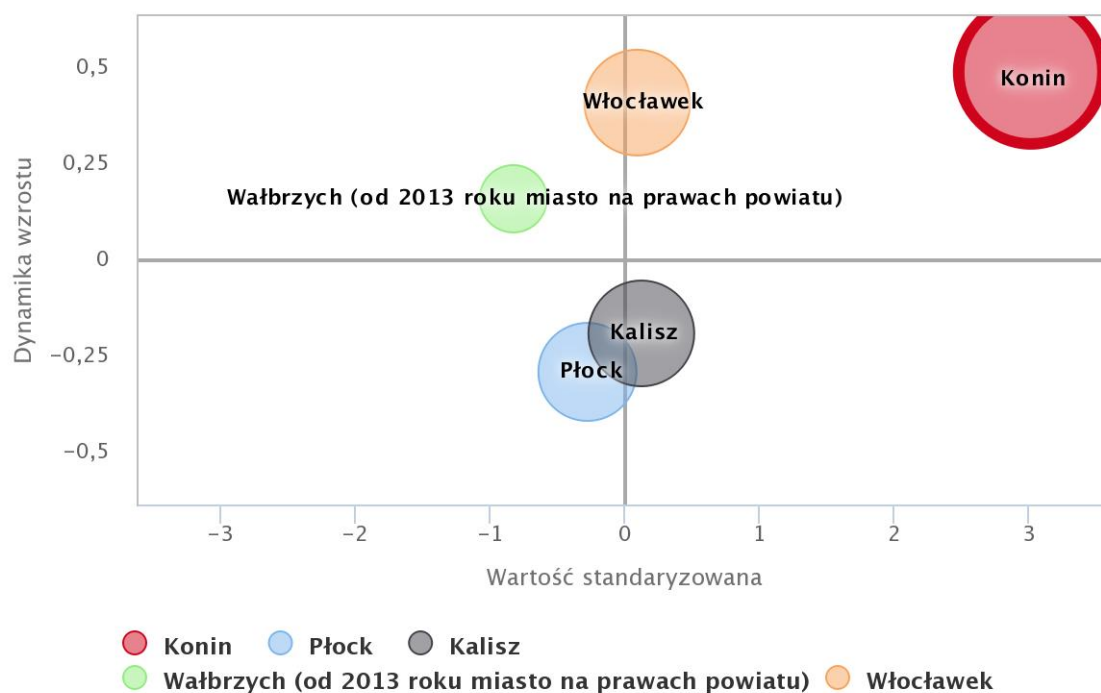
Na podstawie analizy zasobów wewnętrznych miasta (we wszystkich analizowanych sferach) można wskazać przewagi konkurencyjne (kluczowe czynniki rozwoju Konina), szczególnie na tle grupy miast podobnych. Są nimi:

- I. specjalizacja energetyczna
- II. lokalizacja w centrum Polski - skomunikowanie, atrakcyjność inwestycyjna
- III. fizjonomia miasta
- IV. wykorzystanie wód geotermalnych

Specjalizacja energetyczna

- Począwszy od okresu II wojny światowej, kiedy to rozpoczęło się wydobywanie węgla brunatnego na terenie podkonińskiej wówczas miejscowości Morzysław, a zwłaszcza od lat 50., kiedy wskazano energetyczny kierunek wykorzystania złóż, zaczęła się rozwijać specjalizacja energetyczna Konina. Symboliczną datę stanowi rok 1958, kiedy to uruchomiono (czynną wciąż) elektrownię „Konin”.
- Zespół Elektrowni Pątnów Adamów Konin (ZE PAK) jest czwartym wytwórcą energii elektrycznej w Polsce. Łączna moc zainstalowana w 3 elektrowniach (Konin, Pątnów i Pątnów II) wynosi 1912 MW. 9 kwietnia 2020 r. firma podpisała kontrakt z firmą Hydrogenics Europe dotyczący zakupu elektrolizera HyLYZER 1000-30 do produkcji wodoru wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem tj. stacją sprężarek 350 bar (2x750 m³) oraz stacją do napełniania magazynów mobilnych oraz usługą uruchomienia i serwisem. Wodór będzie produkowany metodą elektrolizy zdemineralizowanej wody za pomocą prądu wytwarzanego z biomasy.
- Jak wspomniano, konińska spalarnia jest jedną z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce, a zaawansowane działania w zakresie odnawialnych źródeł energii podjęli też uczestnicy Klastra Energii „Zielona Energia – Konin”, zwłaszcza Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, które zapewniło już w 2017 r. samowystarczalność energetyczną swoich oczyszczalni i uruchomiło pilotażową instalację fotowoltaiczną.
- Jako uwarunkowanie sprzyjające realizacji tego kierunku rozwojowego można wskazać:
 - liczne kadry specjalistów z wykształceniem technicznym
 - wyspecjalizowane szkolnictwo (PWSZ, silny ośrodek szkolnictwa zawodowego i średniego technicznego):

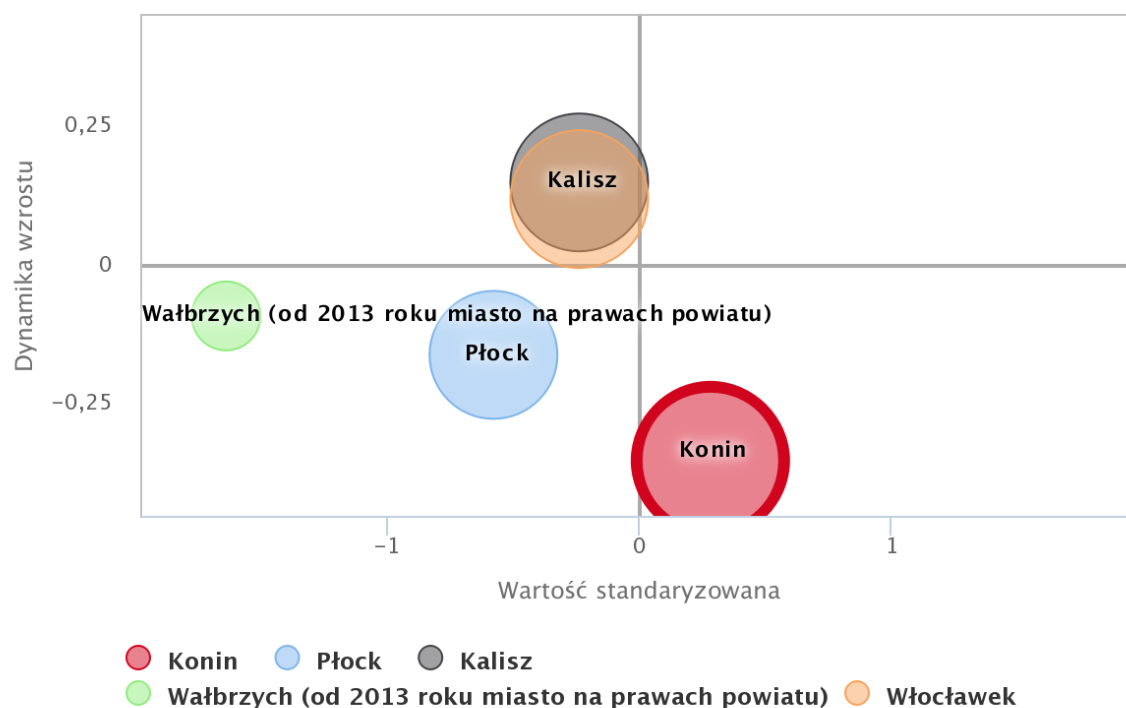
Ryc. 11. Liczba uczniów w szkołach zawodowych do liczby osób w tej grupie wiekowej (%) w 2018 r.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=2> [dostęp: 29.08.2020 r.]

Ryc. 12. Liczba uczniów w średnich szkołach zawodowych na 1000 mieszkańców miasta w 2018 r.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=2> [dostęp: 29.08.2020 r.]

- Miasto było współorganizatorem Kongresu Edukacyjnego „Szkoła Naszych Marzeń”, na którym w 2019 r. spotkali się przedstawiciele lokalnych szkół oraz entuzjaści przemiany edukacji, otwarcia jej na potrzeby i rozwój człowieka oraz dostosowania jej do potrzeb zmieniającego się świata. Owocem Kongresu jest opracowana wizja zmian w edukacji.

Lokalizacja w centrum Polski

- Jak wspomniano w rozdz. II.6.4 ankietowani liderzy lokalni określili Konin jako „miejsce o dobrej lokalizacji, z dobrą komunikacją, pozbawianą korków ulicznych, wygodne do życia (w tym niskie koszty życia) z dostępem do jezior oraz z dobrą ofertą kulturalną” (Potencjał rozwojowy miasta i potencjał współpracy. Arkusz odpowiedzi i wniosków do wywiadu grupowego z lokalnymi liderami – ZMP 2020);
- Liderzy społeczni i instytucjonalni podkreślali, że Konin jest miastem znanym w skali kraju, także co do lokalizacji, ale rozpoznawanym poprzez położenie „koło Lichenia” (Potencjał rozwojowy...2020);
- Centralne położenie w Polsce (115 km od węzła Stryków – miejsca skrzyżowania autostrad A1 i A2, niecałe 40 km od przecięcia linii kolejowej E20 z magistralą Górny Śląsk – Gdynia), oraz ponad 225 ha terenów inwestycyjnych daje możliwość rozwoju różnego rodzaju działalności (produkcji i magazynowania energii, produkcji przemysłowej, transportu i logistyki, usług, działalności twórczej);
- Konin cechuje wysoki w skali Polski wskaźnik międzygałęziowej dostępności transportowej⁵
- Do innych okoliczności sprzyjających należą:
 - liczne kadry osób z wykształceniem średnim, zwłaszcza technicznym – „znak rozpoznawczy” Konina,
 - rozwinięte kształcenie zawodowe i techniczne na dobrym poziomie,
 - dobra sytuacja lokalnego budżetu,
 - objęcie terenu planami miejscowymi (pokrywają 78,4 km², to jest 95,4% powierzchni miasta),
 - duży lokalny rynek pracy.
- Administracja samorządowa prowadzi działania na rzecz wsparcia przedsiębiorczości na wielu polach. W nowym Programie Wspierania Przedsiębiorczości w Koninie na lata 2020-2022 uwaga skupia się nie tyle na pobudzeniu zakładania firm (co jest często wynikiem braku atrakcyjnej pracy „na etacie”), co kształtowaniem samej postawy przedsiębiorczej. Miasto prowadzi też specjalny gospodarczy profil na Facebooku <https://www.facebook.com/konindlabiznesu/> [dostęp: 9.05.2020 r.]
- Od 2020 r. w Koninie powstaje fabryka brytyjskiego koncernu Johnson Matthey. Zakład ma wytwarzać materiały do akumulatorów aut elektrycznych - tlenek litowo-niklowy. Jak podaje inwestor „*Ten wybór lokuje nasze działania w sercu Europy, blisko głównych klientów w łańcuchu dostaw akumulatorów do samochodów elektrycznych*” <https://www.lm.pl/aktualnosci/informacja/120761/nowa-fabryka-w-koninie-ma-wytwarzac-material-do-akumulatorow> [dostęp: 13.10.2020 r.]

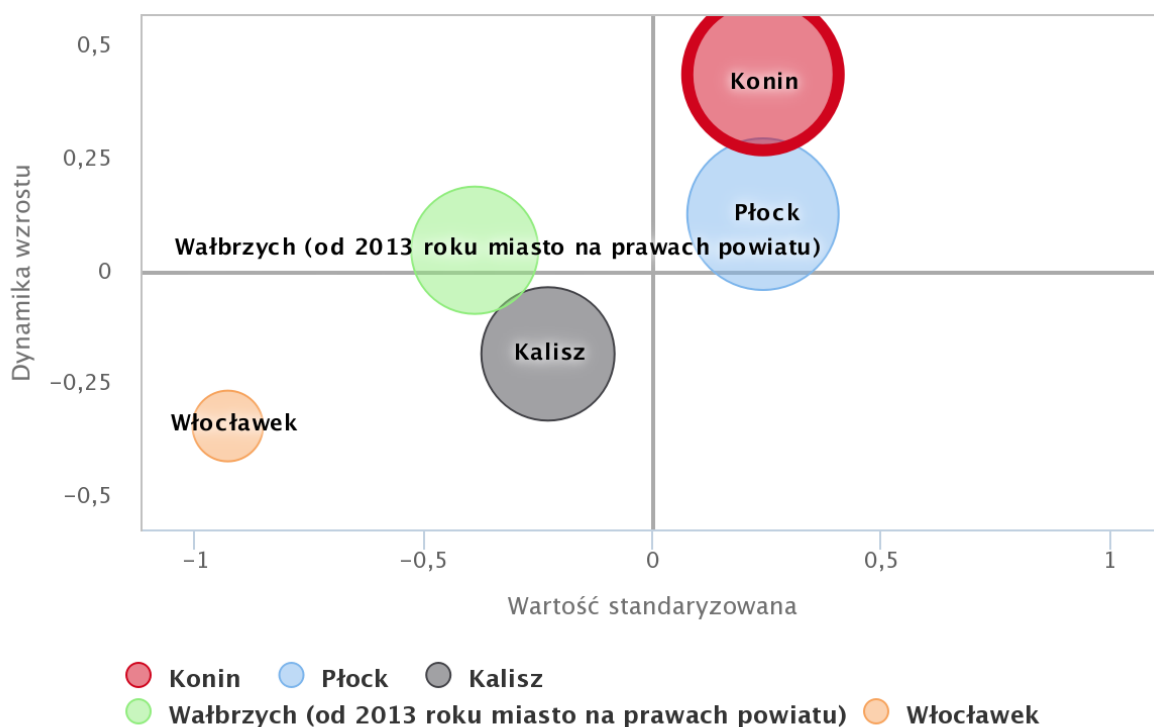
⁵ Wskaźnik ten jest „syntetyczną miarą wzajemnej potencjalnej dostępności czasowej krajowych ośrodków osadniczych oraz węzłów transportowych (wewnętrznych i granicznych), uwzględniającą wszystkie podstawowe rodzaje transportu (w proporcji do ich udziału w pracy przewozowej) oraz ważoną poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego – Komornicki T., Śleszyński P., Rosik P., Pomianowski W. 2009. Dostępność przestrzenna jako przesłanka kształtowania polskiej polityki transportowej, Biuletyn KPZK PAN nr 241.

- Duże zamiary inwestycyjne ma też Impexmetal S.A. (właściciel huty aluminium), inwestycje wartości łącznej ok. 50 mln zł rozwijają też inni inwestorzy.
- Istotny napływ ofert z Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu można powiązać z wcześniej uzyskaną nagrodą Grunt na Medal, który Miasto otrzymało za przygotowanie terenu o powierzchni 6,4 ha w Międzyzlesiu. To również nagroda doceniająca poziom obsługi inwestorów w Koninie (Informacja do Raportu o Stanie Miasta Konina - działania Wydziału Rozwoju Gospodarczego w 2019 r.).

Fizjonomia miasta

- W fizjonomii terenu Konina wyróżniają się:
 - zielona pradolina w środku miasta i różnorodność krajobrazu,
 - duży udział terenów zieleni (ryc. 13)

Ryc. 13. Udział powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta w 2018 r.

Highcharts.com

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/monitor-rozwoju-lokalnego?q=uUfeAhjB12&jst=Konin&p=11>
[dostęp: 29.08.2020 r.]

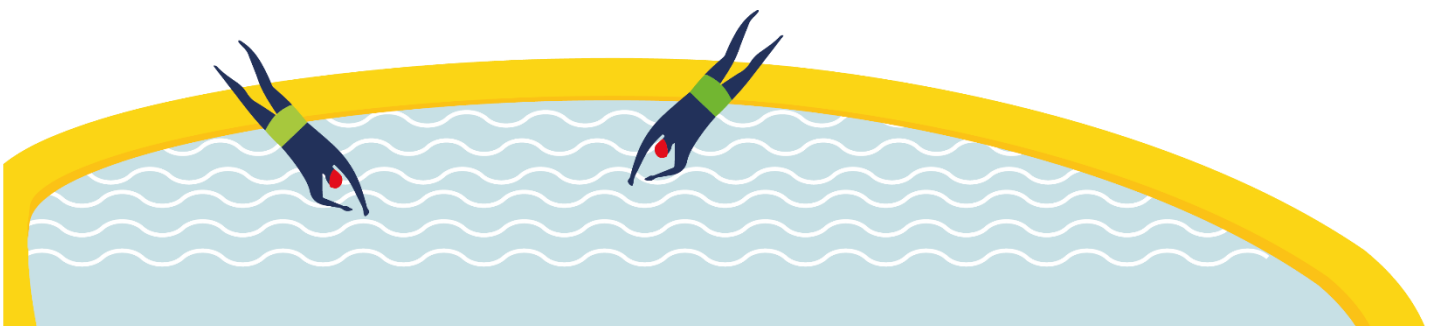
- rozległe tereny pokopalniane, dające możliwość organizacji gier terenowych, rajdów, a nawet pewnych konkurencji związanych ze sztuką przetrwania (*survival*);
- istotne jest także konińskie genius loci, dziedzictwo historyczne i kulturowe, którego symbolem jest unikalny słup drogowy na Starówce.

Duże perspektywy rozwojowe wiąże się z możliwością zagospodarowania wyspy Pocijewo położonej pomiędzy Starówką a Nowym Koninem. Na terenie wyspy duży jest udział gruntów komunalnych (17 ha terenów inwestycyjnych we władaniu Miasta) oraz

odwiercono wody geotermalne o najlepszych parametrach w Polsce (opisanych w rozdz. I.6.6), z czym wiąże się IV czynnik.

Wykorzystanie wód geotermalnych

- 18 sierpnia 2020 r. miasto otrzymało gwarancję dofinansowania ciepłowni geotermalnej z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w wysokości 54,4% kosztów kwalifikowalnych, to jest ponad 24 miliony złotych. <http://www.konin.pl/index.php/jeden-news-new/budujemy-cieplownie-geotermalna.html>
- Do produkcji energii cieplnej ze złoża geotermalnego, zastosowany zostanie system dwuotworowy, nazwany także dubletem geotermalnym składającym się z otworu wydobywczego (produkcyjnego) GT-1 oraz otworu zatłaczającego (chłonnego) GT-3. Rozwiązanie to zapewni nie tylko odnawialność złoża oraz utrzymanie jego parametrów eksploatacyjnych, ale także spełnienie wymogów ochrony środowiska (brak degradacji wód podziemnych) przy zachowaniu dużych wydajności eksploatacyjnych. Planowana moc zainstalowana obiektu to 8,1 MWt, a planowana roczna produkcja energii cieplnej ma wynieść 44.149 MWh.
- Wyspa Pocijewo może w przyszłości stać się „ekologicznym salonem miasta” z parkiem wodnym, oferującym usługi z dziedziny rekreacji i balneologii. Będzie to nawiązanie do specjalizacji Konina w zakresie aktywnej rehabilitacji, odpowiedź na obserwowane procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa, rosnąca długość życia) oraz zwiększające się oczekiwania w zakresie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego i zabiegów prozdrowotnych.
- Wzmocnieniem potencjału miasta w opisywanym zakresie jest rozwinięty sektor aktywnej rehabilitacji, który można nazwać wręcz „zagłębiem” oraz rosnące perspektywy popytu na rekreację wodną i zabiegi balneologiczne, wynikające z coraz większej dbałości o zdrowie i starzenia się społeczeństwa.
- Miasto prowadzi ożywioną i rozwiniętą współpracę z kluczowymi interesariuszami, którzy mogą być potencjalnymi partnerami w projektach rozwojowych
- Dotychczasowe doświadczenia w zakresie PPP nie są znaczące, ale miasto zamierza rozwijać tę formułę – brakuje jednak stosownych analiz.

Fot. 4. Wizja zagospodarowania Wyspy Pocijewo.

Źródło: <http://gospodarka.konin.pl/wyspa-Pocijewo.htmlx>.

Sytuacja społeczną można uznać za obszar koncentracji problemów, które stanowią barierę rozwojową miasta (zwłaszcza w aspekcie demograficznym, ale i lokalnej tożsamości), lecz i w tym wymiarze w Koninie zidentyfikowano szereg potencjałów, dających szansę na rozwój, wsparcie procesów rozwojowych. Należą do nich:

- **Dobra oferta usług publicznych (jednak bez rozwiniętych produktów „flagowych”),**
- **Wzrost dynamiki powstawania nowych organizacji pozarządowych,**
- **Modelowo rozwinięta współpraca z NGO:**
 - W 2018 r. uruchomiono generator wniosków eNGO – platformę internetową, której celem jest usprawnienie procesu składania ofert oraz rozliczania dotacji.
 - W 2014 r. powołano Centrum Organizacji Pozarządowych jako wydział Urzędu Miejskiego.
 - Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) stanowi wydział Urzędu Miasta a jednocześnie jest pomostem między administracją a III sektorem; COP jest laureatem wielu nagród i wyróżnień na szczeblu krajowym; W mieście funkcjonuje system aktywnej rehabilitacji, z mieszkaniem treningowym – Akademią Życia;
 - W COP w 2018 r. odbyły się 373 wydarzenia, w tym walne zebrania NGO, konferencje i szkolenia, maraton pisanie wniosków do budżetu obywatelskiego (KBO). W latach 2014-2018 107 podmiotów zawarło umowy użyczenia i korzystało z zasobów COP (RoSM 2018).
 - W 2018 r. złożono 86 wniosków do KBO, mieszkańcy oddali 3 965 głosów, z tego prawie 90% przez Internet.

- Rokrocznie odbywa się plebiscyt na Wolontariusza Roku, a od 2011 r. działa Rada Działalności Pożytku Publicznego. 4 rady społeczne koordynują swoje prace, co jest ewenementem w skali kraju. Szerzej te zagadnienia opisano w Programie Rozwoju Instytucjonalnego.
- **Rosnąca frekwencja wyborcza i zaangażowanie w Koniński Budżet Obywatelski,**
- **Działania samorządu na rzecz rozwoju edukacji, nowych metod kształcenia,**
- **Szeroka oferta kulturalna (*choć wymaga wzmacniania produktów flagowych - także wiodących, rozpoznawalnych instytucji, placówek kultury*),**
- **Wysoki poziom uczestnictwa w kulturze,**
- **Wskaźniki przestępczości - niższe niż średnia w innych miastach – miasto jest relatywnie bezpieczne.**

Szczególnie uwydatnić należy szereg działań podejmowanych na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej zasobów mieszkaniowych i rozwoju budownictwa dostępnego na Starówce.

- Koniński samorząd podejmuje szereg działań na rzecz efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym. Zadania te zapisano m. in. w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym i Lokalnym Programie Rewitalizacji (LPR) Miasta Konina na lata 2016-2023, gdzie zakłada się likwidację ogrzewania piecowego, modernizację, w tym kompleksowe, substancji mieszkaniowej oraz nowe budownictwo mieszkaniowe w ramach zadania „Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki”. Z kolei w WPI ujęto:
 - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina poza obszarem Starówki, całkowity koszt inwestycji - 3.800.000,00 zł (obejmuje 20 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022),
 - kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych zasobu Miasta Konina na obszarze Starówki, całkowity koszt inwestycji - 7.200.000,00 zł (obejmuje 27 budynków, zakładany termin realizacji 2019-2022).
- Do 2023 r. planuje się zwiększenie nowego zasobu mieszkaniowego na Starówce o co najmniej 150 mieszkań wybudowanych przez MTBS Sp. z o.o. lub wspartych finansowo z BGK w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego. Będą to budynki o zwiększonej efektywności energetycznej (Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Konina na lata 2019-2023 https://bip.konin.eu/bipredaktor/uchwaly_VIII/uchwala_nr_114_01_1556532087.pdf, s. 98 [dostęp: 6.07.2020 r.]).

2. KLUCZOWE PODMIOTY

W ramach mapowania interesariuszy zidentyfikowano kluczowe podmioty – grupy społeczne, instytucje – w podziale na użytkowników miasta i dostawców usług, wraz z ich znaczeniem dla funkcjonowania i rozwoju miasta określonym na podstawie wpływu i zaangażowania poszczególnych interesariuszy. Kluczowe podmioty scharakteryzowano już w rozdz. II.5 oraz w Programie Rozwoju Instytucjonalnego, w podrozdziale „Poziom współpracy”, zaś sposoby włączenia opisano w rozdz. VI.

Tabela 1. Zidentyfikowane kategorie użytkowników miasta.

<i>Kategoria użytkowników miasta</i>	<i>Numer identyfikacyjny</i>	<i>Kluczowe grupy użytkowników miasta</i>	<i>Wpływ interesariusza (skala oddziaływania 0-10)</i>	<i>Zaangażowanie interesariusza (0-10)</i>
Mieszkańcy				
	1.	Dzieci w wieku szkolnym (w wieku od 7 lat)	4	3
	2.	Młodzież ucząca się w szkołach podstawowych (w wieku od 7 -15 lat)	4	3
	3.	Młodzież ucząca się w szkołach ponadpodstawowych (w wieku pow. 15 lat)	6	4
	4.	Studenci szkół wyższych prowadzonych w Koninie	7	4
	5.	Młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	8	5
	6.	Pracujący	9	6
	7.	Osoby starsze (Seniorzy, Emeryci i Renciści)	4	3
	8.	Osoby wymagające wsparcia (klienci MOPR, DPS, ŚDS)	3	3
	9.	Bezrobotni	3	3
	10.	Bezdomni	2	1
	11.	Niepełnosprawni (w tym podopieczni NGO)	5	3
	12.	Pacjenci służby zdrowia (mieszkańcy)	2	2
	13.	Środowiska zawodowe	5	4
	14.	Członkowie kluczowych stowarzyszeń, klubów, bractw, duszpasterstw	5	4
	15.	Osoby zamierzające podjąć aktywność społeczną lub gospodarczą	6	5
	16.	Wspólnoty Mieszkaniowe/ Członkowie Spółdzielni Mieszkaniowych	3	2
Przejezdni				
	17.	Pracownicy lokalnych firm	7	6

	18.	Uczniowie lokalnych szkół	5	1
	19.	Pacjenci służby zdrowia	2	1
	20.	Klienci produktów i usług dostępnych w mieście	9	5
	21.	Partnerzy biznesowi lokalnych firm	7	5
	22.	Uczestnicy wydarzeń kulturalnych , sportowych i rekreacyjnych	6	3
	23.	Pielgrzymi	3	2
	24.	Kuracjusze	2	1
	25.	Turyści	6	4
Przedsiębiorcy				
	26.	Osoby, które podejmują działalność gospodarczą	9	6
	27.	Małe i średnie firmy wymagające wsparcia	5	4
	28.	Przedsiębiorcy rozwijający nowe produkty	9	6
	29.	Przedsiębiorcy powiązani z kluczowymi produktami lokalnymi	9	6
	30.	Przedsiębiorcy wchodzący na nowe rynki	9	6
	31.	Przedsiębiorcy wdrażający nowe technologie	10	6
	32.	Duże przedsiębiorstwa	10	6
Inne podmioty				
	33.	Gminy (i ich jednostki organizacyjne) lub ich związki	7	6
	34.	Organizatorzy stałych wydarzeń w mieście	7	6
	35.	Organizatorzy incydentalnych wydarzeń w mieście	4	4

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie

Tabela 2. Zidentyfikowane kategorie dostawców.

<i>Kategoria użytkowników miasta</i>	<i>Numer identyfikacyjny</i>	<i>Kluczowe grupy dostawców usług miejskich</i>	<i>Wpły w interesariusza (skala oddziaływania 0-10)</i>	<i>Zaangażowanie interesariusza (0-10)</i>
Samorządowe i rządowe instytucje administracji (SEKTOR I)				
	1.	Prezydent Miasta Konina	9	10
	2.	Rada Miasta	9	9
	3.	Wydział Urbanistyki i Architektury	8	9
	4.	Straż Miejska Konin	5	3
	5.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Konina	7	6
	6.	Prokuratura Rejonowa w Koninie	4	2
	7.	Komenda Miejska Policji w Koninie	5	3
	8.	Ochotnicza Straż Pożarna	4	4
	9.	Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Koninie	6	3
	10.	Państwowa Szkoła Muzyczna w Koninie	4	3
	11.	Kuratorium Oświaty w Poznaniu - Delegatura w Koninie	4	3
	12.	Muzeum Okręgowe w Koninie	5	6
	13.	Wielkopolskie Centrum Ratownictwa Medycznego sp. z o.o.	3	2
	14.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Koninie	3	3
	15.	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Koninie	3	3
	16.	Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie	3	3
	17.	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Koninie	4	4
	18.	Sąd Rejonowy w Koninie	4	2
	19.	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków - delegatura w Koninie	8	4
	20.	Urząd Skarbowy w Koninie	4	2
	21.	ZUS Inspektorat w Koninie	4	2
	22.	Powiatowy Urząd Pracy w Koninie	5	5
	23.	Sąd Okręgowy w Koninie - Sąd Pracy	4	2
	24.	Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu - Oddział w Koninie	4	2
	25.	Centrum Kultury i Sztuki w Koninie	7	4

	26.	Urząd Statystyczny oddział w Koninie	4	2
	27.	Szkoły wyższe w tym PWSZ	8	6
Jednostki organizacyjne miasta				
	28.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (w tym baseny)	7	3
	29.	Koniński Dom Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury,	7	4
	30.	Żłobek Miejski w Koninie	6	3
	31.	Przedszkola (17 jednostek organizacyjnych)	6	3
	32.	Szkoły Podstawowe (11 jednostek organizacyjnych)	6	4
	33.	Zespoły Szkół (ZSG-E, ZSCKU, ZST, ZSB-KZ, ZS KOPERNIK)	7	5
	34.	Licea Ogólnokształcące (I LO, II LO, III LO)	7	5
	35.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka	6	3
	36.	Ośrodki pomocy społecznej (MOPR, PO, SSM)	6	4
	37.	Miejska Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	5	3
	38.	Domy Pomocy Społecznej (DPS, ŚDS)	6	4
	39.	Zarząd Dróg Miejskich w Koninie	8	8
	40.	Miejska Biblioteka Publiczna	5	6
Przedsiębiorstwa w tym spółki miejskie (SEKTOR II)				
	41.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	42.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	43.	Miejski Zakład Komunikacji sp. z o.o. (komunalna), Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS)	7	3
	44.	Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. (komunalna), Spalarnia	7	4
	45.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. (komunalna)	7	3
	46.	Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o (komunalna)	7	3
	47.	Żłobki niepubliczne (6 podmiotów)	5	3
	48.	Przedszkola niepubliczne (7 podmiotów)	5	3
	49.	Centrum Edukacji i Rozrywki Park Makiet "Mikroskala"	4	6
	50.	Kino Helios	4	3
	51.	ZE PAK S.A. Elektrownia Pątnów, Konimpex Sp. z o.o, Aluminium Konin-Impexmetal SA, Fugo Sp. z o.o.,	8	7

Organizacje społeczne (SEKTOR III)				
	52.	Konińska Izba Gospodarcza , Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Koninie,	8	8
	53.	Kluby Sportowe (np. Iskra, Górnik Konin, Medyk)	5	3
	54.	Polski Związek Wędkarski Okręg Konin	3	2
	55.	Spółdzielnie mieszkaniowe (np. Jedynak Zatorze,)	4	3
	56.	Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce o/Konin (Schronisko)	5	3
	57.	NZOZ (np. Medalko, Madiuks, Maxmed)	4	3
	58.	Specjalistyczne gabinety lekarskie	4	3
	59.	NGO (np. Konin Dzieciom, Razem, Młodzi Aktywni, Podaj Dalej, Otwarcie, Gepetto...) oraz grupy nieformalne.	7	5

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

3. KLUCZOWE PRODUKTY (POTENCJAŁY) MIASTA

Na podstawie dokonanych diagnoz i w wyniku prac w ramach Zespołu Miejskiego zidentyfikowano następujące kluczowe produkty Konina – już funkcjonujące bądź zainicjowane, co przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3. Kluczowe produkty Konina.

L.p.	Produkt
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański, dziedzictwo kulturowe)
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne)
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, zielone korytarze miejskie, kładka na wyspie Pocijewe, Rower Miejski, system kontroli ruchu)
P5	Wielkopolska Dolina Energii (wodór i OZE, ciepłownia geotermalna, Klaster Zielona Energia Konin)
P6	Park wodny (wyspa Pocijewe)
P7	Działania sprawiedliwej transformacji
P8	Dostępne mieszkalnictwo

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

- P1 Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca – najbardziej rozpoznawalna w kraju i za granicą impreza kulturalna Konina, z ponad 40-letnią tradycją. Będzie wspierana przez kompleksową przebudowę i przywrócenie do użytkowania Amfiteatru „Na Skarpie”.

- P2 Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański, dziedzictwo kulturowe) – Starówka konińska wraz z najbardziej charakterystycznymi miejscami staje się, bo dekadach obumierania, powoli obszarem chętnie odwiedzanym; Inkubator ten być sercem działalności twórczej, miejscem generującym impulsy pobudzające aktywność społeczną w skali całego miasta i nie tylko.
- P3 Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne) – rozwinięty sektor placówek edukacyjnych różnych szczebli, zapewniających fachowe kadry dla lokalnej gospodarki będzie włączony we wprowadzanie nowych form i kierunków kształcenia na potrzeby transformacji lokalnej gospodarki.
- P4 Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, zielone korytarze miejskie, kładka na wyspie Pocijewo, Rower Miejski, system kontroli ruchu) – zainicjowane już działania prowadzą do scalenia podzielonego różnorodnymi barierami przestrzennymi Konina w jeden organizm miejski, po którym poruszanie się jest sprawne i w minimalnym stopniu obciąża środowisko.
- P5 Wielkopolska Dolina Energii – to budowa wspólnej marki subregionu konińskiego, którego celem jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz rozwoju społeczno-gospodarczego subregionu konińskiego poprzez rozwój kompleksowego systemu zarządzania promocją gospodarczą i inwestycyjną regionu oraz stworzenie warunków dla internacjonalizacji działalności gospodarczej i rozwoju sieci współpracy z podmiotami zagranicznymi. Produkt już zainicjowany w formie projektu partnerskiego z ARR S. A. w Koninie.
- P6 Park wodny (wyspa Pocijewo) – największe zamierzenie inwestycyjne w mieście, zainicjowane przez wykonanie odwiertów geotermalnych i wstępne koncepcje (obok pozyskania środków i budowy ciepłowni geotermalnej). W przyszłości może się stać centrum gospodarczo-rekreacyjnym (i zabiegów zdrowotnych) dla miasta i regionu, a także zmienić oblicze zaniedbanej części miasta.
- P7 Działania sprawiedliwej transformacji – już zainicjowana wiązka działań w kierunku stopniowego przejścia od tradycyjnego modelu gospodarki do zrównoważonej gospodarki regionu opartej na powszechnym wykorzystywaniu odnawialnych źródeł energii, oszczędzaniu energii oraz podnoszeniu efektywności energetycznej.
- P8 Dostępne mieszkalnictwo – powstające w wyniku stale, konsekwentnie prowadzonych zamierzeń inwestycyjnych miasta, ma zapewnić dogodne miejsca do życia, zwłaszcza na Starówce, w sercu miasta – szczególnie dla przedstawicieli grup defaworyzowanych.

Poniższa tabela przedstawia potencjał rozwojowy kluczowych produktów Konina, zarówno w zakresie wartości dodanej dla lokalnej społeczności, jak i perspektyw rozwoju produktu:

Tabela 4. Potencjał rozwojowy kluczowych produktów Konina.

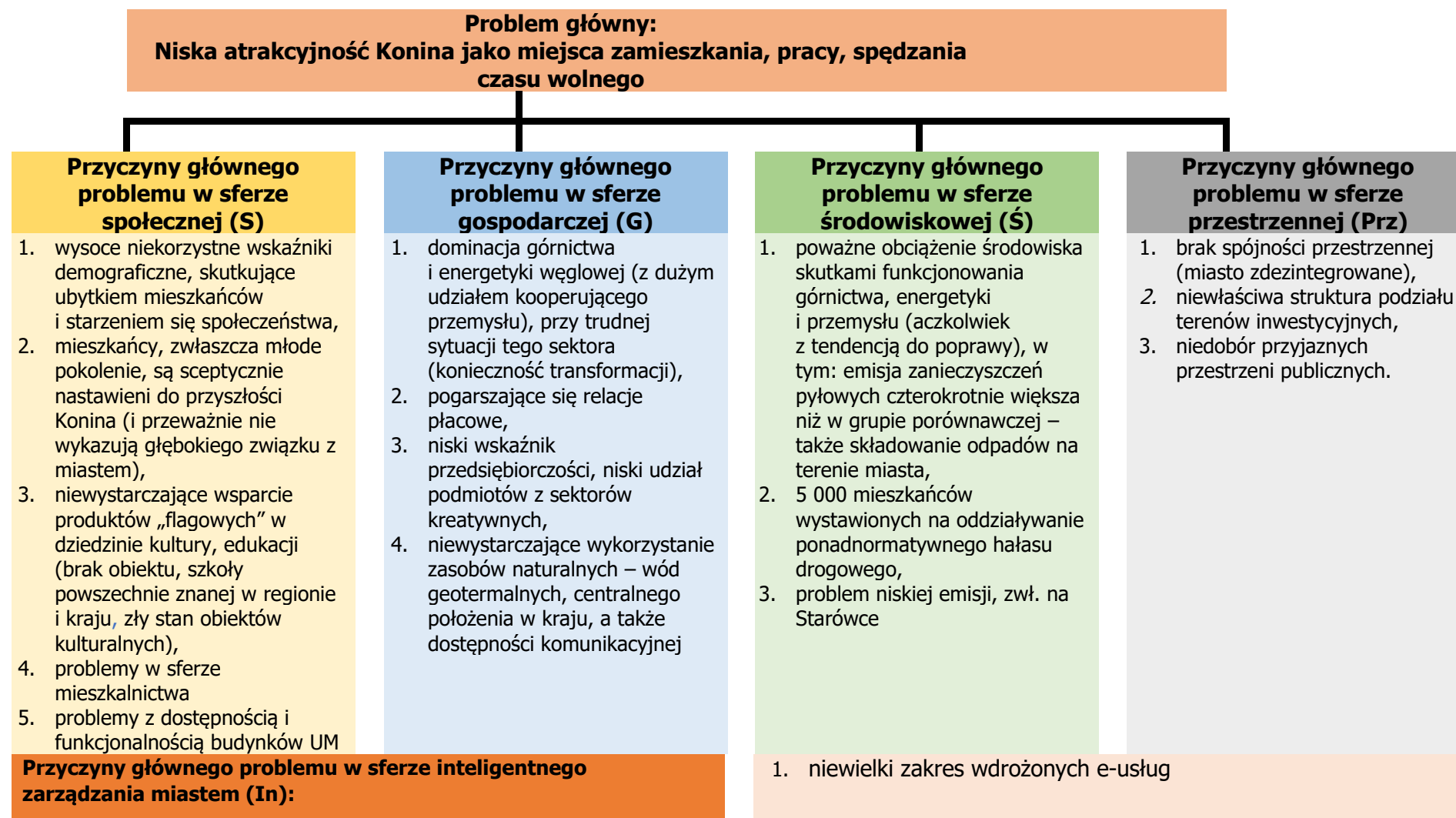
<i>Id</i>	<i>Nazwa produktu</i>	<i>Generowanie dochodów w mieszkańcó</i>	<i>Generowanie dochodów przedsiębiorców</i>	<i>Generowanie dochodu samorządu</i>	<i>Wzmacnianie więzi społecznych i tożsamości miasta</i>	<i>Poprawa środowiska naturalnego i kultywacja zasobów naturalnych</i>	<i>Poprawa jakości życia mieszkańców</i>	<i>Poprawa jakości infrastruktury i funkcjonalności przestrzeni publicznej</i>	<i>Poprawa rozpoznawalności miasta</i>	<i>Wartość dodana dla lokalnej społeczności (0-10)</i>	<i>Potencjał własny rozwoju produktów</i>	<i>Perspektywy rozwoju rynku na jakim funkcjonuje produkt</i>	<i>Potencjał i perspektywy rozwoju produktu (0-10)</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	3	5	2	7	0	3	3	10	4,1	4	5	4,5
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej (Dom Zemełki, Starówka - Rynek, budynek po sądzie, Bulwar Nadwarciański	1	6	2	10	1	10	8	10	6,0	10	8	9
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy (PWSZ, średnie zawodowe i techniczne)	6	10	6	3	0	8	3	5	5,1	5	7	6

P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto (komunikacja miejska, ścieżki rowerowe, kładka na wyspie Pocijewo, Rower Miejski, system kontroli ruchu)	1	5	7	8	10	10	10	7	7,3	9	9	9
P5	Wielkopolska Dolina Energii (wodór i OZE, ciepłownia geotermalna Klaster Zielona Energia Konin)	6	8	10	10	10	9	5	10	8,5	10	10	10
P6	Park wodny (wyspa Pocijewo)	6	8	10	10	10	10	10	10	9,3	8	8	8
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	10	10	10	8	10	8	4	5	8,1	5	5	5
P8	Dostępne mieszkalnictwo	8	8	3	6	5	8	8	5	6,4	8	8	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia ZMP 2.4 SWOT_SRGG GROW.

W podsumowaniu rozdziału I wskazano kluczowe problemy rzutujące na niższe tempo rozwojowe miasta, które opatrzono numerami w poszczególnych sferach (S – społecznej, G – gospodarczej, Ś – środowiskowej, Prz – przestrzennej). Problemy te stanowią przyczyny problemu głównego

W poszczególnych sferach były to:

W powyższej tabeli ujednolicono kolorystycznie problemy w sferze środowiskowej i przestrzennej, dla podkreślenia ich wzajemnego powiązania w warunkach konińskich. Poniżej można zauważyć, że problemy środowiskowe w każdym przypadku współwystępują z przestrzennymi.

Poszczególne produkty kluczowe są powiązane z kluczowymi problemami, stanowią szanse na ich usunięcie bądź zniwelowanie – przełamanie ich niekorzystnego wpływu (tabela 5.).

Tabela 5. Powiązanie kluczowych produktów i problemów (oddziaływania).

<i>L.p.</i>	<i>Produkty kluczowe</i>	<i>Problemy powiązane</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	S 3. niewystarczające wsparcie produktów „flagowych” w dziedzinie kultury, edukacji
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej	S 2. mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina, Prz 3. niedobór przyjaznych przestrzeni publicznych
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 3. niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych,
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Ś 1. poważne obciążenie środowiska skutkami funkcjonowania górnictwa, energetyki i przemysłu, Ś 2. 5 000 mieszkańców wystawionych na oddziaływanie ponadnormatywnego hałasu drogowego, Prz 1. brak spójności przestrzennej (miasto zdeintegrowane) Prz 3. niedobór przyjaznych przestrzeni publicznych In. 1. niewielki zakres wdrożonych e-usług
P5	Wielkopolska Dolina Energii	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych,
P6	Park wodny	G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych,
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	G 1. dominacja górnictwa i energetyki węglowej (z dużym udziałem kooperującego przemysłu), przy trudnej sytuacji tego sektora (konieczność transformacji), G 2. pogarszające się relacje płacowe, G 3. niski wskaźnik przedsiębiorczości, niski udział podmiotów z sektorów kreatywnych, G 4. niewystarczające wykorzystanie zasobów naturalnych Ś 3. problem niskiej emisji, zwł. na Starówce Prz 2. niewłaściwa struktura podziału terenów inwestycyjnych,
P8	Dostępne mieszkalnictwo	S 1. wysoce niekorzystne wskaźniki demograficzne, skutkujące ubytkiem mieszkańców i starzeniem się społeczeństwa, S 2. mieszkańcy, zwłaszcza młode pokolenie, są sceptycznie nastawieni do przyszłości Konina (i przeważnie nie wykazują głębokiego związku z miastem), S 4. problemy w sferze mieszkalnictwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie prac ZM UM w Koninie.

Materialne i niematerialne zasoby wewnętrzne miasta, w podziale na sfery, przedstawiają się następująco:

w zakresie instytucjonalnym PRI:

1. pracownicy samorządu
2. narzędzia – sprzęt komputerowy, oprogramowania
3. struktura organizacyjna (wydziały, spółki, jednostki organizacyjne)
4. specjaliści w danej branży
5. infrastruktura – budynki Urzędu Miejskiego
6. budynki komunalne, szkolne, użyteczności publicznej
7. jednostki organizacyjne, w tym MOSiR, ZDM
8. spółki miejskie - MPEC, PWiK, MZGOK,

w zakresie PRL:

w sferze społecznej:

1. potencjał ludzki i organizacyjny instytucji kultury Miasta Konina
2. potencjał ludzki i organizacyjny organizacji pozarządowych
3. infrastruktura miejska przeznaczone na cele kulturalno-społeczno-edukacyjne
4. potencjał kadrowy i organizacyjny dla edukacji na każdym poziomie kształcenia
5. mieszkańcy
6. PWSZ i szkolnictwo zawodowe (techniczne)
7. KDK, Amfiteatr Na Skarpie
8. użytkownicy miasta

w sferze gospodarczej:

9. tereny inwestycyjne i pokopalniane
10. wody geotermalne
11. ARR SA w Koninie
12. ZE PAK
13. NGO zaangażowane w sprawiedliwą transformację
14. techniczny kapitał społeczny
15. profil /charakter miasta - miasto przemysłowe

w sferze środowiskowej (i przestrzennej):

16. złoża wód geotermalnych
17. historyczny park Chopina,
18. Starówka
19. Plac Wolności, Plac Zamkowy,
20. Bulwar Nadwarciański
21. Dolina Warty na terenie miasta
22. wyspa w środku miasta - Pocijewe
23. krajobraz pokopalniany - hałdy
24. MOSiR

25. MZK, PKS

26. ZDM.

Poszczególne kategorie zasobów są lub będą zaangażowane do rozwoju produktów kluczowych i budowania przewag konkurencyjnych miasta (tabela 6). Jak można zauważyć, do rozwoju poszczególnych produktów będą zaangażowane zasoby z różnych sfer funkcjonowania miasta.

Tabela 6. Zasoby miasta zaangażowane do rozwoju produktów kluczowych i budowania przewag.

<i>Lp.</i>	<i>Produkty</i>	<i>Wykorzystane zasoby 1</i>	<i>Wykorzystane zasoby 2</i>	<i>Wykorzystane zasoby 3</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	Koniński Dom Kultury (KDK)	Amfiteatr Na Skarpie	użytkownicy miasta
P2	Inkubator Aktywności Kulturalnej	Starówka, Bulwar Nadwarciański	MDK	potencjał ludzki i organizacyjny organizacji pozarządowych
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	PWSZ i szkolnictwo zawodowe (techniczne)	techniczny kapitał społeczny	potencjał kadrowy i organizacyjny dla edukacji na każdym poziomie kształcenia
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Dolina Warty - zielona pradolina i wyspa w środku miasta - Pocijewo,	historyczny park Chopina, Bulwar Nadwarciański, Starówka	krajobraz pokopalniany
P5	Wielkopolska Dolina Energii	wody geotermalne	techniczny kapitał społeczny,	tereny inwestycyjne
P6	Park wodny	wody geotermalne - wyspa Pocijewo	MOSIR	tereny inwestycyjne
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	profil /charakter miasta - miasto przemysłowe	techniczny kapitał społeczny	NGO zaangażowane w sprawiedliwą transformację
P8	Dostępne mieszkalnictwo	MTBS, budynki komunalne	plan zagospodarowania przestrzennego (akt prawny)	tereny inwestycyjne

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie.

Poniżej wskazano kategorie interesariuszy zaangażowanych w rozwój produktów kluczowych (tabela 7).

Tabela 7. Kategorie interesariuszy zaangażowanych w rozwój produktów kluczowych.

<i>Lp.</i>	<i>Produkty</i>	<i>Zaangażowani interasariusze 1</i>	<i>Zaangażowani interasariusze 2</i>	<i>Zaangażowani interasariusze 3</i>
P1	Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca	organizatorzy stałych/incydentalnych wydarzeń w mieście, KDK, MDK	młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	Prezydent Miasta Konina
P2	inkubator aktywności kulturalnej	uczestnicy wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych	organizatorzy stałych/incydentalnych wydarzeń w mieście, KDK, MDK	Muzeum Okręgowe w Koninie, Miejska Biblioteka Publiczna
P3	Wielokierunkowe kształcenie dla rynku pracy	szkoły wyższe	przedsiębiorcy	uczniowie lokalnych szkół (zespoły szkół, licea ogólnokształcące)
P4	Skomunikowane miasto, niskoemisyjne miasto	Wydział Urbanistyki i Architektury	Zarząd Dróg Miejskich, Miejski Zakład Komunikacji w Koninie	klienci usług i produktów dostępnych w mieście/ Młode rodziny (w tym z dziećmi)- mieszkańcy
P5	Wielkopolska Dolina Energii	MZGOK, MPEC (w tym członkowie Klastra)	Prezydent Miasta Konina	przedsiębiorcy (w tym wdrażający nowe technologie), mieszkańcy
P6	Park wodny	klienci usług i produktów dostępnych w mieście/ Młode rodziny (w tym z dziećmi)- mieszkańcy	przedsiębiorcy	turyści
P7	Działania sprawiedliwej transformacji	Prezydent Miasta Konina	przedsiębiorcy (w tym wdrażający nowe technologie)	pracownicy lokalnych firm, mieszkańcy
P8	Dostępne mieszkalnictwo	młode rodziny (w tym rodziny z dziećmi)	Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	

Źródło: opracowanie własne ZM UM w Koninie